

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା
ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ
ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ବର୍ଷ 2017 ର ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 5

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା
ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ
ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ବର୍ଷ 2017 ର ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 5

ସୂଚୀପତ୍ର

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ମୁଖବନ୍ଧ	-	iii
ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ	-	v-ix
ଅଧ୍ୟାୟ-I		
ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	1	1-15
ଉପକ୍ରମ	1.1	1
ଦାୟାଦୁଧାନତା ଡାହା	1.2 ରୁ 1.4	1-2
ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶ	1.5	2-3
ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ	1.6 ଏବଂ 1.7	3-5
ଏବର୍ଷର ସର୍ବନିମ୍ନ ସହାୟତା ଏବଂ ଫେରସ୍ତ	1.8	5-6
ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟତା	1.9	6-7
ହିସାବ ରୁଡ଼ାନ୍ତରେ ବକେୟା	1.10 ରୁ 1.12	7-8
ପୃଥକ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନା ସ୍ଥିତି	1.13	8-9
ହିସାବ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ନ କରିବାର ପରିଣାମ	1.14	9
ସର୍ବଶେଷ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା	1.15 ରୁ 1.18	9-11
ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦ	1.19 ଏବଂ 1.20	11-12
ହିସାବ ଉପରେ ମତ୍ତବ୍ୟ	1.21 ଏବଂ 1.22	12-13
ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତି ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା	1.23	13
ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ଅନୁଗାମୀ ପଦକ୍ଷେପ	1.24 ରୁ 1.27	13-15
ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର ପରିସର	1.28	15
ଅଧ୍ୟାୟ-II		
ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା	2	17-48
ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ	-	-
କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ	-	17-18
ଉପକ୍ରମ	2.1	19
ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା	2.2	20
ସମାକ୍ଷାର ପରିସର	2.3	20
ସମାକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	2.4	20
ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା	2.5	20-21
ପ୍ରାପ୍ତି ସାକାର	2.6	21
ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ	2.7 ରୁ 2.37	21-48
ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାର ପରିଣାମ	2.8 ଏବଂ 2.9	21-23
ଦାର୍ଢ଼ମିୟାଦି ନିଗମ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକରିବା	2.10	23
ଖନନ ପତ୍ତା ପରିଚାଳନା	2.11 ରୁ 2.15	23-27
ସହନାୟ ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ	2.16 ରୁ 2.18	27-29
ଉତ୍ପାଦନ ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା	2.19 ରୁ 2.23	29-34
ଖଣିକ ପଥର ପରିଚାଳନା/ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କାରଖାନାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା	2.24 ରୁ 2.26	34-38
ବିକ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା	2.27 ରୁ 2.29	38-40
ଦ୍ରବ୍ୟତାଲିକା ପରିଚାଳନା	2.30 ରୁ 2.32	40-42

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛେଦନା	2.33 ରୁ 2.35	43-46
ନିଗମ ସାମାଜିକ ଦାୟତ୍ୱ	2.36	46-47
ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	2.37	47-48
ଉପସଂହାର	-	48
ସୁପାରିଶ	-	48
ଅଧ୍ୟାୟ-III		
ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷାର ମନ୍ତବ୍ୟ	3	49-69
ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍	-	-
ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	-	49-58
ଉପକ୍ରମ	3.1.1	49-50
ଅଭାବୀ ଯୋଜନା	3.1.2 ରୁ 3.1.4	50-53
ଅଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ	3.1.5 ରୁ 3.1.8	53-57
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ନହେବା	3.1.9	57
ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ	3.1.10	58
ଉପସଂହାର	-	58
ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-	-
ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ	3.2	59-60
ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପୋଲିସ ଗୃହନିର୍ମାଣ ଏବଂ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-	-
ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ	3.3	60-61
ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ	3.4	61-62
ଅଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା	3.5	62-63
ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସମ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-	-
ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ	3.6	63-64
ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା	3.7	64-66
ଓଡିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-	-
ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି	3.8	66-67
ଓଡିଶାର ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	-	-
ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି	3.9	67-69

ପରିଶିଷ୍ଟ

ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
		ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
1	ହିସାବ ରୁଡାନ୍ତ ହେବାକୁ ବାକିଥିବା ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ	1.11	71
2	ସର୍ବଶେଷ ରୁଡାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ ହିସାବ ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଫଳାଫଳର ସଂକ୍ଷିପ୍ତସାର	1.15	72-80
3	ଖଣିଜ ପଥର, କ୍ଷେତ୍ରଫଳ, ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାର ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଉଥିବା ଖଣି ପଞ୍ଜୀର ବିବରଣୀ	2.1	81-82
4	ସଂକ୍ଷେପଣ ଶବ୍ଦର ପରିଭାଷା	-	83-84

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଅଛି ।

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ(କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିବା କମ୍ପାନୀ ସମେତ)ର ହିସାବର ସମାକ୍ଷା ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013ର ଧାରା 139 ଏବଂ 143 ଅନୁସାରେ କରାଯାଇଥାଏ । ହିସାବଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିୟୋଜିତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକ(ରୂଟାଡ଼ି ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ)ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ପରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁରୂପକ ସମାକ୍ଷା ମତ୍ରବ୍ୟ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ସିଏଜି ତାଙ୍କର ମତ୍ରବ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁପୂରଣ କରନ୍ତି । ଏହା ସହିତ ଏହି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନମୁନା ସମାକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ ।

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କିମ୍ବା ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଓ ସେବାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ 1971ର ଧାରା 19-କ ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ 2016-17ରେ ନମୁନା ସମାକ୍ଷାରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା ଘଟଣା ସହିତ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା, କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ପାରିନଥିବା ଘଟଣା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ, 2016-17ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ “ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ”ର ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାକ୍ଷା ଏବଂ “ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାଡ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ର ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ”ର ସବିଶେଷ ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ସମେତ ନଅଟି ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ଅନୁକ୍ଷେପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଅଛି ।

ଅନୁଦିତ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହେଲେ, ଇଂରାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନ ବିଶ୍ଵାସ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବ ।

ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

I ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013ର ଧାରା 139 ଏବଂ 143 ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ହିସାବର ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୋଜିତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ । ଏହି ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଷ୍କୃତ ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ । ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶାରେ 56ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (53ଟି କମ୍ପାନୀ ଓ 3ଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ) ଏବଂ 28ଟି ନିଷ୍ପିନ୍ନ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (ସରୁଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ) ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ 21 ହଜାର କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ରୂପାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 21,596.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର ପଞ୍ଜିକୃତ କରିଥିଲେ । ଏହି କାରବାର ରାଜ୍ୟର ମୋଟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦର 6.87 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବଶେଷ ରୂପାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 56ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁର ଅଂଶଧନ ଉପରେ ଲାଭ 7.67 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.1, 1.2 ଏବଂ 1.3)

ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 84ଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗରେ 12,920.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ (ମୂଲ୍ୟନ ଏବଂ ଦୀର୍ଘମିୟାଦି ରଖି) ହୋଇଥିଲା । ଏହା 23.39 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ 2012-13ରେ 10,471.51 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 2016-17ରେ 12,920.50 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ମୁଖ୍ୟତଃ ଭିତ୍ତି ସଂରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ ଯୋଗୁ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଭିତ୍ତି ସଂରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ 2012-13ରୁ 2016-17 ମଧ୍ୟରେ 1.17 ରୁ 9.20 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.6 ଏବଂ 1.7)

ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

ଅକ୍ଟୋବର 2016ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଶେଷ ରୂପାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ 56ଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ମଧ୍ୟରୁ 35ଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ 2,028.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 15ଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ 507.36 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ସହିଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ବିନା ଲାଭ ବିନା କ୍ଷତିରେ ଏହାର ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା ଯେହେତୁ ଆୟ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟର ଭରଣା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର/ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରୁ ହୋଇଥିଲା । ପାଞ୍ଚଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ/ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିନାହାନ୍ତି । ଲାଭରେ ଅବଦାନ ଥିବା ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (1,320.51 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (178.16 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (137.97 କୋଟି ଟଙ୍କା) । ଅତିମାତ୍ରାରେ କ୍ଷତି କରିଥିବା ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ହେଲା, ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରୀଡ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (406.66 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହ ଓ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (42.93 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଇଡ୍‌କୋଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ୍ୱାର୍କ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (21.18 କୋଟି ଟଙ୍କା) ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.15 ଏବଂ 1.16)

II ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ସମାକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି:

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 16 ମଇ 1956ରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ରାଜ୍ୟର ଖଣିଜ ସମ୍ପଦର ଅନ୍ୱେଷଣ, ନିଷ୍କାରଣ ସହିତ ମୂଲ୍ୟ ସଂଯୋଗ କରି ଉପଯୋଗ କରିବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଏମ୍‌ସିର ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଲୁହାପଥର ଓ କ୍ଲୋମ୍‌ପଥର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରିରେ ସାମିତ ହୋଇ ରହିଛି । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 17,826.82 ହେକ୍ଟର ପଟ୍ଟା କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ବିଶିଷ୍ଟ 34ଟି ଖଣି ପଟ୍ଟା ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2012-17 ସମୟ କାଳ ମଧ୍ୟରେ 4,335.28 ହେକ୍ଟର (24 ପ୍ରତିଶତ) ଜମିରେ ଥିବା ଛଅଗୋଟି ଖଣିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲା । ଲେଖାପରାକ୍ଷା ସମାକ୍ଷାରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା:

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1)

ଦୀର୍ଘମିୟାଦି ନିଗମ ଯୋଜନାର ଅଭାବ

- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିଗମ ଶାସନ ନୀତି ନିୟମ ବହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦୀର୍ଘମିୟାଦି ନିଗମ ଯୋଜନା, ମାନସଚିତ୍ର ଏବଂ ମିଶନ୍ ବିବୃତି ତିଆରି କରିନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ କୌଣସି ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ନିଗମ ଯୋଜନା ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବିକାଶ କରିପାରିନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.10)

ଖଣି ପଟ୍ଟାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା

- 34ଟି ଖଣି ପଟ୍ଟା ମଧ୍ୟରୁ 26ଟି ଖଣି ପଟ୍ଟା ଅଚଳ ଥିଲା । 26ଟି ଅଚଳ ଖଣି ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଆଠଟି ଖଣିରେ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ କୌଣସି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲା । ବାକି 18ଟି ଖଣିରେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଖଣିଗୁଡ଼ିକ 7ରୁ 37 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଚଳ ରହିଥିଲା । ମୁଖ୍ୟତଃ ବୈଧାନିକ ଅନୁମତିର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଓ ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ପଥରର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇନଥିବା ଯୋଗୁଁ ଖଣିଗୁଡ଼ିକ ଅଚଳ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.12)

- ଖଣିଗୁଡ଼ିକ ଅଚଳ ରହିବା ଯୋଗୁଁ ଅଚଳ ଭଡା ଓ ଜଗାରଖା ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ 57.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଗୁରୋଟି ଖଣି ଧରି ରଖୁଥିଲା ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିକରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଖଣିଜ ପଥର ଗଚ୍ଛିତ ନଥିଲା ଏବଂ 112.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.12 ଏବଂ 2.13)

ଉତ୍ପାଦନଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2012-17 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା । ଏଡ୍‌ଭାରା 114.45 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଏବଂ 2.70 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ଲୋମ୍‌ପଥର ସହ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା । ପରିଣାମତଃ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2012-17 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 1,838.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ହରାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.19 ଏବଂ 2.20)

- ଖଣିର ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ପାଇବା ପାଇଁ ବିଳମ୍ବିତ ପଦକ୍ଷେପ ଯୋଗୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଥକ୍ ଗଦାରେ ରଖିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନର ଅଭାବ ଥିଲା । ଏହାଫଳରେ ରାଜଭାଗ ବାବଦରେ 110.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁଲେଖ 2.22)

- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ପେଷିତ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡଠାରୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଅଲଗା ନକରିବାରୁ 138.63 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁଲେଖ 2.23)

ବିକ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2012-17 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା । ଲୁହାପଥର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ 21.04ରୁ 60.84 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ ଥିଲା । ସେହିପରି କ୍ରୋମପଥର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ କେବଳ 2014-15 ରେ ବିକ୍ରୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲା । ବାକି ସବୁ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ 10.25ରୁ 57.69 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ ଥିଲା । ବିକ୍ରୟ ଚୁକ୍ତିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ କ୍ରେତାମାନଙ୍କଠାରୁ ରୟାଲଟି ବାବଦରେ 37.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିପାରିନଥିଲା ।

(ଅନୁଲେଖ 2.28 ଏବଂ 2.29)

ଦ୍ରବ୍ୟତାଲିକା ପରିଚାଳନା

- 2012-17 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଲୁହାପଥରର ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ୍ ର ସ୍ଥିତି ସେହି ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ନିଷ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିଡିଓମି ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଫଳସରୂପ, 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 417.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 66.95 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଜମାହୋଇ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁଲେଖ 2.30)

- 2012-17 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ୍ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ଵାରା ବିହିତ ମାନାବର୍ଣ୍ଣଠାରୁ ଅଧିକ 5.21 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଓ କ୍ରୋମପଥର ନିଅନ୍ତୁ ଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 146.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

(ଅନୁଲେଖ 2.31)

- ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 714.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର 23.39 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ନିମ୍ନମାନର ଲୁହାପଥର ଏବଂ କ୍ରୋମପଥର ହିସାବ ଖାତାକୁ ନିଆଯାଇନଥିଲା ।

(ଅନୁଲେଖ 2.32)

ପରିକଳ୍ପନା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

- 2012-17 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନିଜସ୍ଵ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିର୍ବେଶ ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜିର ଆବଣ୍ଟନ 34.90 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 1,210.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା, ଯଦିଓ ବଳକା ପାଣ୍ଠିର ଉପଲକ୍ଷତା 5,149.82 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 5,867.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । 2012-17ରେ ବାସ୍ତବିକ ବାର୍ଷିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆବଣ୍ଟନ ତୁଳନାରେ

2.16 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 118 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏହାର ତିନୋଟି ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଖଣିରେ ଗୋଟିଏ ଲୁହାପଥର ପରିଚଳନା କାରଖାନା, ଭିଡିଭୁମି ସୁବିଧା ଏବଂ ଏକ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ନିଷ୍କାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ତିନୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ 1,189.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫାଇଦା ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.33 ଏବଂ 2.34)

- ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ/ଅଧିକାର ଅଂଶଧନ ବାବଦରେ 12ଟି ଯୌଥ ଉଦ୍ୟୋଗ, ସହାୟକ ଓ ସହଯୋଗୀ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କରେ 408.81 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ କରିଥିଲା । କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଶେଷ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଫାଇଦା ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.35)

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

- ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପରିସରରେ ଅଗ୍ରୀମ ଓ ବକେୟା ଦେୟର ମାମାଂସାର ସମ୍ୟକ୍ ପରୀକ୍ଷା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏହାର 2016-17 ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଖାତାରେ ମିଳାମିଶା ନକରି 71.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦେୟ ପୁନଃଯୋଗ କରିଥିଲା ଓ 39.92 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରୀମ ହିସାବରୁ ବାଦ୍ ଦେଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ପର୍କିତ ଯଥା ରୁଚି/ଉତ୍ପାଦନ, ପରିବ୍ୟୟ ଏବଂ ବଜେଟ୍, ବିପଣନ ଏବଂ ବିକ୍ରି, ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି ନିମନ୍ତେ ନିୟମ ବହି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିନଥିଲା । ଅଗତିଶୀଳ, ସଞ୍ଚ ଗତିଶୀଳ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ନିକାସ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତୁ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.37)

III ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ

କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ 2,400 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପରିବ୍ୟୟ ସହିତ ଶକ୍ତିର ମାନରେ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ସମୂହ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ଷତିର ହ୍ରାସ ପାଇଁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବମାନ ଦେଖାଗଲା:

- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଭାବ ଥିଲା । ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଟି 877.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିବେଶ ସହିତ ପୂର୍ବରୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା କାରଣ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1.4)

- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ 71ଟି ପ୍ୟାକେଜ୍‌ରେ ଭାଗ କରି ସମ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା । 19ଟି ପ୍ୟାକେଜ୍ 104ରୁ 1158 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 51ଟି ପ୍ୟାକେଜ୍ ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରିନଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2017) । ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମାର ପାଳନ ନକରିବା ସୂଚିତ କରୁଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1.6)

- ସମୂହ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ଷତିର ହ୍ରାସ ଧାର୍ଯ୍ୟ 15 ପ୍ରତିଶତ ଭୁଲନାରେ କେବଳ 5.58 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହା ଯୋଗୁ 471 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1.9)

ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ରେ ସରକାରୀ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତିର ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସମକ୍ଷେପିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଫଳତା ଯୋଗୁ 14.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି କମିସନ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.2)

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପୋଲିସ୍ ଗୃହ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଯୋଜନାରୁ ବିଦ୍ୟୁତି ହୋଇ ଅନଧିକୃତ ନିର୍ମାଣ ଯୋଗୁ 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.3)

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପୋଲିସ୍ ଗୃହ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ନକ୍ସାରୁ ବିଦ୍ୟୁତି ହୋଇ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଅଭାବ ଯୋଗୁ 0.64 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4)

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପୋଲିସ୍ ଗୃହ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଭଣ୍ଡାରଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବୀ ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁ 0.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାମଗ୍ରୀର ଚୋରି ଓ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଯୋଜନା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5)

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ସଂରକ୍ଷଣ ଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସମକ୍ଷେପିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁ 0.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.6)

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ରେଟ୍ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ମୂଲ୍ୟର ଅପରିଶୀମଦର୍ଶୀ ସ୍ଥିତିକରଣ ଯୋଗୁ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ 0.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.7)

ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ଭଡା ଦେବାରେ ସମକ୍ଷେପିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁ ଭଡା ଆୟ ବାବଦରେ 0.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.8)

ଓଡ଼ିଶାର ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବର ବୈଧତା ମଧ୍ୟରେ ନିଷିଦ୍ଧି ନେବାରେ ବିଫଳତା ହେତୁ କମ୍ ଦରରେ ଲୁହା ପଥର ଗୁଣ୍ଡ ବିକ୍ରି ଏବଂ 0.46 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.9)

1. ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଉପକ୍ରମ

1.1 ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉଦ୍ୟୋଗ (ପିଏସ୍‌ୟୁ) ଗଠିତ । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାର ଅର୍ଥନୀତିରେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ 84ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ ଥିଲା । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ¹ ତାହାର ରଣ ଅମାନତକୁ ବସେ ସ୍କଲ୍ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଲିମିଟେଡ୍‌ରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିଛି । 2016-17 ବର୍ଷରେ ଋରୋଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ² ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକ(ସିଏଜି)ଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ସାରଣୀ 1.1: 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ପିଏସ୍‌ୟୁର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା

ପିଏସ୍‌ୟୁର ପ୍ରକାର	କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ	ନିଷ୍ପିନ୍ଧ ପିଏସ୍‌ୟୁ ³	ମୋଟ
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ⁴	53	28	81
ବୈଧାନିକ ନିଗମ	3	--	3
ମୋଟ	56	28	84

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ)

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟରତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବିଶେଷ ରୁଡ୍ରାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 21,596.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର ପଞ୍ଜିକୃତ କରିଥିଲେ । ଏହି ପଞ୍ଜିକୃତ କାରବାର 2016-17 ବର୍ଷ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ରାଜ୍ୟର ମୋଟ କାରବାର (ଜିଏସ୍‌ଡିପି) 3,14,363.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର 6.87 ପ୍ରତିଶତ ସହ ସମାନ ଥିଲା । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବିଶେଷ ରୁଡ୍ରାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବମୋଟ 1,520.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେଗୁଡ଼ିକରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 0.21 ଲକ୍ଷ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୋଜିତ ଥିଲେ । 56ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ମୋଟ 12,823.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶ ହୋଇଥିଲା । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବିଶେଷ ରୁଡ୍ରାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 56ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁର ଅଂଶଧନ ଉପରେ ଲାଭ 7.67 ପ୍ରତିଶତ ରହିଥିଲା ।

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 28ଟି ନିଷ୍ପିନ୍ଧ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଥିଲା, ଯାହା ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଯଥା 2012-13ରୁ 2016-17 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକରେ 96.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଦାୟାଦ୍ୱାଧାନତା ଦ୍ୱାନ୍ତା

1.2 ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କମ୍ପାନୀ ଯାହା ପରୋକ୍ଷ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା କିଛି ଅଂଶ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ କିଛି ଅଂଶ ଏକ କିମ୍ବା ତତୋଧିକ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠନ କରାଯାଇଥାଏ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥାଏ, ତାହା

¹ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍
² (i) ଓଡ଼ିଶା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ପାର୍କ ଲିମିଟେଡ୍ (ii) ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍ (iii) ରାଉରକେଲା ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍ (iv) ଇନ୍‌ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଡ୍ରାଗରଡ୍ରେଜ୍ କନ୍‌ସୋର୍ଟିୟମ ଅଫ୍ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍
³ ଯେଉଁ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବନ୍ଦ କରିସାରିଲେଣି ସେଗୁଡ଼ିକ ନିଷ୍ପିନ୍ଧ କମ୍ପାନୀ ଅଟନ୍ତି ।
⁴ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ର ଧାରା 139(5) ଏବଂ 139(7) ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟନ୍ତି ।

ସିଏଜିଙ୍କର ସମାକ୍ଷାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା, କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013ର ଧାରା 139 ଏବଂ 143 ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ । ଧାରା 2(45) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କମ୍ପାନୀରେ ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜିର ଅନୁପାତ 51 ପ୍ରତିଶତ ଯଦି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ରାଜ୍ୟ ସରକାର/ସରକାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବା କିଛି ଅଂଶ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ କିଛି ଅଂଶ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିବେଶିତ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେହି କମ୍ପାନୀକୁ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କୁହାଯାଏ ଏବଂ ଏହି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଅଟେ । ପୁନଶ୍ଚ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 143 ଉପଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ, ଧାରା 139 ଉପଧାରା 5 ବା ଉପଧାରା 7 ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସିଏଜି ଯଦି ଉଚିତ୍ ଭାବେ ସେହି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ହିସାବର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବେ । ଏହି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କର (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତ) 1971ର ଧାରା 19 ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା କିମ୍ବା ତା ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ବାର୍ଷିକ ହିସାବର ସମାକ୍ଷା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956ରେ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁସାରେ ହୋଇଥାଏ ।

ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷା

1.3 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ(ଯାହା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 2(45)ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି)ଗୁଡ଼ିକ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥାଏ । ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକମାନେ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 139(5) କିମ୍ବା (7) ଅନୁସାରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ଏକ ପ୍ରତିଲିପି ସିଏଜିଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲେଖା ସହିତ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର 143(5) ଧାରା ଅନୁସାରେ ବାର୍ଷିକ ଲେଖା ବିବରଣୀ ରହିଥାଏ । ଏହି ବାର୍ଷିକ ଲେଖା ବିବରଣୀ ସିଏଜିଙ୍କ ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ, ଯାହା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 143(6) ଅନୁସାରେ ସିଏଜି, ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ପାଇବାର 60 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କରିଥାନ୍ତି ।

ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ । ତିନୋଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱକ ପରିବହନ ନିଗମ ପାଇଁ ସିଏଜି ଏକମାତ୍ର ସମାକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମର ସମାକ୍ଷା ଋଗର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ ଏବଂ ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ ।

ସରକାର ଏବଂ ନିୟମକଙ୍କର ଭୂମିକା

1.4 ସରକାର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ମାଧ୍ୟମରେ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି । ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ ।

ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ମଧ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଲେଖା ଏବଂ ସରକାରୀ ନିବେଶଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 394 ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମ ଅନୁସାରେ, ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ସେମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ସହିତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ, ସିଏଜିଙ୍କ ଚିତ୍ତଶା ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପୃଥକ ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନା କରନ୍ତି । ସିଏଜିଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜି (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତ) ଅଧିନିୟମ, 1971ର ଧାରା 19A ଅନୁସାରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶ

1.5 ଏହି ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଅଂଶ ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନି ପ୍ରକାରର:

- ଅଂଶଧନ ଓ ରଣ- ଅଂଶଧନ ଦେବା ସହିତ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମଝିରେ ମଝିରେ ରଣ ଆକାରରେ ମଧ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦେଇଥାନ୍ତି ।
- ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା – ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆୟ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁଦାନ ଏବଂ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଆକାରରେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକୁ ଦରକାର ସମୟରେ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇଥାନ୍ତି ।
- ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବନ୍ଧତା – ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ରଣ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ସୁଧ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ

1.6 ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିବରଣ ଅନୁଯାୟୀ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 84ଟି ପିଏସ୍‌ସୁରେ 12,920.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି (ମୂଲ୍ୟଧନ ଏବଂ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ରଣ) ନିବେଶ କରାଯାଇଥିଲା:

ସାରଣୀ 1.2: ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକରେ ମୋଟ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ

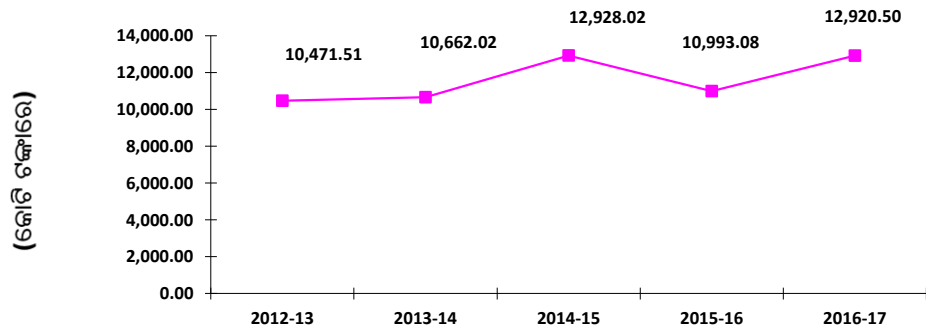
(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ପିଏସ୍‌ସୁର ପ୍ରକାର	ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ			ବୈଧାନିକ ନିଗମ			ସର୍ବମୋଟ
	ମୂଲ୍ୟଧନ	ଦୀର୍ଘ ମିଆଦି ରଣ	ମୋଟ	ମୂଲ୍ୟଧନ	ଦୀର୍ଘ ମିଆଦି ରଣ	ମୋଟ	
କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସୁ	3,488.22	8,644.02	12,132.24	581.38	110.16	691.54	12,823.78
ନିଷ୍କ୍ରିୟ ପିଏସ୍‌ସୁ	66.06	30.66	96.72	0	0	0	96.72
ମୋଟ	3,554.28	8,674.68	12,228.96	581.38	110.16	691.54	12,920.50

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ)

ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ହୋଇଥିବା ମୋଟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର 99.25 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକରେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 0.75 ପ୍ରତିଶତ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମୁଦାୟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର 32.01 ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟଧନ ଏବଂ 67.99 ପ୍ରତିଶତ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ରଣ ଥିଲା । 2012-13ରେ ଥିବା 10,471.51 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 23.39 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ 2016-17ରେ 12,920.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନ ରେଖାଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

ଗ୍ରାଫିକ୍ 1.1: ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକରେ ମୋଟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ

ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ (ମୂଲ୍ୟଧନ ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦି ରଣ)

1.7 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିବେଶ କରାଯାଇଥିବା ପୁଞ୍ଜିର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 1.3 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ସାରଣୀ 1.3 : ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରର ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ

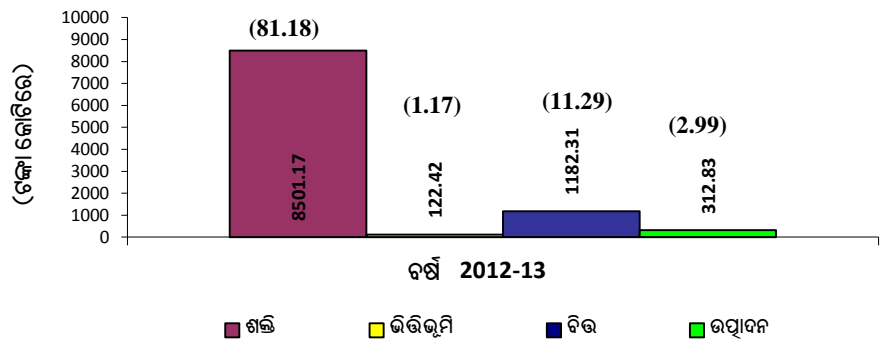
(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ଷେତ୍ରର ନାମ	ସରକାରୀ/ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କମ୍ପାନୀ		ବୈଧାନିକ ନିଗମ	ମୋଟ ନିବେଶ
	କାର୍ଯ୍ୟରତ	ନିଷ୍କ୍ରିୟ	କାର୍ଯ୍ୟରତ	
କୃଷି ଏବଂ ସମଜାତୀୟ	139.88	0.36	0	140.24
ଅର୍ଥ	640.93	0	515.23	1156.16
ଭିତ୍ତିଭୂମି	1188.14	0	0	1188.14
ମ୍ୟାନୁଫ୍ୟାକ୍ଚରିଂ	295.05	85.42	0	380.47
ଶକ୍ତି	9830.12	0	0	9830.12
ସେବା	34.70	10.94	172.71	218.35
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	3.42	0	3.60	7.02
ମୋଟ	12,132.24	96.72	691.54	12,920.50

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ)

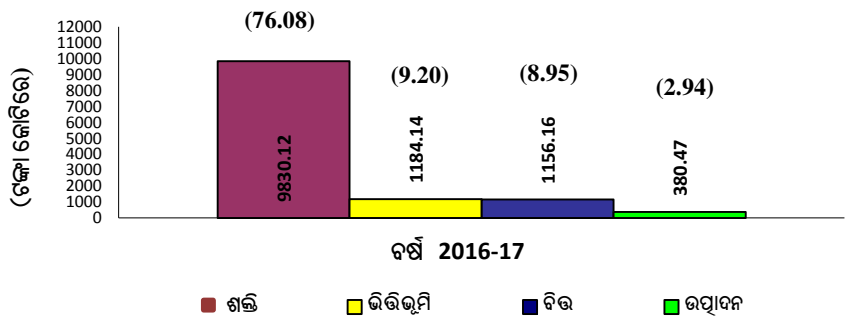
ଋଷି ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷେତ୍ରରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଶତ ହାର ନିମ୍ନ ବାର ଚର୍ଚ୍ଚରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

ଋଷି 1.2: ପିଏସ୍‌ସ୍‌ରେ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ (2012-13)

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମୋଟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ପ୍ରତିଶତକୁ ସୂଚାଏ)

ଋଷି 1.3: ପିଏସ୍‌ସ୍‌ରେ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ (2016-17)

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମୋଟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ପ୍ରତିଶତକୁ ସୂଚାଏ)

ବଙ୍କା ଅନୁସାରେ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା । 2012-13ରୁ 2016-17 ମଧ୍ୟରେ ଭିଡିଭୁମି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 1.17ରୁ 9.20 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ଯଥାକ୍ରମେ 81.18ରୁ 76.08 ଏବଂ 11.29ରୁ 8.95 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ମଧ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ହ୍ରାସ ପାଇ 2.99ରୁ 2.94 ପ୍ରତିଶତରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ।

ଏବର୍ଷର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସହାୟତା ଏବଂ ଫେରସ୍ତ

1.8 ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସହାୟତା ଯୋଗାଇଥାଆନ୍ତି । 2016-17 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ତିନି ବର୍ଷରେ ବଜେଟ୍‌ରୁ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ସମନ୍ଧାୟ ବ୍ୟୟ, ରଣ, ଅନୁଦାନ / ସର୍ବସିଦ୍ଧି, ପ୍ରଦତ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି, ଦେୟ ଛାଡ଼ ଏବଂ ସୁଧ ଛାଡ଼ର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ **ସାରଣୀ 1.4**ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ସାରଣୀ 1.4 : ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବଜେଟ୍‌ରୁ ସହାୟତାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2014-15		2015-16		2016-17	
		ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ବଜେଟ୍‌ରୁ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ବ୍ୟୟ	3	74.00	1	57.00	4	372.35
2.	ବଜେଟ୍‌ରୁ ରଣ ପ୍ରଦାନ	--	--	1	48.75	1	121.66
3.	ବଜେଟ୍‌ରୁ ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଗ୍ରହଣ	11	1,530.26	13	2,263.31	12	1,107.16
4.	ମୋଟ ବ୍ୟୟ (1+2+3)	12^{\$}	1,604.26	14[#]	2,369.06	16[*]	1,601.17
5.	ରଣ ଏବଂ ସୁଧ ଛାଡ଼	1	3.15	1	30.23	--	--
6.	ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରଦାନ ⁵	1	236.00	--	--	1	1,100.00
7.	ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ⁶	2	1,719.63	2	1,343.53	1	971.18

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

\$ ଦୁଇଟି କମ୍ପାନୀ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସମ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଉଭୟ ଅଂଶଧନ ଓ ଅନୁଦାନ ପାଇଥିଲେ ।

ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସମ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଉଭୟ ଅଂଶଧନ ଓ ଅନୁଦାନ ପାଇଥିଲା ।

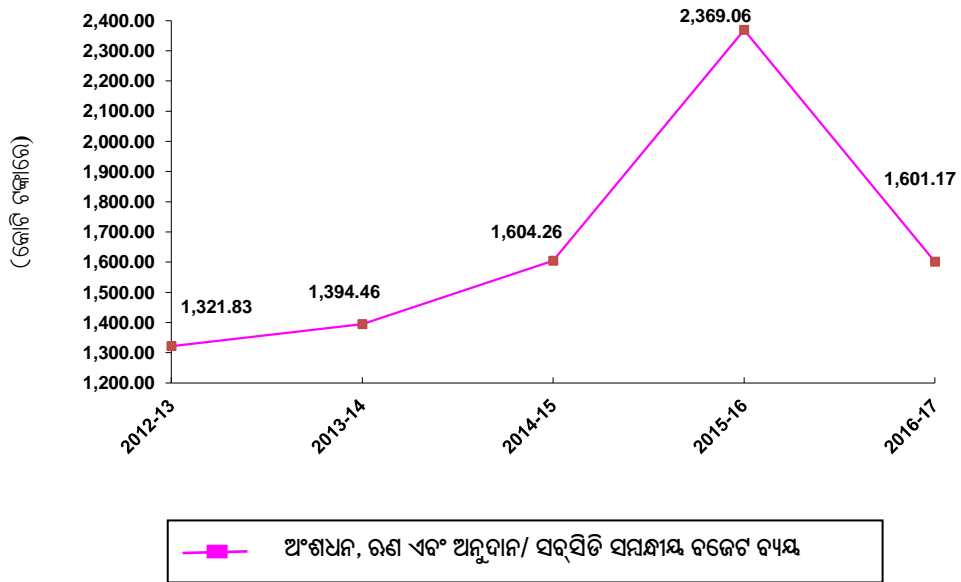
* ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତ୍ତକ ପରିବହନ ନିଗମ ଉଭୟ ଅଂଶଧନ ଓ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ।

ବିଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ସମନ୍ଧାୟ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ ନିମ୍ନ ରେଖାଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଛି:

⁵ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଷରେ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସରକାରୀ ପ୍ରତିଭୂତି

⁶ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ସରକାରୀ ପ୍ରତିଭୂତିର ଅବଶିଷ୍ଟ ରାଶି

ଚାର୍ଟ 1.4: ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ସମନ୍ଧୀୟ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ

ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକୁ ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ବାବଦକୁ ରାଜ୍ୟର ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ 2012-13ରୁ 2015-16 ମଧ୍ୟରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2015-16ରେ ସର୍ବାଧିକ 2,369.06 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । କିନ୍ତୁ 2016-17ରେ ରାଜ୍ୟର ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ 1,601.17 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । 2016-17 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି ବାବଦରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ 890.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । 2016-17 ବର୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ଅଂଶଧନ ବାବଦରେ ମଧ୍ୟ 247.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍ଥାଠାରୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନଭେମ୍ବର 2002ରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଭୂତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରିଆଣ୍ଡି । ଏହି ପ୍ରତିଭୂତି ଭାରତର ସମ୍ପାଦନରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସାମା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିଭୂତି ଦେୟ ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ ରଣ କିମ୍ବା ତରୁଜନିତ ବକେୟା ନିର୍ବିଶେଷରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବା ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରତିଭୂତି ଉପରେ ରଣ ପରିଶୋଧ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ 0.50 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ପ୍ରତିଭୂତି କମିଶନ (ଜିସି) ପୈଠ କରିଆଣ୍ଡି । 2014-15ରେ ସରକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ପ୍ରତିଭୂତିର ପରିମାଣ 1,719.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଯାହା 2016-17 ରେ 971.18 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ତିନୋଟି ପିଏସ୍‌ସୁ 2016-17ରେ 16.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରତିଭୂତି କମିଶନ ଦେଇଥିଲେ । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଚାରୋଟି ପିଏସ୍‌ସୁ⁷ ପ୍ରତିଭୂତି କମିଶନ ଦେଇନଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ 58.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରତିଭୂତି କମିଶନ ବାକି ରହିଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ସହିତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟତା

1.9 ଆର୍ଥିକ ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ସହ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ପ୍ରତିଭୂତି ବାବଦକୁ ବକେୟା ଦେୟର ପରିମାଣ ମେଳ ହେବା ଉଚିତ୍ । ପରିମାଣରେ ତାରତମ୍ୟ ରହିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଏହିପାର୍ଥକ୍ୟର ମିଳାମିଶା କରିବା ଉଚିତ୍ । ନିମ୍ନରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଏହି ସମନ୍ଧୀୟ ସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି:

⁷ ଇଡକଲ୍, ଓଏର୍‌ପିସି, ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଏବଂ ଗ୍ରାଡ୍‌କୋ

ସାରଣୀ 1.5: ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ଏବଂ ପିଏସ୍‌ୟୁର ନଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ପ୍ରତିଭୂତି ବାବଦକୁ ବକେୟା ଦେୟର ବିବରଣୀ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କେଉଁ ସମନ୍ଧୀୟ ବକେୟା	ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ପରିମାଣ	ପାର୍ଥକ୍ୟ
ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ	3269.53	3259.58	9.95
ରଣ	1795.52	3173.69	1378.17
ପ୍ରତିଭୂତି	2184.10	971.18	1212.92

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିବେଦନ)

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, 41ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ⁸ର ହିସାବରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ କେତେକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବହୁ ବର୍ଷରୁ ସମତୁଲ୍ୟ ନହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିଲା । ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ପିଏଜି) କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟତାକୁ ସମତୁଲ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଠିକି ଲେଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଠିକିଗୁଡ଼ିକରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟରୁ ରହିଆସିଥିବା ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟତାକୁ ତୁରନ୍ତ ସମତୁଲ୍ୟ କରାଯିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକୁ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟତାକୁ ସମତୁଲ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ କୌଣସି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଗତି ଦେଖାଯାଇନଥିଲା । ସରକାର ଏବଂ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସମତୁଲ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବଳିଷ୍ଠ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ହିସାବ ରୂଡ଼ାନ୍ତରେ ବକେୟା

1.10 କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013ର ଧାରା 96(1) ଅନୁସାରେ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ହେବାର ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ରୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ଦରକାର । ଏହା କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 99 ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀ ଦଣ୍ଡନାୟକ ହେବ । ସେହିପରି ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତତ୍ସମ୍ପର୍କିତ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ସେଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ରୂଡ଼ାନ୍ତ, ସମାକ୍ଷିତ ଏବଂ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ । 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରଗତିର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ **ସାରଣୀ 1.6**ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 1.6: କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ଲେଖା ରୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବାର ସ୍ଥିତି

କ୍ର.ସଂ.	ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
1.	କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	37	38	47	52	56
2.	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	35	38	43	50	53
3.	ବକେୟା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	47	47	54	58	64
4.	ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ବକେୟା ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	30	27	29	34	39
5.	ବକେୟା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ଅବଧି (ବର୍ଷରେ ସଂଖ୍ୟା)	1ରୁ 5 ବର୍ଷ	1ରୁ 6 ବର୍ଷ	1ରୁ 7 ବର୍ଷ	1ରୁ 8 ବର୍ଷ	1ରୁ 8 ବର୍ଷ

(ଉତ୍ସ: ପିଏଜିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ଲେଖାର ତଥ୍ୟାବଳୀ)

ବକେୟା ହିସାବର ସଂଖ୍ୟା 2012-13ରେ 47 ଥିଲା ବେଳେ, ଏହା ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 2016-17ରେ 64 ହୋଇଥିଲା । ଅତଃ ଏହା ପ୍ରତିପାଦିତ ହେଉଛି ଯେ ବକେୟା ହିସାବର ରୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବାରେ କୌଣସି ଉନ୍ନତି ହୋଇନଥିଲା । ଯଦିଓ 43ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁର 53ଟି ହିସାବ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ରୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ତଥାପି 39ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ⁹ର ହିସାବ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ଏକରୁ ଆଠ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବକେୟା ଥିଲା ।

⁸ 15ଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁ ସହିତ
⁹ ପରିଶିଷ୍ଟ -2ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା-କ - 3, 4, 5, 13, 15, 17, 18, 23, 25, 26, 28, 35, 36, 37, 38, 42, 45, 47, 48, 49, 50, 51 ଏବଂ ଖ-1, 2 ଏବଂ 3 (1 ବର୍ଷ); କ-1, 2, 7, 9, 12, 31, 32, 44, ଏବଂ 53 (2 ବର୍ଷ); କ- 11, 19 ଏବଂ 52 (3 ବର୍ଷ), କ- 6 (4 ବର୍ଷ), କ-10 (8 ବର୍ଷ)

ବାରମ୍ବାର ପତ୍ରାଳାପ, ପ୍ରବନ୍ଧନ ଓ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ସହିତ ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ବୈଠକ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ବକେୟା ହିସାବ ରୁଡ଼ାନ୍ତ କରିବାରେ ନିଜର ପରିଯୋଜନାର ଅନୁପାଳନ କରିନଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ବକେୟା ଲେଖା ଠିକ୍ ସମୟରେ ରୁଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଯାଇଥିଲା । ଏଣୁ ବକେୟା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସମୟାନୁସାରେ ରୁଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ଉପରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ସହ ବୈଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତିକରଣ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ୍ ।

1.11 2015-16 ଏବଂ 2016-17 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 13¹⁰ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁରେ 1,491.13 କୋଟି ଟଙ୍କା {ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ: 372.35 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଋଗୋଚି ପିଏସ୍‌ୟୁରେ), ରଣ 121.66 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ୟୁରେ) ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ସର୍ବସିଦ୍ଧି 997.12 କୋଟି ଟଙ୍କା (ନଅଟି ପିଏସ୍‌ୟୁରେ)} ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ କରିଥିଲେ । ହିସାବ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇନଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ-1ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ହିସାବ ଓ ସମାକ୍ଷା ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇନଥିବା ଫଳରେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ନିବେଶ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା ସେଗୁଡ଼ିକ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ । ଏଣୁ ଏହି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନମଣ୍ଡଳର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବାହାରେ ରହିଥିଲା ।

1.12 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରତ କମ୍ପାନୀ ବ୍ୟତୀତ ନିଶ୍ଚିତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ମଧ୍ୟ ହିସାବ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ବକେୟା ଥିଲା । 28ଟି ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ 18ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ରହିଅଛି ଯାହାର ହିସାବଗୁଡ଼ିକ 5ରୁ 51¹¹ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବକେୟା ରହିଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ 10¹²ଟି ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସ୍‌ୟୁର ହିସାବ 16ରୁ 46 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବକେୟା ରହିଅଛି ।

ସାରଣୀ 1.7: ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ବକେୟା ହିସାବ ସମ୍ପର୍କିତ ସ୍ଥିତି

ନିଶ୍ଚିତ କମ୍ପାନୀ ସଂଖ୍ୟା	ହିସାବ ବକେୟା ରହିଥିବା ସମୟ	ବକେୟା ହିସାବର ଅବଧି
28	1966-67ରୁ 2016-17	5ରୁ 51 ବର୍ଷ

(ଉତ୍ସ: ପିଏଜିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ନିଶ୍ଚିତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ତଥ୍ୟାବଳୀ)

ପୃଥକ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନା ସ୍ଥିତି

1.13 ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ପୃଥକ୍ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ(ଏସ୍‌ଏଆର୍‌ଏସ୍‌)ଗୁଡ଼ିକର ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବାର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 1.8: ଏସ୍‌ଏଆର୍‌ଏସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବାର ସ୍ଥିତି

କ୍ର.ସଂ.	ବୈଧାନିକ ନିଗମର ନାମ	କେଉଁ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସ୍‌ଏଆର୍‌ଏସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା	କେଉଁ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏସ୍‌ଏଆର୍‌ଏସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇନଥିଲା	
			ଏସ୍‌ଏଆର୍‌ଏସ୍‌ ବର୍ଷ	ସରକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଜାରି ହୋଇଥିବା ତାରିଖ/ ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଥିତି
1.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	2015-16	2016-17	ଲେଖା ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇନାହିଁ
2.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ	2014-15	2015-16 2016-17	28.03.2017 ଲେଖା ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇନାହିଁ
3.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ	2015-16	2016-17	ଲେଖା ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇନାହିଁ

(ଉତ୍ସ: ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

¹⁰ ଓଏସ୍‌ଆରଟିସି ଉଭୟ ଅଂଶଧନ ଓ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା
¹¹ ପରିଶିଷ୍ଟ -2ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା-ଗ - 3, 5, 18 ଏବଂ 20 (5ରୁ 10 ବର୍ଷ) ; ଗ- 6, 7, 19, 25 ଏବଂ 26 (11ରୁ 20 ବର୍ଷ); ଗ- 9, 22 (21ରୁ 30 ବର୍ଷ) ଏବଂ ଗ- 1, 4, 10, 12, 14, 15 ଏବଂ 24 (41ରୁ 51 ବର୍ଷ)
¹² ପରିଶିଷ୍ଟ -2ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା-ଗ - 27 ଏବଂ 28 (16ରୁ 20 ବର୍ଷ) ; ଗ-16, 17 ଏବଂ 21 (21ରୁ 30 ବର୍ଷ) ; ଗ-2, 8, 11, 13 ଏବଂ 23 (31ରୁ 46 ବର୍ଷ)

ଏସ୍‌ଆର୍‌ଗୁଡ଼ିକର ବିଳମ୍ବିତ ଉପସ୍ଥାପନା ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧତାକୁ କୋହଳ କରେ । ସରକାର ଏସ୍‌ଆର୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଦ୍ୱିତୀୟ ଉପସ୍ଥାପନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ହିସାବ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ନ କରିବାର ପରିଣାମ

1.14 ଅନୁକ୍ଷେପ 1.10ରୁ **1.12**ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ଯେ, ବକେୟା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ସରକାରୀ ଅର୍ଥର ପ୍ରବଞ୍ଚନା ଓ ବିହର୍ଗମନ ହେବାର ବିପଦ ରହିଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ତତ୍‌ସଂଲଗ୍ନ ବିଧେୟକଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅଟେ । ଉପର ବର୍ଣ୍ଣିତ କାରଣ ଯୋଗୁ 2016-17 ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଜିଡିପି ଉପରେ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ଅବଦାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକର ରାଜ୍ୟ ରାଜକୋଷକୁ ଅବଦାନ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ତେଣୁ ଏହା ସୁପାରିଶ କରାଯାଉଛି ଯେ:

- ସରକାର ଗୋଟିଏ ସେଲ୍ ଗଠନ କରିବା ଦରକାର ଯାହା ବକେୟା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ରୁଡ଼ାନ୍ତକୁ ତ୍ୱରାବଧାନ କରିବ, ପ୍ରତି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ବକେୟା ହିସାବର ରୁଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ଏବଂ ତାହାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବ;
- ଯେଉଁ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣର କର୍ମଚାରୀ ନାହାନ୍ତି ବା ସେମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ନାହିଁ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାର ବାହ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇ ବକେୟା ହିସାବର ରୁଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ୍ ।

ସର୍ବଶେଷ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା

1.15 କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାର ପରିଣାମ **ପରିଶିଷ୍ଟ-2**ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଜିଡିପିର ଅନୁପାତ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଅବଦାନ ପ୍ରତିବାଦିତ କରେ । **ସାରଣୀ 1.9**ରେ 2016-17 ବର୍ଷ ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଜିଡିପି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 1.9: କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ତୁଳନାରେ ରାଜ୍ୟର ଜିଡିପି

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
କାରବାର ¹³	11,294.70	15,949.82	16,474.01	19,870.03	21,596.54
ରାଜ୍ୟ ଜିଡିପି	2,58,744.09	2,88,414.31	3,10,810.24	3,32,329.13	3,14,363.78
କାରବାର ତୁଳନାରେ ରାଜ୍ୟ ଜିଡିପିର ପ୍ରତିଶତ	4.37	5.53	5.30	5.98	6.87

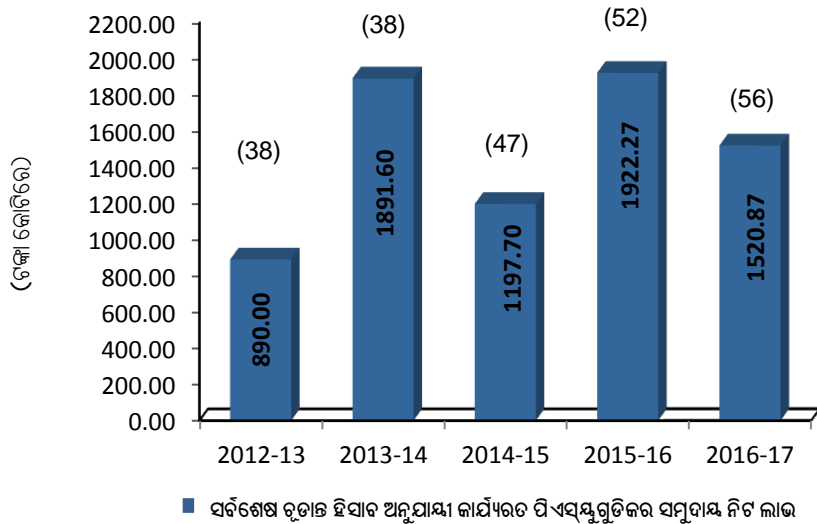
(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିବେଦନ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ 2012-13 ବର୍ଷଠାରୁ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । 2016-17ରେ କାରବାର 8.69 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର କାରବାର ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ହୋଇଥିଲା ।

1.16 କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ 2012-13ରୁ 2016-17 ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଲାଭ ନିମ୍ନ ବାରଗାର୍ଟରେ ଦିଆଯାଇଛି:

¹³ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ସର୍ବଶେଷ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର

ଚାର୍ଟ 1.5: କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଲାଭ/କ୍ଷତି

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ସେହି ବର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟାକୁ ସୂଚାଏ)

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ 56ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଥିଲା । ଅକ୍ଟୋବର 2016ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ମଧ୍ୟରେ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ସର୍ବଶେଷ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 35ଟି ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ 2,028.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 15ଟି ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ 507.36 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି କରିଥିଲେ । ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ‘ବିନା ଲାଭ କ୍ଷତି’¹⁴ ରେ ଏହାର ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା । ପାଞ୍ଚଟି¹⁵ କମ୍ପାନୀ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର କ୍ରିୟାକଳାପ/ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିନାହାନ୍ତି । ଲାଭରେ ପ୍ରମୁଖ ଅବଦାନ ଥିବା ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (1,320.51 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (178.16 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (137.97 କୋଟି ଟଙ୍କା) । ଅଧିକ କ୍ଷତି ସହିଥିବା ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍ (406.66 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (42.93 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଇଡ୍‌କଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ୍ଵାର୍କ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (21.18 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅନ୍ୟତମ ।

1.17 ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ ସମନ୍ବିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ପରିମାପଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 1.10: ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମୁଖ ପରିମାପ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବିଶଦ ବିବରଣ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳ(ପ୍ରତିଶତରେ)	13.62	14.44	13.86	18.79	15.15
କରଜ	7,703.16	7,503.98	9,643.54	7,347.63	8,784.84
କାରବାର ¹⁶	11,294.70	15,949.82	16,474.01	19,870.03	21,596.54
କରଜ/ କାରବାର ଅନୁପାତ	0.68:1	0.47:1	0.59:1	0.37:1	0.41:1
ସୁଧ ପୈଠ	976.32	1,160.85	964.74	1,254.44	1,249.22

(କାରବାର ବ୍ୟତୀତ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ କମ୍ପାନୀସମୂହର ଅଟେ, କାରବାର କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟରତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି)

¹⁴ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ବ୍ୟୟ ଆୟଠାରୁ ଅଧିକ ହେଲେ, ଓଡ଼ିଶା/ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ସହାୟତା ମିଳିଥାଏ । ତେଣୁ ଏହାର ହିସାବକୁ ‘ବିନା ଲାଭ କ୍ଷତି’ ରେ ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା କୁହାଯାଏ

¹⁵ ପରିଶିଷ୍ଟ 2ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା କ- 19, 21, 23, 40 ଏବଂ 51

¹⁶ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷର 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବଶେଷ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର କାରବାର

ଉପରୋକ୍ତ ପରିମାପଗୁଡ଼ିକ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିର ମିଶ୍ରିତ ଧାରା ପ୍ରତିପାଦିତ କରୁଅଛି । ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ 2015-16 ବର୍ଷରେ 18.79 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ବେଳେ, 2016-17 ବର୍ଷରେ ଏହା 15.15 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା, ଯାହାକି ଦୁଇଟି ନୂତନ କମ୍ପାନୀର ଗଠନ ହେବାରୁ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଦୁଇଟି କମ୍ପାନୀର ନାମ ହେଲା - ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ୱାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍ ଯାହାର ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି 393.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ରାଉରକେଲା ସ୍ୱାର୍ଟ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍ ଯାହାର ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି 154.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍‌ର କ୍ଷତି 406.66 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ (2015-16) ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରୁ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍ ଏହାର ପୂର୍ବ ରୂପାନ୍ତ ହିସାବ (2014-15) ଅନୁଯାୟୀ 99.53 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି କରିଥିଲା । କରଜ କାରବାର ଅନୁପାତ 2015-16ରେ 0.37:1କୁ 2016-17ରେ 0.41:1 କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଏହା କାରବାର ତୁଳନାରେ କରଜରେ ବୃଦ୍ଧିର ପରିଣାମ ଅଟେ । ଏହା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ଦୁର୍ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନକୁ ସୂଚ୍ୟ ।

1.18 ଡିସେମ୍ବର 2011ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏକ ଲାଭାଂଶ ନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଏହି ନୀତି ଅନୁସାରେ ଲାଭ କରୁଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଅଂଶଧନ ଉପରେ ସର୍ବନିମ୍ନ 20 ପ୍ରତିଶତ କିମ୍ବା କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭର ସର୍ବନିମ୍ନ 20 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଟି ଅଧିକ ସେତିକି ପରିମାଣର ଲାଭାଂଶ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ଖଣି ଓ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରର ପିଏସ୍‌ୟୁ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଲାଭାଂଶ କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭର 30 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ସର୍ବଶେଷ ରୂପାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁସାରେ 35¹⁷ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁର 2,028.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରୁ 9¹⁸ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ 585.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ / ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦ

1.19 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 28ଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁ (ସବୁଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ) ଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 18ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶେଷରେ ଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା 28 ଥିଲା ।

ଯେହେତୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିକୁ କୌଣସି ଅବଦାନ ଦେଉନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଅଭିଳକ୍ଷିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରୁନାହାନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କିମ୍ବା ବନ୍ଦ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । 28ଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 27ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଦରମା ଇତ୍ୟାଦି ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପରିବହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2016-17 ବର୍ଷରେ 0.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା । ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇନଥିବାରୁ କିମ୍ବା କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚର ଆକଳନ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

1.20 ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ହେବାର ସ୍ତର ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 1.12 : ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶଦ ବିବରଣୀ	କମ୍ପାନୀ ସଂଖ୍ୟା
1.	ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା	28
2.	ଉପର (1) ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ	
	(କ) କୋର୍ଟ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୀନ	10 ¹⁹
	(ଖ) ସେକ୍ସନ 24 ଉପରେ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୀନ	8 ²⁰

¹⁷ ପରିଶିଷ୍ଟ 2ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା କ -1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 47, 48, 50, 53 ଏବଂ ଖ -2 ଓ 3
¹⁸ ପରିଶିଷ୍ଟ 2ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା କ - 3, 4, 14, 16, 29, 30, 36, 37 ଏବଂ ଖ-3
¹⁹ ପରିଶିଷ୍ଟ 2ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା. ଗ-3, 6, 7, 9, 18, 19, 20, 22, 25 ଏବଂ 26
²⁰ ପରିଶିଷ୍ଟ 2ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା. ଗ -1, 4, 5, 10, 12, 14, 15 ଏବଂ 24

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶଦ ବିବରଣ	କମ୍ପାନୀ ସଂଖ୍ୟା
	(ଗ) ବନ୍ଦ ଯଥା: ରହିତାଦେଶ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ	10

(ଉତ୍ସ: ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ଯେଉଁ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର 5ରୁ 25 ବର୍ଷର ହିସାବ ବକେୟା ରହିଛି । କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସେଚ୍ଚାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଧିକ ଦ୍ରୁତ ଅଟେ । ତେଣୁ, ଏହା ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଅନୁସରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସରକାର ବଳକା 10ଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌କୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ହିସାବ ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ

1.21 ଅକ୍ଟୋବର 2016ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ମଧ୍ୟରେ 41ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର 51ଟି ସମାକ୍ଷିତ ହିସାବ, ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଏହି 51ଟି ହିସାବ ମଧ୍ୟରୁ 34ଟି ହିସାବକୁ ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିଲା । ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକମାନଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଏବଂ ସିଏଜିଙ୍କ ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ଦର୍ଶାଉଥିଲା ଯେ ହିସାବ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ମାନରେ ବହୁ ମାତ୍ରାରେ ଉନ୍ନତି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକ ଏବଂ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 1.13: କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟର ପରିଣାମ (ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶଦ ବିବରଣ	2014-15		2015-16		2016-17	
		ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ଲାଭରେ ହ୍ରାସ	20	734.61	14	197.19	16	217.78
2.	କ୍ଷତିରେ ବୃଦ୍ଧି	6	213.00	7	552.31	5	306.73
3.	ବାସ୍ତବିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ନକରିବା	13	1066.84	10	2319.94	6	245.20
4.	ହିସାବର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଜନରେ ତ୍ରୁଟି	1	0.76	କିଛିନାହିଁ	କିଛିନାହିଁ	କିଛିନାହିଁ	କିଛିନାହିଁ

(ଉତ୍ସ: ସିଏଜି ଏବଂ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ଟିପ୍ପଣୀ)

ଅକ୍ଟୋବର 2016ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ମଧ୍ୟରେ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକମାନେ ପାଇଥିବା 51ଟି ହିସାବ ପାଇଁ ମନ୍ତବ୍ୟଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକରେ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ(ଏଏସ୍‌ଏ)ର ଅନୁପାଳନ ନିମ୍ନମାନର ହୋଇଥିଲା, ଯେହେତୁ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 20ଟି ହିସାବରେ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁପାଳନ ହୋଇନଥିବାର 56ଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଥିଲା ।

1.22 ସେହିପରି ଅକ୍ଟୋବର 2016ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସେମାନଙ୍କର ଦୁଇଟି ହିସାବ ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମର ସମାକ୍ଷା ସିଏଜି ଏକାକୀ କରିଥାଆନ୍ତି । ବଳକା ହିସାବଟି ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିଲା । ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଏବଂ ସିଏଜିଙ୍କର ଏକକ/ ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ଏହା ଦର୍ଶାଉଥିଲା ଯେ ହିସାବ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ମାନରେ ବହୁ ମାତ୍ରାରେ ଉନ୍ନତି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକ ଓ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 1.14: ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ମନ୍ତବ୍ୟର ପରିଣାମ

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଶଦ ବିବରଣ	2014-15		2015-16		2016-17	
		ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ଲାଭରେ ହ୍ରାସ	1	1.43	1	6.33	1	1.19
2.	କ୍ଷତିରେ ବୃଦ୍ଧି	1	0.44	1	1.07	1	5.00
3.	ବାସ୍ତବିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ନକରିବା	2	42.25	1	25.81	କିଛିନାହିଁ	କିଛିନାହିଁ

(ଉତ୍ସ: ପିଏଜିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ)

ଲାଭରେ ହ୍ରାସ ଓ କ୍ଷତିରେ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ହୋଇଥିବା ଟିକ୍ସଣା ଭିତ୍ତିରେ ଉଭୟ ହିସାବକୁ ମନ୍ତବ୍ୟଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତି ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା

1.23 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏବଂ 10ଟି ସମାକ୍ଷା ଅନୁକ୍ଷେପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର ସଚିବ/ପ୍ରଧାନ ସଚିବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ ଛଅ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ସମସ୍ତ ସମାକ୍ଷା ଅନୁକ୍ଷେପର ଉତ୍ତର ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଉପରେ ଅନୁଗାମୀ ପଦକ୍ଷେପ

ଗଞ୍ଜିଥିବା ଉତ୍ତର

1.24 ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକ(ସିଏଜି)ଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ଯାଞ୍ଚ ପଦ୍ଧତିର ଅନ୍ତିମ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରତୀକ ଅଟେ । ତେଣୁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀଙ୍କଠାରୁ ଏହାର ଯଥୋଚିତ ଏବଂ ସମୟୋଚିତ ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସିଏଜିଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା/କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର/ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିକ୍ସଣା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 1993) । ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଅନୁଯାୟୀ ବିଧାନସଭାରେ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବାର ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି(କୋପୁ)ଠାରୁ କୌଣସି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ବା ଆହ୍ୱାନକୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା/କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର/ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିକ୍ସଣା ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ବିହିତ ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ସାରଣୀ 1.15: ପ୍ରାପ୍ତ ନହୋଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିକ୍ସଣା (30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା)

ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ବର୍ଷ (ବାଣିଜ୍ୟିକ/ପିଏସ୍‌ୟୁ ସମୂହ)	ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହେବାର ତାରିଖ	ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିବା ସମୁଦାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା		ପିଏ ବା ଅନୁକ୍ଷେପ ସଂଖ୍ୟା ଯାହା ପାଇଁ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିକ୍ସଣା ମିଳିପାରିନାହିଁ	
		ପିଏ	ଅନୁକ୍ଷେପ	ପିଏ	ଅନୁକ୍ଷେପ
2010-11	29 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012	3	14	-	1
2013-14	24 ଅଗଷ୍ଟ 2015	2	9	1	4
2014-15	26 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016	2	12	2	12
2015-16	16 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017	1	13	1	13
ମୋଟ	--	8	48	4	30

(ଉତ୍ସ: ପିଏଜିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ)

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା 56ଟି ଅନୁଚ୍ଛେଦ/ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ସମାକ୍ଷା ମଧ୍ୟରୁ 11ଟି ବିଭାଗର 34ଟି ଅନୁଚ୍ଛେଦ / କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାର ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିପ୍ପଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017) ।

କୋପୁରେ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ଆଲୋଚନା

1.25 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସୁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିଲା ତାର ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି(କୋପୁ) ଦ୍ୱାରା ଆଲୋଚନାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ସାରଣୀ 1.16: 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା / ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା

ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ	କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷା / ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା			
	ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା		ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା	
	ପିଏ	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପିଏ	ଅନୁଚ୍ଛେଦ
2008-09	2	17	0	13
2009-10	2	15	0	14
2010-11	3	14	1	13
2011-12	2	18	2	18
2012-13	2	10	1	10
2013-14	2	9	0	0
2014-15	2	12	0	0
2015-16	1	13	0	0
ମୋଟ	16	108	4	68

(ଉତ୍ସ: ପିଏଜିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ)

କୋପୁର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ(ଜୁନ୍ 2016)ରେ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ବକେୟା ଥିବା ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁଚ୍ଛେଦଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ କୋପୁକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । 2016-17ରେ ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହଯୋଗିତାରେ କୋପୁ 10ଟି ବୈଠକ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏଥିରେ 2010-11 ଏବଂ 2011-12 ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନର ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁପାଳନ

1.26 ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଅଗଷ୍ଟ 2001ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା କୋପୁର ଋରୋଟି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଥିବା 27ଟି ଅନୁଚ୍ଛେଦର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନୋଟ୍ (ଏଟିଏନ୍) ଅକ୍ଟୋବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଏହାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 1.17ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ସାରଣୀ 1.17: କୋପୁ ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁପାଳନ

କୋପୁ ପ୍ରତିବେଦନ ବର୍ଷ	ମୋଟ କୋପୁ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା	କୋପୁ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଜରାଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶ ସଂଖ୍ୟା	ସୁପାରିଶ ସଂଖ୍ୟା ଯାହା ଉପରେ ଏଟିଏନ୍ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା
2001-02	1	8	8
2007-08	3	6	6
ମୋଟ	4	14	14

(ଉତ୍ସ: ପିଏଜିଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ)

କୋପୁ ପ୍ରତିବେଦନ ସୁପାରିଶରେ ଋରୋଟି ବିଭାଗର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ରହିଥିଲା, ଯାହା ସିଏଜିଙ୍କର 1989-90ରୁ 2004-05 ବର୍ଷର ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ, ଟିଠା ଅନୁକ୍ରେମ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ

1.27 ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟଗୁଡ଼ିକ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ କରିଆରେ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ଲେଖା ବିନିମୟ, 2007ର ବିନିମୟ 197 ଅନୁସାରେ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ ଜରିଆରେ ଋଚି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେବା କଥା । 2004-05ରୁ 2016-17 ମଧ୍ୟରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା 42ଟି ପିଏସ୍‌ସ୍‌ ସମ୍ପର୍କିତ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 525ଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ ସମନ୍ୱୟ 2,267ଟି ଅନୁକ୍ରେମ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ବାକି ରହିଅଛି । ଏପରିକି 120ଟି ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନର 594ଟି ଅନୁକ୍ରେମର କୌଣସି ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ 52 ପ୍ରତିଶତ ଶକ୍ତି ବିଭାଗ ଅଧୀନସ୍ଥ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ମାନଙ୍କର ରହିଥିଲା ।

ଏହା ସୁପାରିଶ କରାଯାଉଛି ଯେ ସରକାର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯେ (କ) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ/ ଟିଠା ଅନୁକ୍ରେମ/କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଓ କୋପୁ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକର ଏଟିଏନ୍ ପଠାଇବ । (ଖ) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷତି/ ବକେୟା ଅଗ୍ରାମ/ ଅଧିକ ପୈଠ ଆଦାୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ (ଗ) ସମୀକ୍ଷାରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ମନ୍ତ୍ରାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ ଦେବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ପରିସର

1.28 ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ “ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ” ଉପରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ “ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ” ଉପରେ ଏକ ବିସ୍ତାରିତ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ସହ ନଅଗୋଟି ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ଅନୁକ୍ରେମ ରହିଛି । ଏହି ସମୀକ୍ଷା ଅନୁକ୍ରେମଗୁଡ଼ିକ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ ସମନ୍ୱିତ ଥିଲା ଯାହାକି ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗ, ଶକ୍ତି ବିଭାଗ, ଗୃହ ବିଭାଗ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ରହିଥିଲା । ଏହି ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ ଥିବା ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା, ନିବେଶ, ବିକ୍ରିର ପରିମାଣ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଉପରେ ଲାଭ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ସାରଣୀ 1.18: ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଦଖାଯାଇଥିବା ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ବିଭାଗସ୍ୱାରା ନିବେଶ, ବିକ୍ରିର ପରିମାଣ ଏବଂ ଅଂଶଧନ ଉପରେ ଲାଭ

କ୍ର. ସଂ.	ବିଭାଗର ନାମ	ପିଏସ୍‌ସ୍‌ର ସଂଖ୍ୟା	ନିବେଶ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ବିକ୍ରିର ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଅଂଶଧନ ଉପରେ ଲାଭ (ପ୍ରତିଶତରେ)
1	ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣି	5	71.93	2331.43	13.08
2	ଶକ୍ତି	8	9830.12	8530.83	-11.42
3	ଗୃହ	1	5.63	385.31	16.42
4	ଶିଳ୍ପ	15	530.64	201.09	-8.71
	ମୋଟ	29	10438.32	11448.66	

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ)

ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ, ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଥିବା ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ 71.93 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିବେଶ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଉପରେ 13.08 ପ୍ରତିଶତର ଉତ୍ତମ ଲାଭ ସହ ବିକ୍ରିର ପରିମାଣ 2,331.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଶକ୍ତି ବିଭାଗ ଅଧୀନସ୍ଥ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ଉଚ୍ଚ ନିବେଶ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହାର ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ଉପରେ ଲାଭ ବିୟୁତ୍ତାମ୍ବୁକ ଥିଲା, ଯଥା -11.42 ପ୍ରତିଶତ ।

ଅଧ୍ୟାୟ II

2. ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏମ୍‌ସି) 16 ମଇ 1956ରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ରାଜ୍ୟର ଖଣିଜ ସମ୍ପଦର ଅନୁସନ୍ଧାନ, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସହିତ ମୂଲ୍ୟ ସଂଯୋଗ କରି ଉପଯୋଗ କରିବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଏମ୍‌ସିର ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଲୁହାପଥର ଓ କ୍ରୋମାୟର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରିରେ ସାମିତ ହୋଇ ରହିଛି । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 17,826.82 ହେକ୍ଟର ପଟ୍ଟା କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ବିଶିଷ୍ଟ 34ଟି ଖଣି ପଟ୍ଟା ଓଏମ୍‌ସିକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଓଏମ୍‌ସି 2012-17 ସମୟ କାଳ ମଧ୍ୟରେ 4,335.28 ହେକ୍ଟର (24 ପ୍ରତିଶତ) ଜମିରେ ଥିବା ଛଅଗୋଟି ଖଣିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲା । ଲେଖାପରାକ୍ଷା ସମୀକ୍ଷାରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା:

ଦୀର୍ଘମିଆଦି ନିଗମ ଯୋଜନାର ଅଭାବ

ଓଏମ୍‌ସି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିଗମ ଶାସନ ନୀତି ନିୟମ ବହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ନିଗମ ଯୋଜନା, ମାନସଚିତ୍ର ଏବଂ ମିଶନ୍ ବିବୃତି ତିଆରି କରିନଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି କୌଣସି ଦୀର୍ଘମିଆଦି ନିଗମ ଯୋଜନା ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବିକାଶ କରିପାରିନଥିଲା ।

ଖଣି ପଟ୍ଟାର ପରିଚ୍ଛଳନା

34ଟି ଖଣି ପଟ୍ଟା ମଧ୍ୟରୁ 26ଟି ଖଣି ପଟ୍ଟା ଅଚଳ ଥିଲା । 26ଟି ଅଚଳ ଖଣି ମଧ୍ୟରୁ ଓଏମ୍‌ସି ଆଠଟି ଖଣିରେ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ କୌଣସି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲା । ବାକି 18ଟି ଖଣିରେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଖଣିଗୁଡ଼ିକ 7ରୁ 37 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଚଳ ରହିଥିଲା । ମୁଖ୍ୟତଃ ବୈଧାନିକ ଅନୁମତିର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଓ ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ପଥରର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇନଥିବା ଯୋଗୁଁ ଖଣିଗୁଡ଼ିକ ଅଚଳ ଥିଲା ।

ଖଣିଗୁଡ଼ିକ ଅଚଳ ରହିବା ଯୋଗୁଁ ଅଚଳ ଭଡା ଓ ଜଗାରଣା ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ 57.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଃ, ଓଏମ୍‌ସି ଗ୍ରେନୋଟି ଖଣି ଧରି ରଖୁଥିଲା ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିକରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଖଣିଜ ପଥର ଗଞ୍ଜିତ ନଥିଲା ଏବଂ 112.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା ।

ଉତ୍ପାଦନଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2012-17 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା । ଏତଦ୍ୱାରା 114.45 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଏବଂ 2.70 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ରୋମାୟର ସଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । ପରିଶ୍ରାମତଃ ଓଏମ୍‌ସି 2012-17 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 1,838.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ହରାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦେଖିତ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡଠାରୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଆଲଗା ନକରିବାରୁ 138.63 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା । ଖଣିର ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ପାଇବା ପାଇଁ ବିଳମ୍ବିତ ପଦକ୍ଷେପ ଯୋଗୁଁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଥକ୍ ଗଦାରେ ରଖିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନର ଅଭାବ ଥିଲା । ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ ଆଲଗା ଆଲଗା ଗଦାରେ ରଖିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ତୀକ୍ଷ୍ଣରେ ରଖିବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଦରରେ ରାଜଭାଗ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ପରିଶ୍ରାମତଃ, ଓଏମ୍‌ସି ରାଜଭାଗ ବାବଦରେ 110.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

ବିକ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2012-17 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା । ଲୁହାପଥର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ 21.04 ରୁ 60.84 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ ଥିଲା । ସେହିପରି କ୍ରୋମାପଥର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓସମ୍ବି କେବଳ 2014-15 ରେ ବିକ୍ରୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲା । ବାକି ସବୁ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ 10.25 ରୁ 57.69 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ ଥିଲା । ବିକ୍ରୟ ବୁଲ୍‌ରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ଓସମ୍ବି କ୍ରୋମାମାନଙ୍କଠାରୁ ରୟାଲଟି ବାବଦରେ 37.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିପାରିନଥିଲା ।

ଦ୍ରବ୍ୟଚାଳିକା ପରିଚ୍ଛଳନା

2012-17 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଲୁହାପଥରର ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ୍ ସ୍ଥିତି ସେହି ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦନଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଓସମ୍ବି, ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ନିଷ୍କାସନ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିଡିଓମି ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଫଳସ୍ଵରୂପ, 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 417.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 66.95 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଜମାହୋଇ ରହିଥିଲା ।

2012-17 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ଵାରା ବିହିତ ମାନଦର୍ଶିଠାରୁ ଅଧିକ 5.21 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଓ କ୍ରୋମାପଥର ନିଅଣ୍ଟ ଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 146.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 714.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର 23.39 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ନିମ୍ନମାନର ଲୁହାପଥର ଏବଂ କ୍ରୋମାପଥର ହିସାବ ଖାତାକୁ ନିଆଯାଇନଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା

2012-17 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନିଜସ୍ଵ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିବେଶ ପାଇଁ ପୂଞ୍ଜିର ଆବଣ୍ଟନ 34.90 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 1,210.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ବଳକା ପାଣ୍ଡିର ଉପଲବ୍ଧତା 5,149.82 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 5,867.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । 2012-17ରେ ବାସ୍ତବିକ ବାର୍ଷିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆବଣ୍ଟନ ତୁଳନାରେ 2.16 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 118 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏହାର ତିନୋଟି ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଖଣିରେ ଗୋଟିଏ ଲୁହାପଥର ପରିଚ୍ଛଳନା କାରଖାନା, ଭିଡିଓମି ସୁବିଧା ଏବଂ ଏକ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ନିଷ୍କାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ତିନୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ 1,189.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫାଇଦା ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଓସମ୍ବି ସାଧାରଣ ଅଂଶଧାନ/ଅଧିମାନ ଅଂଶଧାନ ବାବଦରେ 12ଟି ଯୌଥ ଉଦ୍ୟୋଗ, ସହାୟକ ଓ ସହଯୋଗୀ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କରେ 408.81 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୂଞ୍ଜି ନିବେଶ କରିଥିଲା । କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଶେଷ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଓସମ୍ବି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଫାଇଦା ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପରିସରରେ ଅଗ୍ରାମ ଓ ବକେୟା ଦେୟର ମାମାଂସାର ସମ୍ୟକ୍ ପରୀକ୍ଷା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲା । ଓସମ୍ବି ଏହାର 2016-17 ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଖାତାରେ ମିଳାମିଶା ନକରି 71.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦେୟ ପୁନଃଯୋଗ କରିଥିଲା ଓ 39.92 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରାମ ହିସାବରୁ ବାଦ୍ ଦେଇଥିଲା । ଓସମ୍ବି ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ପର୍କିତ ଯଥା ବୁଝା/ଉତ୍ପାଦନ, ପରିବ୍ୟୟ ଏବଂ ବଜେଟ୍, ବିପଣନ ଏବଂ ବିକ୍ରି, ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି ନିମନ୍ତେ ନିୟମ ବହି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିନଥିଲା । ଅଗତିଶୀଳ, ସକ୍ଷ ଗତିଶୀଳ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ଏବଂ ଏହାର ନିକାସ ପାଇଁ ଓସମ୍ବିର କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନଥିଲା ।

ଉପକ୍ରମ

2.1 ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏମ୍‌ସି) 16 ମଇ 1956 ରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ରାଜ୍ୟର ଖଣିଜ ସମ୍ପଦର ଅନୁସନ୍ଧାନ, ନିଃସାରଣ ସହିତ ମୂଲ୍ୟ ସଂଯୋଗ କରି ଉପଯୋଗ କରିବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଏମ୍‌ସିର ଖଣି ସମନ୍ଧାୟକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଲୁହାପଥର ଓ କ୍ରୋମ୍‌ପଥର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରିରେ ସାମିତ ହୋଇ ରହିଛି । ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସିର ଆଠଟି ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ²¹ ରହିଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 1959ରୁ 2017 ମଧ୍ୟରେ ଓଏମ୍‌ସିକୁ ଖଣିଜ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ 17,826.82 ହେକ୍ଟରର ପଟ୍ଟା କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଥିବା 34ଟି ଖଣି ପଟ୍ଟା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ସେହି ପଟ୍ଟା କ୍ଷେତ୍ରଫଳରେ 12,362.52 ହେକ୍ଟରର ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଓ 5,464.30 ହେକ୍ଟରର ଅଣ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଥିଲା । ତଥାପି 2012-17 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଓଏମ୍‌ସି 4,335.28 ହେକ୍ଟର (24 ପ୍ରତିଶତ) ଜମିରେ ଥିବା ଛଅଟି²² ଖଣିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି, ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ଗୋଟିଏ ଖଣି ଅଭିକରଣ ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲା । ବାକି 26ଟି ଖଣି ଅଚଳ ଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନହେବାର କାରଣ **ଅନୁକ୍ଷେପ 2.12**ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଖଣି ପଟ୍ଟାଗୁଡ଼ିକର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଯେଉଁଥିରେ ଖଣିଜ ପଥରର ସଭାର, କ୍ଷେତ୍ରଫଳ, ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତାର ସ୍ଥିତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନହେବାର କାରଣ ଇତ୍ୟାଦି **ପରିଶିଷ୍ଟ-3**ରେ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ଖଣିଜ ଉତ୍ତୋଳନ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଲୁହାପଥର ଉତ୍ପାଦନ ମଧ୍ୟରେ ଉପରସ୍ତର²³ ଅପସାରଣ, ବଡ଼ ଆକାରର ଖଣିଜ ପଥର (ଆର୍‌ଓଏମ୍‌)²⁴ ଉତ୍ତୋଳନ ଏବଂ ଆର୍‌ଓଏମ୍‌କୁ ଆକାର କରିବା/ସ୍କ୍ୱିନିଙ୍ଗ୍ କରିବା ସାମିଲ ଥାଏ । ଆର୍‌ଓଏମ୍‌କୁ 10-180 ମିଲି ମିଟର ଆକାରର ଖଣିଜ ପଥର ଖଣ୍ଡରେ ପେକ୍ଷଣ କରାଯାଏ, ଯାହାକି ପୁନଶ୍ଚ 5-18 ମିଲି ମିଟର/ 10-30 ମିଲି ମିଟର/ 10-40 ମିଲି ମିଟରର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆକାରର ଖଣିଜ ପଥର ଖଣ୍ଡରେ²⁵ ପେକ୍ଷଣ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ 10 ମିଲି ମିଟର ଆକାରରୁ କମ୍ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥାଏ । କ୍ରୋମ୍ ପଥର ଭଙ୍ଗୁର²⁶ ଅବସ୍ଥାରେ ଉତ୍ତୋଳନ ହୋଇଥାଏ ଯେଉଁଥିରେ 10ରୁ 54 ପ୍ରତିଶତ କ୍ରୋମ୍ ଥାଏ । ନିମ୍ନମାନର କ୍ରୋମ୍‌ପଥରକୁ ଉଚ୍ଚମାନର ଗାଡ଼ କ୍ରୋମ୍‌ରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସିର ଗୋଟିଏ କ୍ରୋମ୍‌ପଥର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କାରଖାନା (ସିଓବିପି) ରହିଛି । ଏହାର ମଧ୍ୟ ଲୁହାପଥରର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ଏକ ଖଣିଜ ପଥର ପରିଚାଳନା କାରଖାନା ଅଛି । ଲୁହାପଥର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖଣିରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଥର ଖଣ୍ଡ ସିଧାସଳଖ ଅଥବା ସିଏଲ୍‌ଓ / ଗୁଣ୍ଡରେ ପରିଣତ କରି ବିକ୍ରି କରାଯାଏ । 40 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ କ୍ରୋମିୟମ୍ ପରିମାଣ ଥିବା କ୍ରୋମ୍‌ପଥରକୁ ସିଧାସଳଖ ବିକ୍ରି କରାଯାଏ । 40 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ କ୍ରୋମିୟମ୍ ପରିମାଣ ଥିବା କ୍ରୋମ୍‌ପଥରକୁ ସିଓବିପିରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚମାନର ଗାଡ଼ କ୍ରୋମ୍‌ରେ ପରିଣତ କରି ବିକ୍ରି କରାଯାଏ ।

²¹ ଦଇତାଗା, ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ, କୋଇରା, ଜେ ଜେ ରୋଡ଼, ବାଙ୍ଗୁର, ବଡ଼ବିଲ୍, ଅନୁଗୁଳ ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା
²² ଲୁହାପଥର ଖଣିଗୁଡ଼ିକ — ବରପଦା କାସିଆ, ଦଇତାଗା, ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ବି ଏବଂ କୁରମିତାର; କ୍ରୋମ୍ ପଥର ଖଣିଗୁଡ଼ିକ - ଦକ୍ଷିଣ କାଳିଆପାଣି ଏବଂ ସୁକ୍ରାଙ୍ଗି
²³ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ କମା ଉପରେ ପଡ଼ିରହିଥିବା ପଥର କିମ୍ବା ମାଟି
²⁴ ଆର୍‌ଓଏମ୍ ହେଉଛି ମାଟି ତଳୁ ତରଂକ୍ଷଣାତ ଖୋଳି ବାହାର କରାଯାଇଥିବା ବସ୍ତୁ ଯେଉଁଥିରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଖଣିଜ ପଥର ସହିତ କିଛି ପରିମାଣର ଅଶୁଦ୍ଧ ପଦାର୍ଥ ଥାଏ
²⁵ ଆର୍‌ଓଏମ୍‌ର ପେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କଲାପରେ ଯେଉଁ ବିକ୍ରୟଯୋଗ୍ୟ ଖଣିଜ ପଥର ମିଳେ ତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆକାରର ଖଣିଜ ପଥର ଖଣ୍ଡ (ସିଏଲ୍‌ଓ) କୁହାଯାଏ
²⁶ କମନାୟ ଏବଂ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଖଣିଜ ପଥର

ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

2.2 ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ(ଜିଓଓ)ର ଇସ୍ତାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନିକ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ପରିଚାଳିତ । ଓଏମ୍‌ସିର ପରିଚାଳନା ଭାର ଜଣେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଜଣେ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଏମ୍‌ଡି) ସମେତ 11ଜଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ । ଏମ୍‌ଡି, ଓଏମ୍‌ସିର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଥିଲେ । କମ୍ପାନୀର ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାାଇବା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଡିଙ୍କୁ ଦୁଇ ଜଣ ମୁଖ୍ୟ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ, ସାତ ଜଣ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ଓ ଆଠ ଜଣ ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିଚାଳକ ସହାୟତା କରୁଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାର ପରିସର

2.3 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2011ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଓଏମ୍‌ସିର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା²⁷ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତିବେଦନଟି ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି(କୋପୁ)ରେ ଜୁଲାଇ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଆଲୋଚନା ହୋଇନଥିଲା । ଅପ୍ରେଲରୁ ଜୁଲାଇ 2017 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାରେ ଓଏମ୍‌ସିର ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସିର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ସମାକ୍ଷା ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଛଅଟି²⁸ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଖଣିରେ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିଆରେ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

- 2.4** କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଥିଲା ଯେ:
- ଧାତବ ଖଣିଗୁଡ଼ିକ ଭାରତ ସରକାର (ଜିଓଆଇ)/ ଜିଓଓ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମାବଳୀ ପାଳନ କରି ବିକଶିତ କରାଯାଇଥିଲା;
 - ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଜିଓଓର ନିୟମାବଳୀକୁ ପାଳନ କରି ଅନୁମୋଦିତ ନୀତି ଦ୍ୱାରା ମିତବ୍ୟୟତା ଏବଂ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା;
 - ନିଗମ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱ (ସିଏସ୍‌ଆର୍) ଅଧିନସ୍ତ ଜନାଦେଶ ପ୍ରଭାବିତ ଭାବରେ ପାଳନ କରାଯାଇଥିଲା; ଏବଂ
 - ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ସମେତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା

- 2.5** ସମାକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହାସଲ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗୃହୀତ ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉତ୍ସରୁ ଆସିଥିଲା:
- ଖଣି ଓ ଖଣିଜ (ବିକାଶ ଏବଂ ବିନିୟମ)(ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍) ଅଧିନିୟମ, 1957ର ନିୟମ, ବିନିୟମ ଏବଂ ପ୍ରାବଧାନ ସଂଶୋଧନ ସହିତ;
 - ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ (ରେଗୁଲେସନ୍, ରେଗୁଲେସନ୍ ଏବଂ ଅବୈଧ ଖଣିଜ ଉତ୍ତୋଳନ ଏବଂ ଦଖଲ, ମହଜୁଦ, ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ପରିବହନର ବିନିୟମ) ନିୟମ 2007;

²⁷ ଓଏମ୍‌ସିରେ “ତଥ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ(ଏସ୍‌ଏସ୍‌ପି)ରେ ପଛଟି, ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ”ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

²⁸ ବଲରାଜା ଲୁହାପଥର ଖଣି (ଡିଆଇଓଏମ୍), ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ଲୁହାପଥର ଖଣି (ଡିଆଇଓଏମ୍), କୁରମିତାର ଲୁହାପଥର ଖଣି (କେଆଇଓଏମ୍), ବରପଦା କାସିଆ ଲୁହାପଥର ଖଣି (ବିକେଆଇଓଏମ୍), ଦକ୍ଷିଣ କାଳିଆପାଣି କ୍ରୋମାଇଟ୍ ଖଣି (ଏସ୍‌କେସିଏମ୍) ଏବଂ ସୁକ୍ରାଞ୍ଜି କ୍ରୋମାଇଟ୍ ଖଣି (ଏସ୍‌ସିଏମ୍)

- ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମ (ଏମ୍‌ସିଆର୍) 1960, ଖଣିଜ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ ନିୟମ (ଏମ୍‌ସିଡିଆର୍) 1988;
- ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ (ଏଫ୍‌ସିଏ) 1980, ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ନିୟମ (ଏଫ୍‌ସିଆର୍) 2003;
- ଜଳ (ପ୍ରଦୂଷଣ ନିବାରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1974, ବାୟୁ (ପ୍ରଦୂଷଣ ନିବାରଣ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ 1981, ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା (ଇପି) ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମ 1986;
- ସହନୀୟ ଉନ୍ନୟନ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ଏସ୍‌ଡିଜି) ସମ୍ପର୍କିତ ଜାତିସଙ୍ଘର ସଂକଳ୍ପ, ସହନୀୟ ଉନ୍ନୟନ ଡାହାଣ ଏବଂ ଖଣିଜ ତାରକା ମୂଲ୍ୟାୟନ ସମ୍ପର୍କିତ ଜିଓଆଇର ବିଜ୍ଞପ୍ତି;
- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ବୈଠକର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ, ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍, ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ ଯୋଜନା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରତିବେଦନ;
- ଧାତବ ଖଣିଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିବେଦନ/ ଖଣି ଯୋଜନା/ ଖଣି ପରିଚଳନା;
- ଚେଷ୍ଟର ଆହ୍ୱାନ ବିଜ୍ଞପ୍ତି, ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରି ନିମନ୍ତେ ଚୁକ୍ତି/ ରାଜିନାମା; ଏବଂ
- ଖଣିଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ପାଇଁ ଯୌଥ ଉଦ୍ୟୋଗ (ଜେଭି) ଭାଗାଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ରାଜିନାମା ।

ପ୍ରାପ୍ତି ସାକାର

2.6 ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପୁନର୍ବିଲୋକନ କରିବା ସମୟରେ ଓଏମ୍‌ସି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସହଯୋଗ ଏବଂ ସହାୟତାକୁ ସମାକ୍ଷା ସାକାର କରୁଛି । 12 ଅପ୍ରେଲ 2017 ରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସମାକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ମାନଦଣ୍ଡ, ପରିସର ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ଓଏମ୍‌ସି/ଜିଓଓଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ 6 ଅକ୍ଟୋବର 2017ରେ ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକୁ ଓଏମ୍‌ସି ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରତିବେଦିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 28 ନଭେମ୍ବର 2017ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଏହା ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । 23 ନଭେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଦେଇଥିବା ଉତ୍ତର ଓ ଓଏମ୍‌ସି ପ୍ରଦତ୍ତ ମତାମତକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ରୂପାନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ

2.7 ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପମାନଙ୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାର ପରିଣାମ

ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି

2.8 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଓଏମ୍‌ସିର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ସାରଣୀ 2.1: 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
ସାଧାରଣ ଅଂଶ ଓ ଦାୟିତ୍ୱ					
ଅଂଶଧନ	31.45	31.45	31.45	31.45	31.45
ଆରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଠି ଓ ବଳକା	5149.82	5864.18	5656.55	5678.21	5867.13
ଅଣ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ	67.51	65.31	90.16	92.26	221.21
ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ	1334.07	937.43	2238.06	1176.44	566.45
ମୋଟ	6582.85	6898.37	8016.22	6978.36	6686.24

ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
ଆସ୍ତି					
ନିର୍ମାଣଧାନ ସ୍ଥାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମେତ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପତ୍ତି	101.85	106.90	129.60	161.06	658.54
ଦୀର୍ଘ ମିୟାଦି ରଣ ଓ ଅଗ୍ରାମ	511.89	466.74	866.73	1395.89	725.13
ଅଣ ଚଳନ୍ତି ନିବେଶ	143.40	374.36	383.36	378.85	399.03
ଅନ୍ୟ ଅଣ ଚଳନ୍ତି ଆସ୍ତି	30.12	133.63	289.71	483.93	330.16
ଚଳନ୍ତି ଆସ୍ତି	5795.59	5816.74	6346.82	4558.63	4573.38
ମୋଟ	6582.85	6898.37	8016.22	6978.36	6686.24
ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପତ୍ତି ²⁹	5181.27	5895.63	5688.00	5709.66	5898.58

(ଉତ୍ସ: ଓଏମ୍‌ସି ଲିମିଟେଡ୍‌ର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଖାତା)

ଓଏମ୍‌ସିର ସାମଗ୍ରୀକ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିରୁ ଏହା ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ:

- ବର୍ଷ ପରେ ବର୍ଷ ଆରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଡି ଓ ବଳକାର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିବାରୁ ଓଏମ୍‌ସିର ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପତ୍ତି 2012-13ରେ 5,181.27 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 2016-17ରେ 5,898.58 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । 2014-15ରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ସହମିଆଦି ରଣ କରିଥିବାରୁ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ (ସିଏଲ୍) ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଅଗ୍ରାମ ଆୟକର ପୈଠ ଓ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋକୁ ଆନ୍ତର୍ନିଗମ ରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସହମିଆଦି ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ସହମିଆଦି ରଣ ପରିଶୋଧ କରିବାରୁ ସିଏଲ୍ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।
- ଖଣି ଅଧିକାର ଓ ଅସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପତ୍ତି³⁰ରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିବାରୁ 2016-17ରେ ସ୍ଥାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । 2014-16ରେ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଓ ନାଳାଚଳ ଇସ୍ପାତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏନ୍‌ଆଇଏନ୍‌ଏଲ୍)କୁ ଆନ୍ତର୍ନିଗମ ରଣ ପ୍ରଦାନ ଯୋଗୁ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ରଣ ଓ ଅଗ୍ରାମ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା । ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟ 2014-15ରେ 2013-14 ତୁଳନାରେ 530.08 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା । ଏହା ଦ୍ରବ୍ୟ ତାଲିକା, ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ୟ ଏବଂ ସହମିଆଦି ରଣ ଓ ଅଗ୍ରାମରେ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ହୋଇଥିଲା । ରୋକଡ ଏବଂ ରୋକଡ ସମତୁଲ୍ୟରେ ହ୍ରାସ ଏବଂ ସହମିଆଦି ରଣ ଓ ଅଗ୍ରାମ ଉପଲବ୍ଧ କରିଥିବାରୁ 2015-16ରେ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତିରେ 1,788.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା । ଆନ୍ତର୍ନିଗମ ରଣ ପ୍ରଦାନ ଓ ବ୍ୟାଙ୍କର ସହମିଆଦି ରଣ ପରିଶୋଧ ଯୋଗୁ ଏହାର ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ଫଳାଫଳ

2.9 ଓଏମ୍‌ସିର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଫଳାଫଳ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ସାରଣୀ 2.2: 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଫଳାଫଳ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରୁ ରାଜସ୍ୱ	1658.15	1853.88	1881.26	1546.42	2331.43
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ	540.61	581.00	535.26	481.22	374.14
ମୋଟ ଆୟ	2198.76	2434.88	2416.52	2027.64	2705.57
ମୋଟ ବ୍ୟୟ	815.30	984.93	929.42	1039.65	1385.06
କର ବସାଣ ପୂର୍ବରୁ ଲାଭ	1383.46	1449.95	1487.10	987.99	1320.51
କର ବସାଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା	487.36	582.14	509.78	364.55	544.12
କର ବସାଣ ପରେ ଲାଭ	896.10	867.81	977.32	623.44	776.39

(ଉତ୍ସ: ଓଏମ୍‌ସି ଲିମିଟେଡ୍‌ର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ପତ୍ର)

²⁹ ପ୍ରବଳ ପୁଞ୍ଜି + ଆରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବଳକା + ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରଧାର

³⁰ ସ୍ଥଳ ଶୁଳ୍କ, ପଞ୍ଜିକରଣ ଦେୟ ଏବଂ ଏନ୍‌ପିଭି ସମନ୍ୱୟ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଓଏମ୍‌ସି ସବୁ ବର୍ଷ ଲାଭ ଉପାର୍ଜନ କରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାହା 977.32 କୋଟି ଟଙ୍କା(2014-15)ରୁ 623.44 କୋଟି ଟଙ୍କା(2015-16)କୁ କମିଥିଲା । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ବଜାରରେ ମାନ୍ଦାବସ୍ତୁ ହେତୁ ରାଜସ୍ୱରେ ହ୍ରାସ ଏବଂ ପରିଚାଳନାଗତ ଖର୍ଚ୍ଚ³¹ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଘଟିଥିଲା ।
- ମୁଖ୍ୟତଃ ସହମିଆଦି ସଞ୍ଚୟ ଉପରେ ସୁଧ ଆୟ କମିବା ହେତୁ 2015-16 ଓ 2016-17ରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ କମିଥିଲା ।

ଦୀର୍ଘମିୟାଦି ନିଗମ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକରିବା

2.10 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର (ନଭେମ୍ବର 2009) ନିଗମ ଶାସନ ନୀତି ନିୟମ ବହି (ସିଜିଏମ୍) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ନିଗମ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଦରକାର । ନିଗମ ଯୋଜନାଟି ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରିଣୀ ଓ ଆର୍ଥିକ ଯୋଜନା ସମେତ ଏକ ତିନି ବର୍ଷିଆ ଯୋଜନା ଅଟେ । ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗର ବିସ୍ତୃତ ଦୀର୍ଘମିୟାଦି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା କଥା । ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଜନାଦେଶ ଆଧାରରେ ରାଜ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କୁ ମାନସଚିତ୍ର ଓ ମିଶନ୍ ବିବୃତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା କଥା ।

ଓଏମ୍‌ସି କୌଣସି ଦୀର୍ଘମିୟାଦି ନିଗମ ଯୋଜନା, ମାନସଚିତ୍ର ଓ ମିଶନ୍ ବିବୃତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ବ୍ୟାପକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣା ଯୋଜନା (ସିପିପି) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ପରାମର୍ଶଦାତା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ନିଯୁକ୍ତି (ନଭେମ୍ବର 2016) କଲା । ଯୋଜନାଟି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣା ନିଗମ ଯୋଜନା ବିନା ଓଏମ୍‌ସି ତାହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ସଠିକ୍ ନୀତି ବିକାଶ କରିପାରି ନଥିଲା । ଫଳରେ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ଓ ବଜେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଉଥିଲା । ଯେହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳ ଯୋଜନା ଓ ପରିଚଳନା ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଆବଶ୍ୟକ ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍‌ରୁ ହେଉଥିଲା, ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ଦୀର୍ଘମିୟାଦି ଯୋଜନାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଉପେକ୍ଷା କଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ ଓଏମ୍‌ସିର ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଗଷ୍ଟ 2017ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସିପିପି ଦୀର୍ଘମିଆଦି ମାନସଚିତ୍ର ଓ ମିଶନ୍‌କୁ ମନନ କରିଥିଲା । ସତ୍ୟତା ଏହା ଯେ, ଓଏମ୍‌ସି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ନିଗମ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିନାହିଁ ।

ଖନନ ପଟ୍ଟା ପରିଚାଳନା

2.11 ଏକ ଆବେଦନକାରୀକୁ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍ ଅଧିନିୟମ 1957, ଏମ୍‌ସିଆର୍, 1960 ଏବଂ ଏମ୍‌ସିଡିଆର୍, 1988 ଅନୁଯାୟୀ ଖଣି ପଟ୍ଟା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମାବଳୀ ଓ ବିନିୟମ ଅନୁସାରେ ଖଣି ପଟ୍ଟା 30 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ଦିଆଯାଉନଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ପଟ୍ଟା ଦଲିଲ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ କରାଯାଉଥିଲା । ଭାରତୀୟ ଖନନ ସଂସ୍ଥା (ଆଇଭିଏମ୍) ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିବା ଖନନ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଥିଲା । ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଏଫ୍‌ସିଏ 1980, ଇପି ଅଧିନିୟମ 1986, ଜଳ (ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରତିରୋଧ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1974 ଏବଂ ବାୟୁ (ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରତିରୋଧ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1981 ଅଧୀନରେ ଗଠିତ ନିୟମାବଳୀ ଓ ବିନିୟମ ସାପେକ୍ଷ ।

ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ

2.12 ଏମ୍‌ସିଆର୍ 1960ର ନିୟମ 28(1) ଏବଂ (2) ଅନୁଯାୟୀ ପଟ୍ଟାଧାରୀ ପଟ୍ଟା ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦନ ହେବାର ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା କଥା । ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲେ କିମ୍ବା ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ ରହିଲେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପଟ୍ଟା ରଦ୍ଦ କରିପାରନ୍ତି । ଅଧିକତ୍ରୁ

³¹ ଧାରୁପଥର ଉତ୍ପାଦନ ମୂଲ୍ୟ, ସ୍ତମ୍ଭ ଡ୍ୟୁଟି / ଖଣି ପଟ୍ଟାର ନବୀକରଣ ପାଇଁ ପଞ୍ଜିକରଣ ଦେୟ, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ଖର୍ଚ୍ଚ, ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ବିତରଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦି

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଯଦି ସବୁଠାରୁ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ନକରିବାର କାରଣ ପଟ୍ଟାଧାରୀଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନଥିଲା ତେବେ ସେ ଖଣି ପଟ୍ଟା ସମ୍ପ୍ରଦାନ କରିପାରନ୍ତି । ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଓଏମ୍‌ସିକୁ ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଥିବା ଖଣି ପଟ୍ଟା ଏବଂ ଅଚଳ ହୋଇଥିବା ଖଣିର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ସାରଣୀ 2.3: ଖଣି ପଟ୍ଟା ସ୍ଥିତି

ଖଣିରେ ଥିବା ଧାତୁପଥରର ସ୍ୱଭାବ	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଖଣି ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ	ଅଚଳ ଖଣି ସଂଖ୍ୟା				ମୋଟ ଅଚଳ ଖଣି	ମୋଟ ଖଣି
			ଅଚଳ ହେବାର କେତେ ବର୍ଷ					
			6-15 ବର୍ଷ	16-25 ବର୍ଷ	26-35 ବର୍ଷ	36 ବର୍ଷ ଏବଂ ତତ୍ପରେ		
କ୍ଲୋମାଇଟ୍	03	3	02	02	01	-	08	11
ଲୁହାପଥର	02	1	06	01	-	01	09	11
ଲୁହାପଥର ଓ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	02#	1	02	01	-	-	04	06
ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	-	1	-	01	-	-	02	02
ଚୁନପଥର	-	-	01	-	-	-	01	01
ରତ୍ନପଥର	-	2	-	-	-	-	02	02
ବକ୍ସାଇଟ୍	01*	-	-	-	-	-	-	01
ମୋଟ	08	8	11	05	01	01	26	34

(ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

- # ଇଡକଲକୁ ପ୍ରତିନିଧି ହିସାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଖଣି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ
- * ପଟ୍ଟା ନିଷାଦିତ ଜାନ୍ତୁଆରୀ 2017ରେ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇନାହିଁ

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- 26ଟି ଅଚଳ ଖଣି ମଧ୍ୟରୁ ଆଠଟି ଖଣିରେ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଓଏମ୍‌ସି କୌଣସି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 18ଟି ଖଣିରେ ପଟ୍ଟା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଏହି ଖଣିଗୁଡ଼ିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 7ରୁ 37 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଚଳ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ମୁଖ୍ୟତଃ ବୈଧାନିକ ଅନୁମତି ଏବଂ ସମ୍ପୃତ ଖଣିଜ ପଥର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଭାବରୁ ଖଣିଗୁଡ଼ିକ ଅଚଳ ରହିଥିଲା ।
- ଏଫ୍‌ସିଏ 1980 ଅନୁସାରେ, ପଟ୍ଟା ଅଧୀନରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଅଣଜଙ୍ଗଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍‌ସିଏ³²ଠାରୁ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି (ଏଫ୍‌ସି) ନେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ପାଇବା ପାଇଁ, ଜଙ୍ଗଲ ବିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତାବ (ଏଫ୍‌ଡିପି) ରାଜ୍ୟର ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍‌ସିଏକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, 26ଟି ଅଚଳ ଖଣି ମଧ୍ୟରୁ 24ଟି ଖଣିରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଥିଲା । 24ଟି ଖଣି ମଧ୍ୟରୁ, 20ଟି ଖଣି ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସି 25 ଅକ୍ଟୋବର 1980³³ଠାରୁ 99ରୁ 366 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ଏଫ୍‌ଡିପି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ଋରୋଟି ଖଣି ପାଇଁ ଏଫ୍‌ଡିପି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଗଲା ନାହିଁ । ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ଯୌଥ ଯାଞ୍ଚ ରୂପାନ୍ତ ନକରିବା, ଜମି ବ୍ୟବହାର ଯୋଜନା ରୂପାନ୍ତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ, ସମ୍ପୃତ ଖଣିଜ ପଥର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନକରିବା ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ବିଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଏଫ୍‌ଡିପି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ହାସଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଖଣିଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

³² ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ
³³ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ 1980 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା

ଏଫ୍‌ଡିପି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କଥା ସରକାର ସାକାର କଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) । ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଖଣି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜିତ ହୋଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯୌଥ ଯାଞ୍ଚ ବିଳମ୍ବରେ ରୂପାନ୍ତ ହେବା ଏଫ୍‌ଡିପି ଉପସ୍ଥାପନରେ ବିଳମ୍ବର କାରଣ ଥିଲା । ସରକାର ପୁଣି କହିଲେ ଯେ ଯୌଥ ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଆଧାରରେ ଡିସେମ୍ବର 1996ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ବିଭାଜିତ ହୋଇଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯୌଥ ଯାଞ୍ଚ କରିବା, ଜମି ବ୍ୟବହାର ଯୋଜନା ରୂପାନ୍ତ କରିବା ଏବଂ ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ପଥରର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଏଫ୍‌ଏ, 1980 ଏବଂ ଏଫ୍‌ସି ନିୟମ, 1981 ଆଧାରରେ କରିବାକୁ ଥିଲା ।

- ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ଜାତିସଙ୍ଘର ବର୍ଗୀକରଣ ଡାକ୍ତା(ୟୁଏନ୍‌ଏଫ୍‌ସି)ର ଆଧାରକୁ ଭାରତ ସରକାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆଇବିଏମ୍ ସମ୍ବଳ ଓ ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ନିୟମାବଳୀ ଜାରି (ଅପ୍ରେଲ 2003) କଲେ । ସେହି ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଭୂତାତ୍ମିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସାଧନଯୋଗ୍ୟତା ମାଧ୍ୟମରେ ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ପଡିବ । ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଏଫ୍‌ସି ଅଧିନିୟମ 1980 (ଅକ୍ଟୋବର 2003) ଅନୁଯାୟୀ, ମାନାବର୍ଣ୍ଣାରୁ ଅଧିକ ଗର୍ଭ କରି ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ପଞ୍ଜାଧାରୀ ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍‌ସିସିଠାରୁ ଅଗ୍ରାମ ଅନୁମତି ଆଣିବା ଦରକାର ।

ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 34ଟି ଖଣି ପାଇଁ କେବଳ 4,028.96 ହେକ୍ଟର (ମୋଟ୍ ପଞ୍ଚା ଅଞ୍ଚଳର 22.60 ପ୍ରତିଶତ) ଜମିରେ ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ପଞ୍ଜାନ୍ତପୁଞ୍ଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ଗୋଟିଏ³⁴ ଖଣି ପାଇଁ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଗର୍ଭ ଖନନ ପାଇଁ ଅଗ୍ରାମ ଅନୁମତି ଆଣିବାକୁ ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍‌ସିସିକୁ ବିଳମ୍ବରେ ଆବେଦନ କରିବା ହେତୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଖଣିଜ ପଥର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବିଳମ୍ବ ହେଲା । ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ପଥରର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଭାବରୁ ଓଏମ୍‌ସି ଆବଶ୍ୟକ ଏଫ୍‌ସି ଆଣିବା ସ୍ଥିତିରେ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍‌ସିସିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରତି 10 କିଲୋମିଟରରେ 20-25ଟି ଗର୍ଭ ଖନନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା ଯାହାକି ଯଥେଷ୍ଟ ନଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍‌ସିସି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିବା ମାନଠାରୁ ଅଧିକ ଗର୍ଭ ଖନନ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ଅଗ୍ରାମ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି କିନ୍ତୁ ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ସମୟୋଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲା ।

- ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର ଅଧିନିୟମ, 1957ର ଖଣ୍ଡ 9କ ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ପଞ୍ଜାଧାରୀଙ୍କୁ ଅତଳ ଖଣି ପାଇଁ ଅତଳ ଖଜଣା ଓ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଖଣି ପାଇଁ ରାଜଭାଗ ଦେବାକୁ ହେବ । ଓଏମ୍‌ସି ଅତଳ ଖଜଣା ବାବଦରେ 15.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅତଳ ଖଣି ପାଇଁ 2012-17 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଜଗାରଖା କାର୍ଯ୍ୟ ବାବଦରେ 42.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସିର ଖଣି ଚଳାଇବାର ଅପାରଗତା ପାଇଁ ଅତଳ ଖଜଣା ଏବଂ ଜଗାରଖା କାର୍ଯ୍ୟ ବାବଦକୁ 57.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳପ୍ରଦ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କଲେ ଏବଂ କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ ଏହି ଖଣିଗୁଡ଼ିକୁ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଅଛି ।

³⁴ ମହାପର୍ବତ ଖଣି ପଞ୍ଜା

ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବିନା ମୋଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ

2.13 ଏଫ୍‌ସିଏ 1980, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି (ଅକ୍ଟୋବର 2002/ଅଗଷ୍ଟ 2003) ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ୱତ୍ୱାକରଣ (ମଇ 2010) ଅନୁଯାୟୀ, ପଞ୍ଜାବୀରୁ ପଞ୍ଜା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଖନନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଉପରେ ମୋଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ (ଏନ୍‌ପିଭି) ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ହେବ । ଯଦି ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ନଥାଇ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଅଣଜଙ୍ଗଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ ହେଲା, ପଞ୍ଜାବୀରୁ ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍‌ସିଏ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରକୃତ ମାନ ଅନୁସାରେ ଦଣ୍ଡନାୟ ଏନ୍‌ପିଭି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓଏମ୍‌ସି 27ଟି ଖଣି ପଞ୍ଜାରେ (21ଟି ନିଷ୍କ୍ରିୟ ଖଣି ସହିତ) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା 7,728.90 ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ପାଇଁ 580.56 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏନ୍‌ପିଭି ବାବଦକୁ ପ୍ରଦାନ କଲା ଯେଉଁଠି ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇନଥିଲା । ଯଥେଷ୍ଟ ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ନଥିବାରୁ ଓଏମ୍‌ସି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 41ରୁ 50 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖିଥିବା ଗୁରୋଟି ଖଣି ଫେରାଇ ଦେଲା (ମଇ 2014ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2016) । ଏହି ଗୁରୋଟି ଖଣି ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସି ଏନ୍‌ପିଭି ବାବଦକୁ 112.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ତେଣୁ, ସଞ୍ଚିତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନକରି ଏନ୍‌ପିଭି ପ୍ରଦାନ କରିବା ହେତୁ 112.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହେଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଓଏମ୍‌ସି ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଖଣିରେ ଥିବା 564.83 ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ନିଆଣି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ଫଳରେ, ତାକୁ 52.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦଣ୍ଡନାୟ ଏନ୍‌ପିଭି ପ୍ରଦାନ (ଅଗଷ୍ଟ 2012ରୁ ଜୁନ୍ 2016) କରିବାକୁ ହେଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର ଦାବି ଅନୁଯାୟୀ ଏନ୍‌ପିଭି ଓ ଦଣ୍ଡନାୟ ଏନ୍‌ପିଭି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ବାସ୍ତବ କଥା ହେଲା ଓଏମ୍‌ସି ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍‌ସିଏଠାରୁ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ନିଆଣି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇଥିଲା । ଫଳରେ ଓଏମ୍‌ସି ଦଣ୍ଡନାୟ ଏନ୍‌ପିଭି ପ୍ରଦାନ କଲା ।

କ୍ଷତିପୂରକ ବନାକରଣ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ

2.14 ଏଫ୍‌ସିଏ 1980 ଅନୁଯାୟୀ, ଏଫ୍‌ଡିପି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପଞ୍ଜାବୀରୁ ରାଜ୍ୟର ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗକୁ କ୍ଷତିପୂରକ ବନାକରଣ³⁵ (ସିଏ) ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ହେବ । ସେହି ଟଙ୍କା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଣଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ବନାକରଣ ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ ହେବ । ଯଦି ପଞ୍ଜା ଅଧୀନରେ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ବିନା ଅନୁମୋଦନରେ ଅଣଜଙ୍ଗଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥାଏ, ପଞ୍ଜାବୀରୁ ଦଣ୍ଡନାୟ କ୍ଷତିପୂରକ ବନାକରଣ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଓଏମ୍‌ସି ଏଫ୍‌ସିଏ 1980କୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ତିନୋଟି ଖଣିରେ 346.84 ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଅଣଜଙ୍ଗଲ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା । ଫଳରେ 3.45 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦଣ୍ଡନାୟ କ୍ଷତିପୂରକ ବନାକରଣ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1998ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016) କରିବାକୁ ପଡିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କଲେ ଓ କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ନଥିଲା । ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଏଫ୍‌ସିଏ ଅଧିନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷମା ନକରାଯିବାରୁ ଦଣ୍ଡନାୟ କ୍ଷତିପୂରକ ବନାକରଣ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡିଲା । ସତ୍ୟତା ଏହା ଯେ, ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍‌ସିଏଠାରୁ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ନିଆଣି ଓଏମ୍‌ସି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ଫଳରେ ଦଣ୍ଡନାୟ କ୍ଷତିପୂରକ ବନାକରଣ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡିଲା ।

ଏସ୍‌ଜିବିକେ ଖଣି ପାଇଁ ମୋଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ

2.15 ଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଡିଆର ଅଧିନିୟମ 1957 ଖଣ୍ଡ 5(1) ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ଖଣିପଞ୍ଜା ମଞ୍ଜୁର କରି ପାରିବେ । ପଞ୍ଜାବୀରୁ ତାଙ୍କ ପଞ୍ଜା ଦରଖାସ୍ତରେ କେଉଁ ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ବା ଦ୍ରବ୍ୟସମୂହ ଉତ୍ତୋଳନ କରିବେ ତାହା ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଥିଲା । ଯେହେତୁ ଖଣିପଞ୍ଜାରେ ଉଭୟ ଲୁହାପଥର ଓ

³⁵ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଅଣଜଙ୍ଗଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା କ୍ଷତିକୁ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ପୁନରୁତ୍ପତ୍ତି କ୍ରିୟାକଳାପ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ନୂତନ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ କ୍ଷତିପୂରକ ବନାକରଣ କୁହାଯାଏ

ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, ଓଏମ୍‌ସି ଦରଖାସ୍ତରେ ଉଭୟ ଖଣିଜ ପଥର କଥା ଦର୍ଶାଇବାର ଥିଲା । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇବା ପରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାଜନ କରି ପଟ୍ଟା ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଉଭୟ ଲୁହାପଥର ଓ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଥିବା ସିଲଜୋଡା ଗୁରୁତ୍ୱା ବଲ୍‌ଦା କାଳିମାଟି (ଏସ୍‌ଜେବିକେ) ଖଣି ଓଏମ୍‌ସିକୁ ପ୍ରତିନିଧି ଭିତ୍ତିରେ ଚଳାଇବାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କଲେ (ଜୁନ୍ 1982) । କିନ୍ତୁ ଓଏମ୍‌ସି ଖଣିଟିକୁ ପଟ୍ଟାଧାରୀ ହିସାବରେ ଚଳାଇବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଦରଖାସ୍ତ କଲା (ଅଗଷ୍ଟ 1982) । ତାଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତରେ ଓଏମ୍‌ସି ଉଭୟ ଲୁହାପଥର ଓ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ କେବଳ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଉତ୍ତୋଳନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆବେଦନ କଲା । ଭାରତ ସରକାର ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ପଥର ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପଟ୍ଟା ମଞ୍ଜୁର ନିଷ୍ପତ୍ତି (ଡିସେମ୍ବର 1993) ଜଣାଇଲେ ଓ କହିଲେ ଯେ, ଓଏମ୍‌ସିକୁ ବୈଧାନିକ ପ୍ରାବଧାନ ଯଥା- ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ଇତ୍ୟାଦିକୁ ହାସଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯେହେତୁ ସମସ୍ତ ଖଣି ଅଞ୍ଚଳରେ ଉଭୟ ଲୁହାପଥର ଓ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ପଥର ପରିଦୃଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା, ଓଏମ୍‌ସି ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ପାଇଁ ଜମି ବ୍ୟବହାର ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ଫଳରେ ଓଏମ୍‌ସି ପଟ୍ଟା ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦନ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ଯାହାହେଉ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଏମ୍‌ସିକୁ ପ୍ରତିନିଧି ଭିତ୍ତିରେ ନଭେମ୍ବର 2006 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖଣି ଚଳାଇ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଲେ ଏବଂ ତାହାପରେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲେ । କିନ୍ତୁ ଓଏମ୍‌ସି ଖଣିଟିକୁ ନିଜ ଦଖଲରେ ରଖିଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଏମ୍‌ସିର ଡିସେମ୍ବର 2006 ଦରଖାସ୍ତ ଆଧାରରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଉଭୟ ଖଣିଜ ପଥର ନିମ୍ନିତ୍ତ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାର କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ (ଫେବୃୟାରୀ 2007) କଲେ । ଦରଖାସ୍ତଟି ଭାରତ ସରକାର ଗ୍ରହଣ କଲେ ନାହିଁ କାରଣ ପ୍ରତିନିଧି ଭିତ୍ତିରେ ଖଣି ଧାରଣ ସଂଗୋଧିତ ଏମ୍‌ସିଆର 1960 ଅନୁଯାୟୀ ଜାନୁଆରୀ 1999ଠାରୁ ଉଠାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଫଳରେ ଖଣି ପାଇଁ ଖଣି ପଟ୍ଟା ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଭାରତ ସରକାର ଖଣିର ପଟ୍ଟାକୁ ନିଲାମ ମାର୍ଚ୍ଚମରେ ଆବଶ୍ୟକ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି (ଜାନୁଆରୀ 2017) ନେଲେ । ଓଏମ୍‌ସି 2010-17 ମଧ୍ୟରେ ଏନ୍‌ପିଭି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଦେୟ ବାବଦକୁ 45.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଓଏମ୍‌ସି ପଟ୍ଟା ଦରଖାସ୍ତରେ ଉଭୟ ଲୁହାପଥର ଓ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ପଥର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲା । ଜାନୁଆରୀ 1999ରେ ପ୍ରତିନିଧି ଭିତ୍ତିରେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଉଚ୍ଚେଦ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଖଣି ପଟ୍ଟା ଫେରାଇ ଦେବାରେ ବିଫଳ ହେଲା, ଫଳରେ 45.03 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଏବଂ କହିଲେ ଯେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର ଦାବି ଅନୁସାରେ ମୋଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ସହନୀୟ ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ

2.16 ନ୍ୟୁୟର୍କଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଜାତିସଙ୍ଘର ସହନୀୟ ବିକାଶ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଜାତିସଙ୍ଘ ସହନୀୟ ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପାଇଁ ସଂକଳ୍ପ କରିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015) । ସଂକଳ୍ପଟିରେ ସହନୀୟ ବିଷୟ³⁷କୁ ନେଇ 17ଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ଭାରତ ସମେତ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ 2030 ମଧ୍ୟରେ ହାସଲ କରିବାକୁ ଥିଲା ।

³⁶ ଓଏମ୍‌ସି ସରକାରଙ୍କ ଏକ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଖଣିର ପରିଚାଳନା, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଆନ୍ତା
³⁷ ବାରିହୁଏ ଏବଂ କ୍ଷୁଧାର ସମାପ୍ତି, ସାମ୍ବୁଧ୍ୟ ଏବଂ ଶକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି, ସହରଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ପୋଷଣୀୟ କରିବା, ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ଏବଂ ଏବଂ ସମୁଦ୍ର ଓ ଜଙ୍ଗଲର ସୁରକ୍ଷା

ଓଏମ୍‌ସି ଖଣିମାନଙ୍କରେ ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ଉପାୟ କାର୍ଯ୍ୟନିତ କରିନଥିଲା

2.17 ସହନୀୟ ବିକାଶ ପ୍ରଥାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ସରୁପ ଆଇବିଏମ୍ ଖଣି ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରଥା³⁸ (ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍) ପ୍ରଚଳନ କଲେ (ମଇ 2016) । ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରଥା ମାନାଦର୍ଶ ଅନୁସାରେ, ଓଏମ୍‌ସି ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ 2001ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁସାରେ ତାହାର ସମସ୍ତ ଖଣି ପଟା କ୍ଷେତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଶକ୍ତି ହିସାବ ସମାକ୍ଷା କରିବାର ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଓଏମ୍‌ସି ତାହାର କୌଣସି ଖଣିରେ 2001ଠାରୁ ଶକ୍ତି ସମାକ୍ଷା କରିନଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ଅଧିକ ଶକ୍ତି ବ୍ୟୟର କାରଣ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଶକ୍ତି ସମାକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳନ କରିନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଦଇତାରୀ ଲୁହାପଥର ଖଣି(ଡିଓଆଇଏମ୍)ରେ ସକ୍ଷ ଶକ୍ତି କାରକ³⁹ ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ବିହିତ ମାନାଦର୍ଶ 0.92 ବଦଳରେ ପ୍ରକୃତ ଶକ୍ତି କାରକ ନଭେମ୍ବର 2012ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ମଧ୍ୟରେ 0.49ରୁ 0.92 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଫଳରେ ଖଣିରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ 0.70 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ପଡିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍ ମାନାଦର୍ଶ ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇ ମଇ 2017ଠାରୁ ଶକ୍ତି ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ସତ୍ୟତା ଏହା ଯେ, ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ 2001ରେ ବଳବତ୍ତର ହେବାଠାରୁ ଲମ୍ବା ସମୟ ଧରି କୌଣସି ଶକ୍ତି ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଓଏମ୍‌ସି ସହନୀୟ ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିତ କରିନଥିଲା

2.18 ଜାତିସଙ୍ଘର ସହନୀୟ ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ଏସ୍‌ଡିଜି)-15 ସଂକଳ୍ପ ନିମିତ୍ତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମାନଦଣ୍ଡ ଆବଶ୍ୟକ:

- ସ୍କୁଲ ଭାଗରେ ଜୈବ ସମାଜର ସୁରକ୍ଷା, ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ସହନୀୟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କରିବା;
- ସହନୀୟତା ସହ ଜଙ୍ଗଲ ପରିଚାଳନା କରିବା; ଏବଂ
- ମରୁଭୂମିକରଣ ଓ ଜମି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିରୋଧ ଏବଂ ଜୈବ ବିଭିନ୍ନତା କ୍ଷତିକୁ ରୋକିବା ।

ଦକ୍ଷିଣ କାଳିଆପାଣି କ୍ରୋମାଇଟ୍ ଖଣି (ଏସ୍‌କେସିଏମ୍) ସ୍ଥିତ କ୍ରୋମିୟମ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କାରଖାନା (ସିଓବିପି) ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ସମୟରେ ଟେଲିଙ୍ଗ୍ (ଖଣିଜ ପଥର ନଷ୍ଟଦ୍ରବ୍ୟ) ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ଖଣିପଟା ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଟେଲିଙ୍ଗ୍ ପୋଖରୀକୁ ଛତା ଯାଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ଟେଲିଙ୍ଗ୍ ପୋଖରୀଟି କାଦୁଅ ଓ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ପଙ୍କରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାହା ଅଧିକ ଟେଲିଙ୍ଗ୍ ଧାରଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନଥିଲା । ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ସମୟରେ ବର୍ଷାପାଣି କାଦୁଅ ଓ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ପଙ୍କ ସହିତ ପୋଖରୀ ବାହାରକୁ ନିର୍ଗତ ହେଉଥିଲା । ଯେହେତୁ ତାହା ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କଲା, ପଡୋଶୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ପ୍ରତିବାଦ କଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଓଏମ୍‌ସି ନୂତନ ଟେଲିଙ୍ଗ୍ ପୋଖରୀ ତିଆରି କଲାନାହିଁ କି ବିଦ୍ୟମାନ ପୋଖରୀକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କଲା ନାହିଁ । ଖଣି ଖନନ ଯୋଜନା ଓ ପରିବେଶ ମାନଦଣ୍ଡ ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତ ଖୁଲାସ କରି ଟେଲିଙ୍ଗ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଖଣିରେ ଥିବା ଖାଦାନ ଭିତରକୁ ନିଷ୍କାସିତ କରାଯାଉଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ହାସଲ କରିନଥିବାରୁ ନୂତନ ଟେଲିଙ୍ଗ୍ ପୋଖରୀ ତିଆରି କରିବାର ପ୍ରସାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଫଳରେ, ଆଇବିଏମ୍ ଅପ୍ରେଲ 2016ରେ ଖଣି ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥଗିତ କରିଦେଲା । ସ୍ଥଗିତ ଆବେଦନ ସାମୟିକ ଭାବେ ଜୁଲାଇ 2016ରେ ପ୍ରତ୍ୟାହତ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଏହା ମଇ 2017ରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଖଣି ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥଗିତ ହେତୁ, 0.15 ଲକ୍ଷ ଏମ୍‌ଟି କ୍ରୋମାଇଟ୍ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ 10.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ହାନୀ ହୋଇଥିଲା ।

³⁸ ଏକ ଡ୍ରେବ ଏନେବେଲୁ ଅନୁଲାଇନ୍ ପଇତି ଯେଉଁଥିରେ ସହନୀୟ ଖଣି ଉତ୍ତୋଳନ ପାଇଁ ଗୃହୀତ ମୂଲ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମାପ କରାଯାଏ
³⁹ ଏହା ଏକ ମାପକ ଯେଉଁଥିରେ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଶକ୍ତିକୁ କିପରି ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୁଏ ତାହା ମପାଯାଏ

ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଓ କହିଲେ ଯେ ଏସ୍‌କେସିଏମ୍‌ରେ ନୂତନ ଟେଲିଜ୍ ପୋଷଣା ତିଆରି କରିବାପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

ଉତ୍ପାଦନ ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ

2.19 ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ବେସରକାରୀ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରି ଲୁହାପଥର ଓ କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଖଣିଜ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ ବିଭିନ୍ନ ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଯଥା ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍‌ସିସି, ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମଣ୍ଡଳୀ ଓ ଆଇବିଏମ୍ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିରକୃତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣି ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିଓଡ଼ି ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କଠାରୁ ପାଇଥିବା ଅନୁମତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟକୁ ଆଧାର କରି ସ୍ଥିର କରାଯାଉଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଖଣିମାନଙ୍କରେ ଉତ୍ପାଦନ ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ସମୀକ୍ଷାରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା:

ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିଲାନାହିଁ

2.20 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ଓଏମ୍‌ସିର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଖଣିମାନଙ୍କ⁴⁰ର ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦିଆଗଲା:

ସାରଣୀ 2.4: ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ

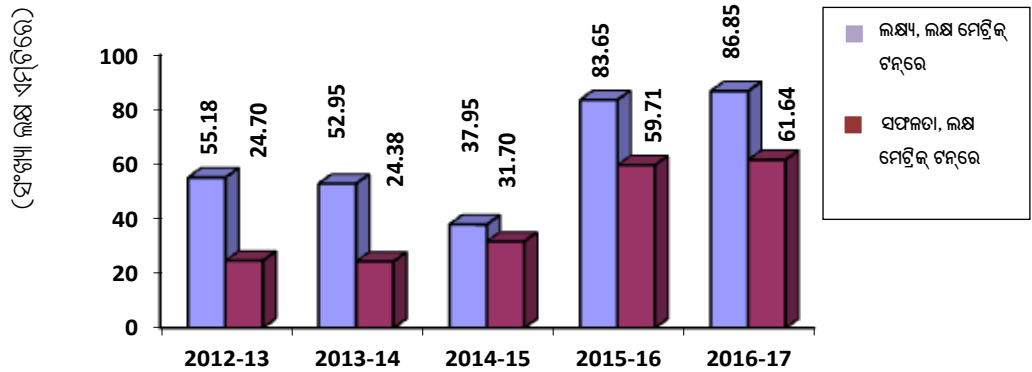
(ପରିମାଣ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌ରେ)

ଖଣି	2012-13		2013-14		2014-15		2015-16		2016-17		ମୋଟ		
	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ	ନିଅଣ୍ଟ
ଡିଆଇଓଏମ୍	30.00	8.46	21.55	5.71	13.50	17.07	35.00	31.18	30.00	24.85	130.05	87.27	42.78
ଜିଆଇଓଏମ୍	8.68	1.14	15.10	5.51	8.10	6.72	23.00	3.25	32.85	12.70	87.73	29.32	58.41
କେଆଇଓଏମ୍	15.00	14.41	15.00	11.74	15.00	6.83	24.00	24.40	24.00	24.09	93.00	81.47	11.53
ବିକେଆଇ-ଓଏମ୍	1.50	0.69	1.30	1.42	1.35	1.08	1.65	0.88	0.00	0.00	5.80	4.07	1.73
ଲୁହାପଥର	55.18	24.70 <i>(44.76)</i>	52.95	24.38 <i>(46.04)</i>	37.95	31.70 <i>(83.53)</i>	83.65	59.71 <i>(71.38)</i>	86.85	61.64 <i>(70.97)</i>	316.58	202.13 <i>(63.85)</i>	114.45
ଏସ୍ କେସିଏମ୍	10.30	6.05	5.40	5.41	4.00	6.82	9.00	8.30	11.00	10.09	39.70	36.67	3.03
ଏସ୍ ସିଏମ୍	0.50	0.67	0.80	0.96	0.80	0.50	1.00	0.97	1.30	1.62	4.40	4.73	-0.33
କ୍ଲୋମ୍ ପଥର	10.80	6.72 <i>(62.22)</i>	6.20	6.37 <i>(102.74)</i>	4.80	7.32 <i>(152.50)</i>	10.00	9.27 <i>(92.70)</i>	12.30	11.71 <i>(95.20)</i>	44.10	41.40 <i>(93.88)</i>	2.70

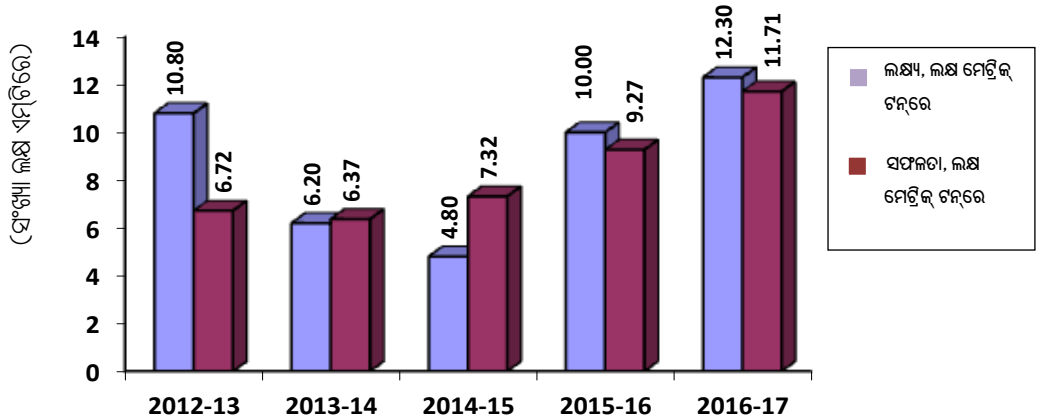
(ବନ୍ଧନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଂକ ସଫଳତାର ପ୍ରତିଶତ ଦର୍ଶାଉଛି)
(ଉତ୍ସ: ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ, ଲୁହାପଥର ଭୌତିକ ସତ୍ୟାପନ ପ୍ରତିବେଦନ)

⁴⁰ ଦଇତାଗା ଲୁହାପଥର ଖଣି (ଡିଆଇଓଏମ୍), ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ଲୁହାପଥର ଖଣି (ଜିଆଇଓଏମ୍), କୁରମିତାର ଲୁହାପଥର ଖଣି (କେଆଇଓଏମ୍), ବରପଦା କାସିଆ ଲୁହାପଥର ଖଣି (ବିକେଆଇଓଏମ୍), ଦକ୍ଷିଣ କାଳିଆପାଣି କ୍ଲୋମାଇଟ୍ ଖଣି (ଏସ୍‌କେସିଏମ୍) ଏବଂ ସୁକ୍ରାଙ୍ଗି କ୍ଲୋମାଇଟ୍ ଖଣି (ଏସ୍‌ସିଏମ୍)

ଗ୍ରାଫ 2.1: ଲୁହାପଥର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ

ଗ୍ରାଫ 2.2: କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ କୌଣସି ବର୍ଷରେ ନିଜଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ଲୁହାପଥର ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ କରିପାରି ନଥିଲା । 2012-17 ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦନର ନିଅଣ୍ଟ 16.47ରୁ 65.24 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଉତ୍ପାଦନରେ ସର୍ବାଧିକ ନିଅଣ୍ଟ ଜିଆଇଓଏମ୍ ଏବଂ ଡିଆଇଓଏମ୍ରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।
- କ୍ଲୋମ୍ ପଥର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଏମ୍‌ସି 2013-15ରେ ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ 2012-13 ଓ 2015-17 ବର୍ଷରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ତିନି ବର୍ଷରେ ଉତ୍ପାଦନର ନିଅଣ୍ଟ 4.80ରୁ 37.78 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।
- ବୈଧାନିକ ଅନୁମତିର ଅଭାବ, ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଥରକୁ ନିଷ୍କାସନ କରିବା ପାଇଁ ନିଅଣ୍ଟିଆ ଭିଡି ସଂରଚନା ଆଦି ଉତ୍ପାଦନ ନିଅଣ୍ଟର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା । ଭଣ୍ଡାରରେ ଜାଗା ଅଭାବ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ନିଅଣ୍ଟର ଅନ୍ୟ ଏକ କାରଣ ଥିଲା । ଏସବୁ ଅନୁଚ୍ଚେଦ 2.21ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବୈଧାନିକ ଅନୁମତି ନଥିବାରୁ ଏବଂ ଖଣିରେ ଜାଗା ଅଭାବ କାରଣରୁ ଓଏମ୍‌ସି ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ଖଣିଜ ପଥରକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଗଦାରେ ଗଚ୍ଛିତ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏହା ଅନୁଚ୍ଚେଦ 2.22ରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

- ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବୈଧାନିକ ଅନୁମତି ଠିକ୍ ସମୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ନହେବା ହେତୁ ଓସମ୍ପସି ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିମ୍ନ ସ୍ତରରେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ନିମ୍ନ ସ୍ତରରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ମଧ୍ୟ ଓସମ୍ପସି 2012-17 ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ଫଳରେ 2012-17 ମଧ୍ୟରେ 114.45 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଓ 2.70 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ରୋମ୍ ପଥର କମ୍ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା । ଫଳରେ ସେହି ସମୟରେ ଓସମ୍ପସି 1,838.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ⁴¹ ଅର୍ଜନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ହରାଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ସେ ସମୟର ବାଧ୍ୟତା ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ଅବସ୍ଥିତି ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ବିଭିନ୍ନ ବୈଧାନିକ ଅନୁମତି/ନିକାସ ପାଇବା ଓସମ୍ପସି ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା କାରଣ ବୈଧାନିକ ଅନୁମତି ହାସଲ କରିବାରେ ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓସମ୍ପସି ନିଜେ ବିଳମ୍ବ କରିଥିଲା ।

ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ହାସଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଥର ନିଷ୍ପାସନରେ ନିଅଣ୍ଟ

2.21 ଖଣି ପଟା ଅଞ୍ଚଳରେ ଉଭୟ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଅଣଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1980 ଅଧୀନରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏମ୍(ଓଇଏଫ୍)ସିଓରୁ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ହାସଲ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ । ଓସମ୍ପସି ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଏମ୍(ଓଇଏଫ୍)ସିଓକୁ ଏଫ୍ଡିପି ନିମିତ୍ତ ଆବେଦନ କରିବାର ଥିଲା ।

ଏଫ୍ଡିପି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଓସମ୍ପସି ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଓ ବିଭାଜିତ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି⁴²ରେ ସାମାଜିକ, ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ବୃକ୍ଷ ଗଣନା, କ୍ଷତିପୂରକ ବନୀକରଣ ପାଇଁ ଜମି ଚିହ୍ନଟ ଆଦି କରିବାର ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଓସମ୍ପସିକୁ ନିରାପଦ ଅଞ୍ଚଳ ନିରୂପଣ କରିବା ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ (ଏଫ୍ଆର୍ଏ) 2006 ମାନ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ କରିବାର ଥିଲା । ଏସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ଥିଲା ଓ ଦସ୍ତାବିଜ ଏଫ୍ଡିପି ସହ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା ।

ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ହାତେଇବାର ବିଳମ୍ବ ଓ ତାହା ଫଳରେ ତିନୋଟି ଖଣିରେ⁴³ ହୋଇଥିବା ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷତି ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି:

- ଓସମ୍ପସି ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ନଥାଇ ତିଆଇଓସମ୍ପ ଅଧୀନସ୍ଥ ବଳିପର୍ବତ ଭଣ୍ଡାରରେ ଥିବା 249.97 ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ 1967 ମସିହାରୁ ଖଣି ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଥିଲା । ଫଳରେ, ଖଣି ବିଭାଗ ଅକ୍ଟୋବର 2011ଠାରୁ ଖଣିକାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । ଓସମ୍ପସି ରୂଡାକ୍ତ ଏଫ୍ଡିପି ଜୁଲାଇ 2012ରେ ଉପସ୍ଥାପନ କଲା ଓ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ଅଗଷ୍ଟ 2014ରେ ହାସଲ କଲା । ଫଳରେ ଅକ୍ଟୋବର 2011ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ସୁରିତାଦେଶ ରହିଥିବାରୁ ଲୁହାପଥର ଉତ୍ପାଦନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ରୂଡାକ୍ତ ଏଫ୍ଡିପି 2012ରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଓସମ୍ପସି 1997ରୁ 2010 ମଧ୍ୟରେ ଚାରିଥର ଏଫ୍ଡିପି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା । ସରକାର କହିଲେ ଯେ, ଏମ୍(ଓଇଏଫ୍)ସିଓ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କଲେ ।

ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଯଦିଓ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ 1980ରୁ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା, ଓସମ୍ପସି ଏଫ୍ଡିପି ପ୍ରସ୍ତାବ କେବଳ 1997ରେ ଆରମ୍ଭ କଲା । ରୂଡାକ୍ତ ଏଫ୍ଡିପି କେବଳ ଜୁଲାଇ 2012ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିଥିଲା ।

⁴¹ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ – (ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ମୂଲ୍ୟ + ସ୍ଥାୟୀ ମୂଲ୍ୟ)
⁴² ଏଫ୍ସି ଅଧିନିୟମ, 1980 ପୂର୍ବରୁ ଖଣି ଖନନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଜମି
⁴³ ତିଆଇଓସମ୍, ଜିଆଇଓସମ୍ ଏବଂ ଏସ୍କେସିଏମ୍

- ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ-ଖ ଖଣିରେ, 1409.65 ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରୁ ଓଏମ୍‌ସି କେବଳ 232.438 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଅଗଷ୍ଟ 2007ରେ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ପାଇଥିଲା । ବଳକା ଜମି ପାଇଁ ଏହା ଅଗଷ୍ଟ 2010ରେ ଏଫ୍‌ଡିପି ନିମିତ୍ତ ଆବେଦନ କରିଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଓ ବିଭାଜିତ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ସାମାଜ୍ୟକନ କରିବା, ନିରାପତ୍ତା ଅଞ୍ଚଳ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ଏଫ୍‌ଆରଏ, 2006 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ କରିବାରେ ଓଏମ୍‌ସିର ବିଫଳତା ପାଇଁ ଏଫ୍‌ଡିପି ଆବେଦନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲା । ଫଳରେ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଖଣିଜ ପଦାଥ ଉତ୍ତୋଳନ ନିମିତ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ଅଞ୍ଚଳ ଉପଲବ୍ଧ ହେଲା ନାହିଁ । ଫଳରେ 2012-17 ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ ନିଅଣ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ସ୍ଥାନ ଅଭାବରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଥର ଖଣିରୁ ନିଷ୍କାସନ କରାଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବଥର ଭଳି ଓଏମ୍‌ସି ଆଂଶିକ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ହାତେଇ ଥିଲା । ଆଂଶିକ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ପାଇବା ପରେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶେଷ ହେବା ପରେ ହିଁ ବଳକା ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ପାଇଁ ଏଫ୍‌ଡିପି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଗଲା । ଉତ୍ତରଟି ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ, ଓଏମ୍‌ସି ଦିଆଯାଇଥିବା ପଟା ଅଞ୍ଚଳରେ ଖଣି ଖନନ ଉପଯୋଗୀ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ପାଇଁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଏଫ୍‌ଡିପି ଉପସ୍ଥାପନ କଲାଣାହିଁ, ଫଳରେ ଖଣି ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା ।

- ଏସ୍କେସିଏମ୍‌ଠାରେ ଥିବା 416.50 ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ମଧ୍ୟରୁ 146.04 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଜାନୁଆରୀ 1980 ରୁ ଓଏମ୍‌ସି କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଥିଲା । ଏହା ବଳକା ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ପାଇଁ ଜାନୁଆରୀ 2010ରେ ଯାଇ ଏଫ୍‌ଡିପି ନିମିତ୍ତ ଆବେଦନ କଲା । ଓଏମ୍‌ସି ହାତରେ ଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଉତ୍ପାଦନ ଆବଶ୍ୟକତା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ତଥା ଧାର୍ଯ୍ୟ ପରିମାଣର ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଥରର ସଞ୍ଚୟ ଓ ପରିଚ୍ଛଳନା କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନଥିଲା । ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ଫେବୃୟାରୀ 2016ରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

କ୍ଷତିପୂରକ ବନୀକରଣ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ, ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃକ୍ଷ ଗଣନା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଏଫ୍‌ଆରଏ 2006 ମାନ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଏଫ୍‌ଡିପି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଫଳରେ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଓ ଖଣିଜ ପଥର ନିଷ୍କାସନ କରିବା ପାଇଁ ଖନନ ଉପଯୋଗୀ ଅଞ୍ଚଳ ଉପଲବ୍ଧ ହେଲା ନାହିଁ ଏବଂ 2012-17ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ପରିମାଣର ଖଣିଜ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ନିଅଣ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, କ୍ଷତିପୂରକ ବନୀକରଣ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ବୃକ୍ଷ ଗଣନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ପାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଏଫ୍‌ଆରଏ 2006 ମାନ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ କରିବା ବିଳମ୍ବ ହେଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ 1980 ଅନୁଯାୟୀ ଏଫ୍‌ଡିପି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ଥିଲା ।

ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଖଣିଜ ପଥର ଗଦା ଓ ଗଢ଼ିତ କରିବା

2.22 ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ (ଚୋରି, ଚୋରା ଚଳାଣ ଏବଂ ବେଆଇନ ଖଣି ଉତ୍ତୋଳନ ନିରାକରଣ ଏବଂ ଦଖଲ, ରକ୍ଷଣା, ବ୍ୟାପାର ଓ ପରିବହନ ବିନିୟମ) ନିୟମ, 2007 ଅନୁସାରେ, ଗୁଣ୍ଡାବତ୍ତା ଓ ଶ୍ରେଣୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଥର ପୃଥକ୍ ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଖଣିରେ ଗଦା କରିବା ଉଚିତ୍ । ଗୋଟିଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯନ୍ତ୍ରଚଳିତ ଖଣିରେ, ଯଦି ପଟାଧାରୀ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ଦେବାକୁ ଘୋଷଣା କରନ୍ତି, ତେବେ ଗଦା ମାରିବା ଓ ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଦରକାର ହେବନାହିଁ । ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପଟାଧାରୀ ଯେ କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀର ଖଣିଜ ପଥର ପ୍ରେରଣ କଲେ ମଧ୍ୟ, ତାଙ୍କୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀ ଖଣିଜ ପଥର ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜଭାଗ ପୈଠ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ସ୍ଥାନ ଅଭାବ କାରଣରୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥକୁ ପୃଥକ୍ ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଗଦା ମାରିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପରିହାର କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଆବେଦନ କଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2012) । ସେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ଦେବାକୁ ରାଜି ହେଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବଟିରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012ରେ ସହମତ ହେଲେ । ତାହାପରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଥର ଖଣିରେ କୁଡ଼େଇ ହୋଇ ରଖାଗଲା । ତାହାପରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରି ଲୁହାପଥର ଖଣିରୁ⁴⁴ ସମସ୍ତ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଉଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଯଦିଓ ଓଏମ୍‌ସିର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପଟ୍ଟା ଅଞ୍ଚଳ ଥିଲା, ଏହା ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ପାଇଁ ମାତ୍ରାଧିକ ବିଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କଲା ଯାହାକି ଅନୁକ୍ଷେପ 2.12ରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଛି । ଫଳରେ ଖଣିଜ ପଥର ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଗଦାରେ ରଖିବାକୁ ସ୍ଥାନର ଅଭାବ ହେଲା । ଯେହେତୁ ଖଣିଜ ପଥର ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଗଦା ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କୁଡ଼ ହୋଇ ଜମା ହୋଇଥିଲା, ଓଏମ୍‌ସି ସରକାରଙ୍କୁ ଅଧିକ ରାଜଭାଗ ଦେବାକୁ ଦାୟା ରହିଥିଲା । ଫଳରେ ଯଦିଓ ଖଣିମାନଙ୍କରୁ ଚାରୋଟି ଶ୍ରେଣୀର ଖଣିଜ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ ହେଉଥିଲା, ଓଏମ୍‌ସିକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ପ୍ରାକୃତିକ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଏହା ଫଳରେ 2012-17 ମଧ୍ୟରେ 110.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଓଏମ୍‌ସି ପରିଚ୍ଛଳନା ମଣ୍ଡଳୀ କହିଲେ ଯେ ଯଦ୍‌ବଳିତ ଖଣିରେ କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟାପକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଖଣିଜ ପଥରଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଗଦା କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ, କାରଣ ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ଅଭାବରୁ ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଖଣିଜ ପଥର ଗଦା କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନର ଅଭାବ ହେଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଓଏମ୍‌ସି ଲୁହାପଥର କୁଡ଼ରେ ଜମାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିନଥିଲା ।

ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡକୁ ବିକ୍ରିନିୟମନ ନକରିବାରୁ ଅଧିକ ରାଜଭାଗ ଖର୍ଚ୍ଚ

2.23 ଖଣିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଲୁହାପଥରମାନ ହେଲେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆକାରର ଖଣିଜ ପଥର ଖଣ୍ଡ (ସିଏଲ୍‌ଓ), ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ (ସ୍କ୍ୱିନ୍‌ଡ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ) ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ (ପେଷିତ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ) । ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଅଣପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଖଣିଜ ପଥର ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକୁ ବିକ୍ରି/ନିକାସ ପାଇଁ ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଗଦାରେ ରଖିବା ଦରକାର । ଖଣିରୁ ବାହାରୁଥିବା ଲୁହାପଥର ଉପରେ ବିକ୍ରି ସମୟରେ ରାଜଭାଗ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଯେହେତୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଅଣପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଅଟେ, ଏହା ଉପରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡଠାରୁ କମ୍ ରାଜଭାଗ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଓଏମ୍‌ସି ତିଆଇଓଏମ୍‌ଠାରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡକୁ ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଗଦାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ / ପେଷିତ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ସହ ମିଶିକରି ରହିଥିଲା । ସେହିପରି, ତିଆଇଓଏମ୍‌ଠାରେ ଓଏମ୍‌ସି ପ୍ରାକୃତିକ/ସ୍କ୍ୱିନ୍‌ଡ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡକୁ ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଗଦାଇବା ପାଇଁ (ଋଷି ବର୍ଷ ପରେ) ବିଳମ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2016) । ଫଳରେ ଲୁହାପଥର ବିକ୍ରି ସମୟରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଉପରେ ରାଜଭାଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହାରରେ ଦିଆଗଲା । ତେଣୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ସ୍କ୍ୱିନ୍‌ଜ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ପୃଥକୀକରଣ କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ ଉଚ୍ଚ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଓଏମ୍‌ସି 2012-17 ମଧ୍ୟରେ ରାଜଭାଗ ବାବଦକୁ 138.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ତିଆଇଓଏମ୍‌ଠାରେ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ଲୌହ ହାର 60 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ଥିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡକୁ ଉଚ୍ଚ ମାନର ପେଷିତ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ସହ ମିଶାଇବା ଦରକାର ଥିଲା । ସରକାର ପୁଣି କହିଲେ ଯେ, ତିଆଇଓଏମ୍‌ରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ କିଛି ନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ତିଆଇଓଏମ୍‌ରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ମାନ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡକୁ ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଗଦାଇବାକୁ

⁴⁴ ତିଆଇଓଏମ୍, ତିଆଇଓଏମ୍ ଏବଂ କେଆଇଓଏମ୍

ଓଏମ୍‌ସି ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ତିଆରିଓଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଜିଆଇଓଏମ୍‌ଠାରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଉପଲବ୍ଧତା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ମଇ 2014ରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଖଣିଜ ପଥର ପରିଚ୍ଛଳନା/ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କାରଖାନାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

2.24 ତିଆରିଓଏମ୍‌ରେ ଲୁହାପଥର ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଗୋଟିଏ ଲୁହାପଥର ପରିଚ୍ଛଳନା କାରଖାନା (ଓଏର୍‌ପି) ଥିଲା । ଏସକେସିଏମ୍‌ଠାରେ ମଧ୍ୟ ନିମ୍ନ ମାନର କ୍ଲୋମ୍ ପଥରକୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ⁴⁵ କରି କ୍ଲୋମ କନ୍‌ସେନ୍‌ଟ୍ରେଟ୍ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସିଓବିପି ଅଛି । କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା:

ଖଣିଜ ପଥର ପରିଚ୍ଛଳନା କାରଖାନା ଉତ୍ପାଦନରେ ଦେସରକାରୀ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା

2.25 ବଡ଼ ଆକାର ଲୁହାପଥର(ଆର୍‌ଓଏମ୍)କୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରି ଲୁହାପଥର ଖଣ୍ଡ ଓ ଗୁଣ୍ଡ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ, ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ ତିଆରିଓଏମ୍‌ରେ 1974ଠାରୁ ଓଏର୍‌ପି ପରିଚ୍ଛଳନା କରିଆସୁଅଛି । ଓଏମ୍‌ସି ନିଜସ୍ୱ କାରଖାନା ପରିଚ୍ଛଳନା ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲା (ଜୁନ୍ 2007) । ପୁନଶ୍ଚ ସ୍ଥିର ହେଲା ଯେ କାରଖାନାଟି ଜଣେ ଦେସରକାରୀ ଠିକାଦାର ଦ୍ୱାରା ତିଆରି, ଚଳୁ କରିବା ଓ ହସ୍ତାନ୍ତର (ବିଓଟି) ଆଧାରରେ ଚଲା ହେବ । କାରଖାନାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଠିକାଦାର ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗ କରିବ । କାରଖାନା ଚଳାଇବାର ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସି ମେସର୍ସ ଫିଡ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଭେଷ୍ଟର୍ ଲିମିଟେଡ୍‌(ଏଫ୍‌ବିଭିଏଲ୍)କୁ ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପକ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି କଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2008) । ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008) ଆଧାରରେ ଖୋଲା ଚେଷ୍ଟର ଆହ୍ୱାନ କଲା (ଡିସେମ୍ବର 2008) । ଓଏମ୍‌ସି ଦଶବର୍ଷ ପାଇଁ କାରଖାନା ଚଳାଇବା ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ (ଏଲ୍‌1) ନିଲାମତକାଳୀ ସହିତ ରିଆଡି ଚୁକ୍ତି ସାକ୍ଷର କଲା (ଅପ୍ରେଲ 2010) । କାରଖାନାକୁ ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ 0.64 ନିୟୁଟ୍ ଟନ୍ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ଆଠ ବର୍ଷ ଦୁଇ ନିୟୁଟ୍ ଟନ୍ ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିରେ ମନନ କରାଯାଇଥିଲା । ଠିକାଦାର 2010-12 ମଧ୍ୟରେ କାରଖାନାରେ ରୁପାନ୍ତରଣ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅକ୍ଟୋବର 2014ରୁ ହିଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଓଏର୍‌ପିର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଜମିର ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି ହାସଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

ଅକ୍ଟୋବର 2014ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ମଧ୍ୟରେ କାରଖାନାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ସାରଣୀ 2.5: ଖଣିଜ ପଥର ପରିଚ୍ଛଳନା କାରଖାନାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

(ପରିମାଣ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌ରେ)

ଅବଧି	ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ	ବାସ୍ତବ ଉତ୍ପାଦନ	ଅଧିକ (+)/ନିଅଧିକ (-)
ଅକ୍ଟୋବର 2014-ମାର୍ଚ୍ଚ 2015	3.84	7.45	(+)3.61
2015-16	20	19.71	(-)0.29
2016-17	20	24.85	(+)4.85
ମୋଟ	43.84	52.01	(+)8.17

(ଉତ୍ସ: ଖଣିଜ ପଥର ପରିଚ୍ଛଳନା କାରଖାନାର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରି ପ୍ରତିବେଦନ)

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ଦେଖାଯାଇ ପାରେ ଯେ, ଓଏର୍‌ପିର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେବାଠାରୁ ଠିକାଦାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ହାସଲ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ସମାକ୍ଷାରେ ଚୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ, କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାରେ ଅନିୟମିତତା ଦେଖାଗଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବିଷୟରେ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା:

⁴⁵ ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯାହା ବ୍ୟବସାୟିକ ମୂଲ୍ୟହୀନ ଖଣିଜର ଅପସାରଣ କରି ଖଣିଜ ପଥରର ଅର୍ଥନୈତିକ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରାଏ

ଅନ୍ୟାୟ ଭାବରେ ସ୍ଥାୟୀ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଉପାଦାନ ପୁନରାକ୍ଷଣ କରିବା ଫଳରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ

2.25.1 ଏଫ୍‌ବିଭିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଅଟକଳ ଅନୁସାରେ ସ୍ଥାୟୀ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଯଥାକ୍ରମେ 66 ପ୍ରତିଶତ ଓ 34 ପ୍ରତିଶତ ମନନ କରିଥିଲା । ମେସର୍ସ ଏଫ୍‌ବିଭିଏଲ୍ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲାବେଳେ ମନନ କରିଥିଲେ ଯେ ଠିକାଦାର କରଜ ଓ ନିଜସ୍ୱ ପୁଞ୍ଜି ମାଧ୍ୟମରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିବ । କରଜର ସୁଧ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ ପରିଗଣନା ଖର୍ଚ୍ଚର ମୁଖ୍ୟାଂଶ ହେବ ଯାହାକି ସ୍ଥାୟୀ ଅଟେ । ତେଣୁ ଅଧିକ ସ୍ଥାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ମନନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଓଏମ୍‌ସି ସ୍ଥାୟୀ ଉପାଦାନକୁ 30 ପ୍ରତିଶତରୁ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଉପାଦାନକୁ 70 ପ୍ରତିଶତରୁ ପୁନରାକ୍ଷଣ କଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2008) ଏବଂ ନିଲାମ ଦସ୍ତାବିଜ ସେହିପରି ସ୍ଥିର କଲା । ଯଦିଓ ଠିକାଦାର କରଜ ଓ ନିଜସ୍ୱ ପୁଞ୍ଜି ମାଧ୍ୟମରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା, ଓଏମ୍‌ସି ଏଫ୍‌ବିଭିଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଟକଳକୁ ବିବେଚନା କଲାନାହିଁ । ବିଓଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ପରିଗଣନା ଖର୍ଚ୍ଚର ଉପାଦାନକୁ ପୁନରାକ୍ଷଣ ପାଇଁ କୌଣସି ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲା ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦୁଇ ଗଡ଼ିରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିଲା ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କୌଣସି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ନଥିଲା, ଓଏମ୍‌ସି ଏହା ଫଳରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅଧିକ ଦେୟ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ରହିଥିଲା । ସ୍ଥାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ 36 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚ 36 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଫଳରେ ଓଏମ୍‌ସି 83.41 କୋଟି ଟଙ୍କା ବଦଳରେ (45.50 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍) 37.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ଥାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ସେହିପରି ଓଏମ୍‌ସି ନଭେମ୍ବର 2014ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ମଧ୍ୟରେ 52.01 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ 85.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ବଦଳରେ 175.32 କୋଟି ଟଙ୍କା (90.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ) ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ତାହା ଦ୍ୱାରା ଓଏମ୍‌ସି ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 44.67 କୋଟି ଟଙ୍କା (90.17 କୋଟି ଟଙ୍କା -45.50 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ଯେହେତୁ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଠିକାଦାରଙ୍କୁ କୌଣସି ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଉଭରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଉପାଦାନକୁ 70 ପ୍ରତିଶତରୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଓ ସ୍ଥାୟୀ ଉପାଦାନକୁ 30 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ କରିବାର ଯଥାର୍ଥତା ସରକାର ପ୍ରତିପାଦନ କରିନଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ସମାନୁପାତିକ ପୁନରାକ୍ଷଣ ଓଏମ୍‌ସି ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ନଥିଲା ।

ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅନୁକମ୍ପା କରି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ରୁକ୍ଷରେ ଧାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା

2.25.2 ଲୁହାପଥର ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଠିକାଦାରର ଦେୟ ବାବଦକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ରୁକ୍ଷ ମୂଲ୍ୟର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ରୁକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିଲା ଯେ, ଲୁହାପଥର ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସି ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଇବ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଅସୁଲ କରାଯିବ ।

ନଭେମ୍ବର 2014ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ମଧ୍ୟରେ ଠିକାଦାର ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବାବଦକୁ ଓଏମ୍‌ସି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କୁ 4.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ପୈଠ କରିଥିଲା । ସେହି ଟଙ୍କା ଠିକାଦାରଙ୍କଠାରୁ ଅସୁଲ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରୁକ୍ଷ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଓଏମ୍‌ସି ଦେୟ ମୂଲ୍ୟର ପାଞ୍ଚ ଶତକଡା ବାବଦକୁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 10.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲା । ଫଳରେ, ଓଏମ୍‌ସି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବାବଦକୁ 6.28 କୋଟି ଟଙ୍କା (10.98 କୋଟି ଟଙ୍କା - 4.70 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କଲା । ଏହିପରି ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଗଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା ସମୟରେ ଠିକାଦାର କାରଖାନା ଓ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଚଳାଇବା ପାଇଁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଡିଜି ସେର୍କ୍ ସଂସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ସତ୍ୟାପିତ ହେଲା ଯେ, ଶକ୍ତି କାର୍ ସମୟରେ ତିନି ସେକ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କେବେବି ଖଣିଜ ପଥର ପରିଚାଳନା କାରଖାନା ଚଲାଯାଇ ନଥିଲା ।

ରୁକ୍ଷରେ କ୍ଷମ୍ପ ପ୍ରାବଧାନ ନଥିବାରୁ ଠିକାଦାରକୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା

2.25.3 ଠିକାଦାର ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତାର⁴⁶ 100 ପ୍ରତିଶତ ଉପଲବ୍ଧ କରିବାର ପ୍ରତ୍ୟାଶା ଥିଲା । ଠିକାଦାର ଯଦି ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତାର 150 ପ୍ରତିଶତଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ କଲା, ରୁକ୍ଷରେ ଭିନ୍ନ ଦେୟର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ସେହି ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ପାରମ୍ପରିକ ବୁଝାମଣା ଭିତ୍ତିରେ ଦେୟ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର ହେବାର ଥିଲା । ଦେଖାଗଲା ଯେ, ରୁକ୍ଷର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ 3.84 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଉତ୍ପାଦନ ତୁଳନାରେ ଠିକାଦାର 7.45 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ (194 ପ୍ରତିଶତ) ଲୁହାପଥର ଉତ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତାର 150 ପ୍ରତିଶତଠାରୁ 1.69 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ହେଲା । ଠିକାଦାର ଏମ୍‌ଟି ପିଛା ମୂଲ୍ୟଠାରୁ କେବଳ 0.50 ଟଙ୍କା ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ରାଜି ହେଲେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୂଲ୍ୟ ଏମ୍‌ଟି ପିଛା 385.54 ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ଏମ୍‌ଟି ପିଛା 385.04 ଟଙ୍କା ଦେବା ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ରୁକ୍ଷ ମୂଲ୍ୟରେ ସ୍ଥାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦକୁ ଏମ୍‌ଟି ପିଛା 72.90 ଟଙ୍କା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଉତ୍ପାଦନ ସ୍ତର ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ସ୍ଥାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସାପେକ୍ଷ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତାର 150 ପ୍ରତିଶତଠାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସ୍ଥାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରତିପୂରଣ ନକରିବାକୁ ଓଏମ୍‌ସି ରୁକ୍ଷରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଧାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ଥିଲା । ତେଣୁ ରୁକ୍ଷରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାବଧାନ ନଥିବାରୁ ଠିକାଦାରକୁ 1.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା କରାଗଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ କାରଖାନା ଓ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ସ୍ଥାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ବଢ଼ିଲା । ଉଭରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଠିକାଦାର କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସଂସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲା ।

କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କାରଖାନାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହ୍ରାସ ନହେବା ଓ ଉତ୍ପାଦନଶୀଳତା ହ୍ରାସ ପାଇବା

2.26 ନିକୃଷ୍ଣ କ୍ଲୋମ୍ ପଥରର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସି 1995ରୁ ସିଓବିପି ଚଳାଇ ଆସୁଅଛି । କାରଖାନା ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁଯାୟୀ, 33 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମିୟମ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ନିକୃଷ୍ଣ କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ହୋଇ 50 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଲୋମିୟମ୍ ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଲୋମ୍ କନ୍‌ସେନ୍‌ଟ୍ରେଟ୍ ମିଳିବ । ବର୍ଷ ପରେ ବର୍ଷ କାରଖାନାର ଉତ୍ପାଦନାଳତା ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ବିଦ୍ୟମାନ ସିଓବିପିର ରୂପାନ୍ତରଣ 10 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ରୁକ୍ଷ କରିଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2010) । କାର୍ଯ୍ୟଟି ତଥାପି ଶାଢ଼େ ଚାରି ବର୍ଷ ବିଳମ୍ବିତ ହେଲା । ଓଏମ୍‌ସି ଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟମାନ କାରଖାନାର ବିସ୍ତୃତ ବୈଷୟିକ ସୂଚନା/ ଚିତ୍ର ଠିକାଦାରକୁ ଦେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଶେଷରେ ବହୁଦୀର୍ଘ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟଟି ମଇ 2015ରେ ଶେଷ ହେଲା । ବିଦ୍ୟମାନ କାରଖାନାରେ ବିନା ରୂପାନ୍ତରଣରେ ଅପ୍ରେଲ 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଏମ୍‌ସି କ୍ଲୋମ୍ କନ୍‌ସେନ୍‌ଟ୍ରେଟ୍ ଉତ୍ପାଦନ କରିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ରୂପାନ୍ତରଣ କାରଖାନାରୁ ମଇ 2015ଠାରୁ କନ୍‌ସେନ୍‌ଟ୍ରେଟ୍ ଉତ୍ପାଦନ କରାଗଲା । 2012-17 ମଧ୍ୟରେ ସିଓବିପିର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ହ୍ରାସ ଏବଂ କ୍ଲୋମ୍ ଅସୁଲି ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା:

⁴⁶ ଗୋଟିଏ କାରଖାନାର ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତା

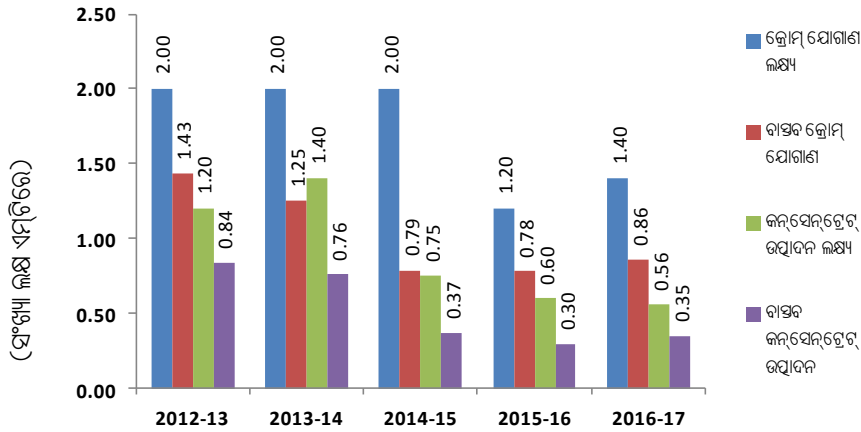
ସାରଣୀ 2.6: ସିଓଟିପିରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଏବଂ କ୍ରୋମ୍‌ର ଅସ୍ତୁଲି

(ପରିମାଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନରେ)

ବର୍ଷ	ଧାତୁପଥର ଯୋଗାଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ	ବାସ୍ତବ ଧାତୁପଥର ଯୋଗାଣ	ଯୋଗାଣରେ ନିଅଣ୍ଟ	କନସେନ୍‌ଟ୍ରେଟ୍ ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ	କନସେନ୍‌ଟ୍ରେଟ୍‌ର ବାସ୍ତବ ଉତ୍ପାଦନ	କନସେନ୍‌ଟ୍ରେଟ୍ ଉତ୍ପାଦନରେ ନିଅଣ୍ଟ
2012-13	2.00	1.43	0.57	1.20	0.84	0.36
2013-14	2.00	1.25	0.75	1.40	0.76	0.64
2014 -15	2.00	0.79	1.21	0.75	0.37	0.38
2015-16	1.20	0.78	0.42	0.60	0.30	0.30
2016-17	1.40	0.86	0.54	0.56	0.35	0.21
ମୋଟ	8.60	5.11	3.49	4.51	2.62	1.89

(ଉତ୍ସ: ସିଓଟିପିର ବାର୍ଷିକ ଭୌତିକ ସତ୍ୟପ୍ରମାଣ ପ୍ରତିବେଦନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରତିବେଦନ)

ଗ୍ରାଫ୍ 2.3: ସିଓଟିପିଠାରୁ କ୍ରୋମ୍‌ର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଏବଂ ଅସ୍ତୁଲି

ସିଓଟିପିରୁ କ୍ରୋମ୍‌ର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଏବଂ ଅସ୍ତୁଲି

ଉପରୋକ୍ତ ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଧାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ 8.60 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ତୁଳନାରେ କାରଖାନାରେ ବାସ୍ତବରେ 5.11 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ରୋମ୍ ପଥର ଯୋଗାଣ ହୋଇଥିଲା । ଫଳରେ କାରଖାନା କ୍ଷମତାର ସାମାନ୍ୟ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । 2012-17 ମଧ୍ୟରେ 35,184 ଘଣ୍ଟା ଉପଲବ୍ଧ ସମୟ ମଧ୍ୟରୁ କାରଖାନା 19,578 ଘଣ୍ଟା⁴⁷ ବନ୍ଦ ଥିଲା । କ୍ରୋମ୍ ପଥର ଅଭାବ, ସ୍ଥାନର ଅଭାବ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ କାଟ୍ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ ପୁନଃସ୍ଥାପନରେ ବିଳମ୍ବ ଅଧିକ ସମୟ ବନ୍ଦ ରହିବାର କାରଣ ବୋଲି ଓଏମ୍‌ସି ଦର୍ଶାଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, କ୍ରୋମ୍ ପଥରର ଅଭାବ କେବେବି କାରଖାନା ବନ୍ଦର କାରଣ ନଥିଲା ଯେହେତୁ 2012-17 ମଧ୍ୟରେ 8.34 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ରୋମ୍ ପଥର ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରି ନଥିଲା । ଫଳରେ 1.89 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ରୋମ୍ କନସେନ୍‌ଟ୍ରେଟ୍ ଉତ୍ପାଦନରେ ନିଅଣ୍ଟ ହେଲା । ଏହା ଫଳରେ 2012-17 ମଧ୍ୟରେ 201 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ ହାନି ହୋଇଥିଲା ।

⁴⁷ 12149 ଘଣ୍ଟା ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଏବଂ 7429 ଘଣ୍ଟା ବଳପୂର୍ବକ ବନ୍ଦ ଥିଲା

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ଟେଲିଜ୍ ପୋଖରୀ ନଥିବାରୁ ଆଇବିଏମ୍ ଦ୍ୱାରା କାରଖାନା ବନ୍ଦ କରିବା, ବିଦ୍ୟୁତ୍ କାଟ୍ ଏବଂ ନୂତନ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ କାରଖାନା ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କନ୍ସେନ୍ସେଟ୍ ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, କାରଣ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତି ନିୟନ୍ତ୍ରଣୀୟ ଥିଲା ଏବଂ ସେସବୁ ଅସୁବିଧାକୁ ଦୂର କରିବାକୁ ଓଏମ୍‌ସି କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲା ।

- କାରଖାନା ପରିକଳ୍ପନା ପରିମାପ ଅନୁସାରେ କ୍ରୋମ୍ କନ୍ସେନ୍ସେଟ୍‌ରେ କ୍ରୋମ୍‌ର ପରିମାଣ 50 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିବା ତୁଳନାରେ କ୍ରୋମ୍ କନ୍ସେନ୍ସେଟ୍‌ରେ ହାରାହାରି କ୍ରୋମ୍ ପରିମାଣ 42.38ରୁ 49.49 ପ୍ରତିଶତ ରହିଥିଲା । ଏପରିକି ସିଓବିପି ମଇ 2015ରେ ରୂପାନ୍ତରଣ ହେବା ପରେ ବି ହାରାହାରି କ୍ରୋମ୍ ପରିମାଣ 2015-16 ଓ 2016-17ରେ ଯଥାକ୍ରମେ 48.44 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 49.49 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । କନ୍ସେନ୍ସେଟ୍‌ର ବିକ୍ରିମୂଲ୍ୟ କ୍ରୋମ୍‌ର ପରିମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ତେଣୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଉତ୍ପାଦନରେ ନିଅଣ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ଓଏମ୍‌ସିର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ଫଳରେ 2012-17 ମଧ୍ୟରେ 2.62 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ରୋମ୍ କନ୍ସେନ୍ସେଟ୍ ଉତ୍ପାଦନରେ 30.95 କୋଟି ଟଙ୍କାର କମ୍ ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ହେଲା । ଓଏମ୍‌ସି ଉପଯୁକ୍ତ ବିଫଳତାର କାରଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିନଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ରୂପାନ୍ତରଣ ପରେ କାରଖାନା ସହଜରେ ଚଲୁଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ରୂପାନ୍ତରଣ ପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିମାଣର ଓ ଗୁଣର କ୍ରୋମ୍ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

- ବିଦ୍ୟମାନ ସିଓବିପି ରୂପାନ୍ତରଣ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଟେଲିଜ୍ କ୍ଷତି 12 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରଖିବାର କଟକଣା ଥିଲା । ତେଣୁ, କ୍ରୋମ୍ ପଥରରୁ କ୍ରୋମ୍ କନ୍ସେନ୍ସେଟ୍ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କ୍ରୋମିୟମ୍ ଅସୁଲି 88 ପ୍ରତିଶତ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଅଭିଲେଖ ଅନୁସାରେ, ଯୋଗାଣ ହୋଇଥିବା କ୍ରୋମ୍ ପଥରରେ କ୍ରୋମ୍ ପରିମାଣ 31.5ରୁ 33.56 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଅସୁଲି ହୋଇଥିବା 2.62 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କ୍ରୋମ୍ କନ୍ସେନ୍ସେଟ୍‌ରେ କ୍ରୋମ୍ ପରିମାଣ 42.38ରୁ 49.49 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ତେଣୁ, ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ହାରାହାରି 30 ପ୍ରତିଶତ ଟେଲିଜ୍ କ୍ଷତି ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏପରିକି ସିଓବିପି ରୂପାନ୍ତରଣ ପରେ 2015-16 ଓ 2016-17ରେ ଟେଲିଜ୍ କ୍ଷତି ଯଥାକ୍ରମେ 44 ପ୍ରତିଶତ ଓ 39 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ତେଣୁ, ଅତ୍ୟଧିକ ଟେଲିଜ୍ କ୍ଷତି 66.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ଟେଲିଜ୍ କ୍ଷତିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଏବଂ ସେହି କ୍ରୋମିୟମ୍ ଅସୁଲି କରି ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା ।

ସରକାର ଏହା ସାକାର କଲେ ଏବଂ କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ଟେଲିଜ୍ ଅସୁଲି କରି ବ୍ୟବହାର କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଚଲୁଅଛି । ସରକାର କହିଲେ ଯେ, ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଟେଲିଜ୍‌ରୁ ପ୍ରାୟ 25 ପ୍ରତିଶତ କ୍ରୋମାଇଟ୍ ମୂଲ୍ୟ ଅସୁଲି ହେବ ।

ବିକ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା

2.27 ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ବିଭିନ୍ନ ଖଣିରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ଖଣିଜ ପଥରର ତ୍ରେମାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଟେଣ୍ଡର ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ଥିର କରି (ପିଏସ୍‌ଟି) ବିକ୍ରୟ କରୁଥିଲା । କ୍ରୋମ୍ ପଥର ଓ ଲୁହାପଥର ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସି ଯଥାକ୍ରମେ ଜୁଲାଇ 2012 ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 2014ଠାରୁ ପିଏସ୍‌ଟି ପରିବର୍ତ୍ତେ ଇ-ନିଲାମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳନ କଲା । ଇ-ନିଲାମ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଓଏମ୍‌ସି ଶ୍ରେଣୀଭାଗୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦର ଗଣନା କରିଥିଲା ଯାହା ଉପରେ ବିତ୍ ଆବାହନ କରାଯାଇଥିଲା । ମିଳିଥିବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଦରକୁ ଭିତ୍ତି କରି କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଆବେଦନ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସିର ବିକ୍ରୟ ନୀତି ବିଶଦ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଏବଂ ପ୍ରକାର ଭିତ୍ତି ସ୍ଥିର କରିଥିଲା, ଯାହାକି ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଖଣିଜ ପଥର ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଉଥିଲା ।

2.28 ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଖଣିଜ ପଥରର ପୂର୍ବାନୁମାନିକ ଉତ୍ପାଦନକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଖଣିଜ ପଥର ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2017ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ବିକ୍ରୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରିରେ ନିଅଣ୍ଟ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା:

ସାରଣୀ 2.7: ଲୁହା ପଥର ଏବଂ କ୍ରୋମ୍ ପଥର ବିକ୍ରୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ

(ପରିମାଣ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ନରେ)

ବର୍ଷ	ଲୁହା ପଥର				କ୍ରୋମ୍ ପଥର			
	ବାସ୍ତବ ଉତ୍ପାଦନ	ବିକ୍ରୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ	ବାସ୍ତବ ବିକ୍ରୟ	ନିଅଣ୍ଟ	ବାସ୍ତବ ଉତ୍ପାଦନ	ବିକ୍ରୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ	ବାସ୍ତବ ବିକ୍ରୟ	ନିଅଣ୍ଟ
2012-13	24.70	69.20	27.10	42.10 (60.84)	6.72	11.25	4.76	6.49 (57.69)
2013-14	24.38	75.45	31.91	43.54 (57.71)	6.37	7.90	7.09	0.81 (10.25)
2014-15	31.70	49.85	34.97	14.88 (29.85)	7.32	5.55	6.15	(-) 0.60
2015-16	59.71	108.00	43.38	64.62 (59.83)	9.27	9.46	6.28	3.18 (33.62)
2016-17	61.64	90.70	71.62	19.08 (21.04)	11.71	12.90	8.49	4.41 (34.19)
ମୋଟ	202.13	393.20	208.98	184.22	41.39	47.06	32.77	14.29

(ବନ୍ଧନରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଶତାଂଶ ଦର୍ଶାଉଛି)

(ଉତ୍ସ: ମାର୍ଚ୍ଚ 2017ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ଓଏମ୍‌ସିର ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍)

ଉପରୋକ୍ତରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ବର୍ଷ 2012-17 ମଧ୍ୟରେ ଓଏମ୍‌ସି କୌଣସି ବର୍ଷ ଲୁହାପଥର ବିକ୍ରିର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରି ନଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାର ନିଅଣ୍ଟ 21.04ରୁ 60.84 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ସେହିପରି, କ୍ରୋମ୍ ପଥର ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ଓଏମ୍‌ସି କେବଳ 2014-15ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲା । ଅନ୍ୟ ବର୍ଷରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାର ନିଅଣ୍ଟ 10.25ରୁ 57.69 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଥରକୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭିତ୍ତି ସଂରଚନାର ଅଭାବ ଏବଂ ପୁରୁଣା ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରି କରିବାରେ ବିଫଳତା ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିକ୍ରି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନକରିପାରିବାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ମୁଖ୍ୟତଃ ବଜାରର ମାନ୍ଦାବସ୍ଥା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିକ୍ରି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ସ୍ଥାନୀୟ ଅସୁବିଧା, ବୈଧାନିକ ଅନୁମତିର ଅଭାବ, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହଟାଇବା ସୁବିଧା ନଥିବା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନକରିବାର ଅନ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା । ଉତ୍ତରୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଓଏମ୍‌ସି ଏହାର ପ୍ରମୁଖ ଖଣିମାନଙ୍କରୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନିଷ୍କାସନ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା ହେତୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଖଲାସ କରିପାରି ନଥିଲା । ରେଳ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ କରିବା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଥରକୁ ରେଳ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ନିକଟକୁ ପରିବହନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଓଏମ୍‌ସିର ପ୍ରସାବଟି ସଫଳ ହୋଇନଥିଲା । ପୁଣି 2012-17 ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ସର୍ବଦା ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ଏହା ଦର୍ଶାଉଥିଲା ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଖଣିଜ ପଥରର ବଜାର ଦର ନିମ୍ନଗାମୀ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି କରିବାର ଅବକାଶ ଥିଲା ।

କ୍ରେତାମାନଙ୍କଠାରୁ ରାଜଭାଗ ଆଦାୟ ନହେବା

2.29 ଓଏମ୍‌ସିର ଅନୁମୋଦିତ ବିକ୍ରୟ ନୀତି ଅନୁସାରେ କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଲୁହାପଥର/କ୍ରୋମ୍ ପଥର ମୂଲ୍ୟରେ ରାଜଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । କ୍ରେତାମାନେ ପ୍ରସାବ ଦେବା ସମୟରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ରାଜଭାଗକୁ ମିଶାଇ ମୂଲ୍ୟ ଉଚ୍ଚୁତ କରିବାର ଥିଲା । ଖଣିଜ ପଥର ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଓଏମ୍‌ସି ଦେଉଥିବା ରାଜଭାଗ

କ୍ରେତାମାନଙ୍କଠାରୁ ଆଦାୟ କରିବାର ଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି, ଜିଓଓକୁ ଖଣିରୁ ଖଣିଜ ପଥର ପଠାଇବା ତାରିଖରେ ପ୍ରୟୋଜ୍ୟ ଥିବା ଦରରେ, ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିଆସୁଥିଲା । ଭାରତ ସରକାର 1 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014ଠାରୁ ଲୁହାପଥର ଓ କ୍ରୋମ୍‌ପଥର ଉପରେ ରାଜଭାଗ 10ରୁ 15 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ସେହି ଅନୁସାରେ ଓଏମ୍‌ସି 1 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014ଠାରୁ ଜିଓଓକୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦରରେ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଜୁଲାଇରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ଅବଧିରେ ସିଏଲ୍‌ଓ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଜୁନ୍ 2014ରେ ଟେଣ୍ଡର ରୁଡାକ୍ତ କରିଥିଲା । ସେହିପରି ଭାବରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବରରୁ ନଭେମ୍ବର 2014 ଅବଧିରେ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଓ କ୍ରୋମ୍‌ପଥର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଅଗଷ୍ଟ 2014ରେ ଟେଣ୍ଡର ରୁଡାକ୍ତ କରିଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ସେପ୍ଟେମ୍ବରରୁ ନଭେମ୍ବର 2014ରେ 15 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ରାଜଭାଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏହା କ୍ରେତାମାନଙ୍କଠାରୁ ରାଜଭାଗ 10 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଆଦାୟ କରିଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି କରିଥିବା ଚୁକ୍ତିରେ ଜିଓଆଇ ଦ୍ୱାରା ରାଜଭାଗ ଦରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲେ କ୍ରେତାମାନଙ୍କଠାରୁ ରାଜଭାଗ ଆଦାୟ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ଏତଦ୍ୱାରା ସେପ୍ଟେମ୍ବରରୁ ନଭେମ୍ବର 2014 ମଧ୍ୟରେ ଲୁହାପଥର ଏବଂ କ୍ରୋମ୍ ପଥର ବିକ୍ରୟରେ କ୍ରେତାମାନଙ୍କଠାରୁ ରାଜଭାଗ ବାବଦରେ 37.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନାଦେୟ ରହିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ଖଣିଜ ପଥର ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ରାଜଭାଗର ପୁନଃନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ କ୍ରେତାମାନଙ୍କର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ଓଏମ୍‌ସିର ବିକ୍ରୟ ନୀତି କ୍ରେତାମାନଙ୍କଠାରୁ ରାଜଭାଗ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ମନନ କରିଥିଲା ଯାହାକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଇ-ନିଲାମ ଗୁଡ଼ିକରେ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଦ୍ରବ୍ୟତାଲିକା ପରିଷ୍ଟଳନା

2.30 ଓଏମ୍‌ସିର ଦ୍ରବ୍ୟତାଲିକା ମୁଖ୍ୟତଃ ଗଢ଼ିତ ଖଣିଜ ପଥରକୁ ନେଇ ଗଠିତ । ଓଏମ୍‌ସିକୁ ଷ୍ଟକ୍ ସମାପନ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ନିଷ୍କାସନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସମକାଳୀନ କରି ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାର ଥିଲା । 2012-17 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଖଣିଜ ପଥରର ଉତ୍ପାଦନ, ବିକ୍ରୟ, ନିଅଣ୍ଟ ଏବଂ ଅକ୍ରିମ ଷ୍ଟକ୍ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ସାରଣୀ 2.8: ଲୁହାପଥର

(ପରିମାଣ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌ରେ)

ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଷ୍ଟକ୍ :					
ଲୁହା ପଥର	68.74	68.29	60.20	56.82	74.46**
ଉତ୍ପାଦନ:					
ଲୁହା ପଥର	24.70	24.38	31.70	59.71	63.66
ବିକ୍ରୟ/ବ୍ୟବହାର:					
ଲୁହା ପଥର	27.10	31.91	34.97	43.38	71.62
ନିଅଣ୍ଟ/ଅଧିକ:					
ଲୁହା ପଥର	0.52	-0.56	-0.11	-0.06	0.45
ଅକ୍ରିମ ଷ୍ଟକ୍:					
ଲୁହା ପଥର	68.29*	60.20	56.82	73.09	66.95

(ଉତ୍ସ: ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଏବଂ ଭୌତିକ ସତ୍ୟପ୍ରମାଣ ବିବରଣ)

(* 1.43 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌ର ଲୁହାପଥର ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା)

(** 1.37 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା)

ସାରଣୀ 2.9: କ୍ଲୋମ୍ ପଥର

(ପରିମାଣ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ରେ)

ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଷ୍ଟକ୍ :					
କ୍ଲୋମ୍ ପଥର	2.56	3.92	2.71	4.12	6.66
ଉତ୍ପାଦନ:					
କ୍ଲୋମ୍ ପଥର	6.80	6.37	7.32	9.27	12.06
ବିକ୍ରୟ/ବ୍ୟବହାର:					
କ୍ଲୋମ୍ ପଥର	5.35	7.57	6.57	6.75	9.35
ନିଅଣ୍ଟ/ଅଧିକ:					
କ୍ଲୋମ୍ ପଥର	-0.09	-0.002	0.66	0.02	0.01
ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ୍:					
କ୍ଲୋମ୍ ପଥର	3.92	2.71	4.12	6.66	9.38

(ଉତ୍ସ: ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଏବଂ ଭୌତିକ ସତ୍ୟପ୍ରମାଣ ବିବରଣୀ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ଲୁହାପଥରର ବାର୍ଷିକ ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ୍ ଉତ୍ପାଦନଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । 1 ଅପ୍ରେଲ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଜମା ହୋଇ ପଡିରହିଥିବା 68.74 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଷ୍ଟକ୍ ମୁଖ୍ୟତଃ ଉତ୍ପାଦନ ଯୋଜନା ସହିତ ବିକ୍ରୟ ଯୋଜନାର ସମକାଳୀନ ନହେବାରୁ ହୋଇଥିଲା । ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅବମାନନା କରି ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ୍ ଜମାହୋଇ ପଡିରହିଥିଲା । ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ପ୍ରତିବେଦନ(ପିଏସ୍‌ସ୍), ଜିଓଏ ଅନୁକ୍ଷେପ 3.3ରେ ଏହାର ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ।
- 2012ରୁ 2017 ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ୍‌ର ସ୍ଥିତି ଏହା ଦର୍ଶାଉଥିଲା ଯେ ଓଏମ୍‌ସି ପୁରୁଣା ଷ୍ଟକ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ସମାପନ କରିପାରିନଥିଲା । ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକ୍ ମୁଖ୍ୟତଃ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 417.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 66.95 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ମଧ୍ୟରେ 50.87 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଷ୍ଟକ୍ ଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ଏହି ଷ୍ଟକ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହାର ପ୍ରମୁଖ ଖଣିମାନଙ୍କରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନିଷ୍ପାସନ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବାରୁ ବିକ୍ରି କରିପାରିନଥିଲା । ରେଳ କରିଡର୍‌ର ବିକାଶ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଥରକୁ ରେଳ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ନିକଟକୁ ନେବା ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସିର ଯୋଜନା ମଧ୍ୟ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଖଣିଜ ପଥରର ନିଷ୍ପାସନ ନକରିପାରିବା ଯୋଗୁଁ ପାଣ୍ଠି ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ ପରେ ଖଣିଜ ପଥରକୁ ଗଚ୍ଛିତ କରି ରଖିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନର ଅଭାବ ମଧ୍ୟ ପଡିଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର (ନଭେମ୍ବର 2017) କଲେ ।

ଜିଆଇଓଏମ୍ ରେ ପଡିରହିଥିବା ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ

ଡିଆଇଓଏମ୍‌ରେ ପଡିରହିଥିବା ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ

- ପୁନଶ୍ଚ 14ଟି ଅଚଳ ଖଣିରେ 15.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 3.71 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଖଣିଜ ପଥର ନିସ୍ତାସନ ନହୋଇ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପଡିରହିଥିଲା । ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଅଚଳ ଖଣିର ଭୌତିକ ସତ୍ୟପ୍ରମାଣ 2016-17ରେ 2.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର 0.76 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଖଣିଜ ପଥର ନିଅଣ୍ଟ ଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ନିଅଣ୍ଟର କାରଣ ନଥିପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବୈଧାନିକ ଅନୁମତି ହାସଲ କରି ଅଚଳ ଖଣିଗୁଡିକରେ ପଡିରହିଥିବା ଖଣିଜ ପଥରକୁ ନିସ୍ତାସନ କରାଯିବ । ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ କିନ୍ତୁ ଖଣିଜ ପଥର ନିଅଣ୍ଟ ବିଷୟରେ ନୀରବ ଥିଲା ।

ଖଣିଜ ପଥରର ନିଅଣ୍ଟ

2.31 ଅକ୍ଟୋବର 2013ର ଅନୁମୋଦିତ ନୀତି ଅନୁସାରେ ମହଜୁଦ ଏବଂ ପରିଚାଳନା କ୍ଷତି ବାବଦକୁ 0.60 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବକୁ ନେଇ ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକକୁ ମାପିବାର ଥିଲା । ଧାର୍ଯ୍ୟ ମାନଠାରୁ ଅଧିକ କ୍ଷତି ହେବା ସ୍ଥଳରେ, ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ବିଷୟଟିକୁ ବୋର୍ଡ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଖଣିମାନଙ୍କରେ 2012-17 ମଧ୍ୟରେ 146.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର 5.21 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ (3.78 ପ୍ରତିଶତ) ଖଣିଜ ପଥରର (ଲୁହାପଥର 5.03 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଓ କ୍ରୋମ୍ ପଥର 0.18 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍) ନିଅଣ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ନିଅଣ୍ଟ ମାନାଦର୍ଶଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ ଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ନେଇ ଏପରି କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ତାହାକୁ ନ୍ୟାୟୋଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ନିଅଣ୍ଟକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରାଯାଇନଥିଲା କାରଣ ଖଣିଜ ପଥର ଗଦାଗୁଡିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଶେଷ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଦା ସରିଲା ପରେ ମହଜୁଦ ଓ ପରିଚାଳନା କ୍ଷତି ହିସାବ କରାଯିବ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ମାନଦର୍ଶ ହିସାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରାଯିବ । ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ 5.21 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ର ନିଅଣ୍ଟ ଯାହାକୁ ସମାକ୍ଷା ଦର୍ଶାଇଥିଲା ତାହା ଓଏମ୍‌ସି ଅନ୍ତିମ ଷ୍ଟକର ବାର୍ଷିକ ଭୌତିକ ସତ୍ୟପ୍ରମାଣରୁ ଜଣା ପଡିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଓଏମ୍‌ସି ଖଣିଜ ପଥରଗୁଡିକର ସଙ୍କ୍ରମଣକୁ ହିସାବ ଖାତାରେ ହିସାବକୁ ନେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଅନୁମୋଦିତ ମାନଦର୍ଶ ଅନୁସରଣ କରିନଥିଲା ।

ନିମ୍ନମାନ ଖଣିଜ ପଥରଗୁଡିକୁ ହିସାବ ଖାତାକୁ ନନେବା

2.32 ଆଇବିଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ଅକ୍ଟୋବର 2009ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପରିପତ୍ର ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନମାନର ଲୁହାପଥରକୁ ଅଲଗା ଗଦା କରି ରଖିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନରେ ହିସାବ କରିବାର ଥିଲା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 714.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର 23.39 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ନିମ୍ନମାନର ଖଣିଜ ପଥର (ଲୁହାପଥର-15.05 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଓ କ୍ରୋମ୍ ପଥର-8.34 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍) ବିଭିନ୍ନ ଖଣିମାନଙ୍କରେ ନିସ୍ତାସନ ନହୋଇ ପଡିରହିଥିଲା । ଆଇବିଏମ୍ ମାନାଦର୍ଶକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଓଏମ୍‌ସି ନିମ୍ନମାନର ଖଣିଜ ପଥରଗୁଡିକୁ ଅଲଗା ଗଦା କରି ରଖିବା ଏବଂ ହିସାବ ଖାତାକୁ ନେବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ନିମ୍ନମାନର ଖଣିଜ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଥିଲା, ଯାହାର କୌଣସି ସକ୍ରିୟ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେଗୁଡିକୁ ଉତ୍ପାଦନ ଭାବରେ ହିସାବକୁ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ଆଇବିଏମ୍ ମାନାଦର୍ଶ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନମାନର ଖଣିଜ ପଥରକୁ ହିସାବରେ ନେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ପୁନଶ୍ଚ, ଆଇବିଏମ୍ ପ୍ରକାଶନ ଅନୁଯାୟୀ ନିମ୍ନମାନର ଖଣିଜ ପଥରର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ରହିଛି ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା

2.33 ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ସ୍ତରକୁ ବଢ଼ାଇବା ଏବଂ ଦୀର୍ଘମିୟାଦରେ ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼କୁ ନୂତନ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଭିତ୍ତିକ ପ୍ରକଳ୍ପମାନ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ବ୍ୟବସାୟରୁ ଉପାର୍ଜିତ ଲାଭ ମୁଖ୍ୟତଃ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଜମାରେ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । **ଅନୁକ୍ଷେପ 2.10**ର ଆଲୋଚନା ଅନୁସାରେ ଓଏମ୍‌ସି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଏବଂ ଆଧୁନିକୀକରଣରେ ଏହାର ବଳକା ପାଣ୍ଟିକୁ କୌଶଳ ବିକଶିତ କରି ବିନିଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦୀର୍ଘମିଆଦି ନିଗମ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା । ଏହି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସମାକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା:

ଭିତ୍ତିଭୂମି/ପ୍ରକଳ୍ପମାନଙ୍କରେ ଅପ୍ରଚୁର ନିବେଶ

2.34 2012-17 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ର ବଳକା ପାଣ୍ଟି 5,149.82 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 5,867.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ନିଜସ୍ୱ ପ୍ରକଳ୍ପମାନଙ୍କରେ ନିବେଶ ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜିର ଆବଶ୍ୟକ ମାତ୍ର 34.90 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 1,210.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା । 2012-17 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବାସ୍ତବିକ ଖର୍ଚ୍ଚ 2.16 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 118 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି 2012-17 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ 36ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲା । ବାସ୍ତବିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କମ୍ପାନୀର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ପର୍କିତ ତିନୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମେତ ଆଠଟି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସିମାନ୍ତ ଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତିରେ ଖଣିଜ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ନିଷ୍କାସନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା । ମୁଖ୍ୟତଃ ଠିକା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପଦ୍ଧତି ବୃତ୍ତାନ୍ତ ନକରିପାରିବା ଏବଂ ବୈଧାନିକ ଅନୁମତି ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ବିଲମ୍ବିତ ପଦକ୍ଷେପ ଯୋଗୁଁ ଅଳ୍ପ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା:

ତିଆଇଓପିଠାରେ ନୂତନ ଖଣିଜ ପଥର ପରିଚ୍ଛଳନା କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା

2.34.1 ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ ତିଆଇଓପିଠାରେ 318.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଟକଳ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଗୋଟିଏ ଲୁହାପଥର ପରିଚ୍ଛଳନା କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି (ଡିସେମ୍ବର 2006) ନେଇଥିଲା । ଲୁହାପଥର ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ଓଏମ୍‌ସି ବାର୍ଷିକ 355.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ଲାଭର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିଲା । ଜିଓଓ ମଧ୍ୟ ଜୁଲାଇ 2008ରେ ଓଏମ୍‌ସିର ନିଜସ୍ୱ ପାଣ୍ଟି ବିନିଯୋଗରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ଓଏମ୍‌ସି ମଇ 2013ରେ 592.86 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 36 ମାସ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲା । ଏଫ୍‌ସି ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ନଥିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା କାରଣ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ସମ୍ପାଦନ ହେବାର ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଓଏମ୍‌ସି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜମିର ଏଫ୍‌ଡିପି ରୂପାନ୍ତ କରିନଥିଲା । ଆବଶ୍ୟକ ଜମି ରୂପାନ୍ତ କରିସାରିଲା ପରେ ଓଏମ୍‌ସି ଅପ୍ରେଲ 2014ରେ ଏଫ୍‌ଡିପି ଦାଖଲ କରିଥିଲା, ଯାହାକି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ 273.92 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ବାର୍ଷିକ 355.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, ବୁଦ୍ଧି ରୂପାନ୍ତ ହେବା ପରେ ଜମିର ଆବଶ୍ୟକତା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା । ଉତ୍ତରଣ ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଠିକା ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ଜମିର ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଥିଲା ।

ତିଆଇଓଏମ୍‌ଠାରେ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଜମିତ ସୁଚିଧାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା

2.34.2 ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ଼ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012ରେ ତିଆଇଓଏମ୍‌ଠାରେ ଉତ୍ପାଦନ 4.00 ରୁ 9.12 ଏମ୍‌ଟିପିଏକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ପେଷଣ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କାରଖାନା, ବାହକ ପ୍ରଶାଳା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ତିନି ବର୍ଷର ସମୟ ସାମାନ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଜିଓଓ, ନଭେମ୍ବର 2013ରେ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପଟି 500.40 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶରେ 7.2 ମାସର ପରିଶୋଧ ସମୟ ସହିତ ବାର୍ଷିକ 834 କୋଟି ଟଙ୍କା ରୋଜଗାରର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିଲା । କମ୍ପାନୀ କିନ୍ତୁ ଅଗ୍ରାମ ଭାବରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013ରେ ପ୍ରକଳ୍ପଟିର ପରାମର୍ଶ କାର୍ଯ୍ୟ ମେକନ୍‌କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

ସେହି କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅଗ୍ରଗତି କରିପାରିନଥିଲା ଓ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ରୋକି ଦିଆଯାଇଥିଲା, କାରଣ ଉତ୍ପାଦିତ ଖଣିଜ ପଥରକୁ ନିଷ୍କାସନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇନଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ନଭେମ୍ବର 2015 ରେ ପ୍ରକଳ୍ପଟିକୁ 1,348.47 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ଓଏମ୍‌ସି ଅପ୍ରେଲ 2017ରେ ମେକନ୍‌କୁ ପରାମର୍ଶ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ନିଷ୍କାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରାବଧାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସର ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଟି ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିବାରୁ 834 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବାର୍ଷିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ ପ୍ରକଳ୍ପଟିରୁ ହ୍ରାସଲ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସର ପରିବର୍ତ୍ତା ସମୟରେ ନିଷ୍କାସନ ସୁବିଧାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ଓଏମ୍‌ସି ମାର୍ଚ୍ଚ 2012ରେ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ରୂପାନ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ ଓଏମ୍‌ସିକୁ ବାର୍ଷିକ 834 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ଖଣିଜ ପଥର ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ନିଷ୍କାସନ ପ୍ରଣାଳୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବାରେ ବିଫଳତା

2.34.3 ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ତିସେମ୍ବର 2009ରେ ଜିଆଇଓଏମ୍ ଓ କେଆଇଓଏମ୍‌ଠାରେ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ନିଷ୍କାସନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ନିଷ୍କାସନ ପ୍ରଣାଳୀ (ଏମ୍‌ଇଏସ୍) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା । ଏମ୍‌ଇଏସ୍ ଘରୋଇ ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମିର ଏଫ୍‌ସି ନଥିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ପରିବର୍ତ୍ତା ସମୟରେ ଓଏମ୍‌ସି ଫେବୃୟାରୀ 2015ରେ ଜିଆଇଓଏମ୍‌ରେ ଯୋଜନାର ଅବସାନ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା । କାରଣ ଘରୋଇ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏମ୍‌ଇଏସ୍ ନିର୍ମାଣ ଆଇନଗତ ଜଟିଳତା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାନ୍ତା । ଆଇନଗତ ଜଟିଳତା ପୂର୍ବାନୁମାନ କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ଜମି ପତ୍ତା ଓଏମ୍‌ସି ନାମରେ ଥିଲା । କେଆଇଓଏମ୍‌ଠାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ନଭେମ୍ବର 2014ରେ ଅବସାନ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା, କାରଣ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ସମ୍ଭବପର ନଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ଫେବୃୟାରୀ 2015ରେ ଉଭୟ ଖଣିରେ ବିଭାଗୀୟ ସ୍ତରରେ ପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଲୁହାପଥର ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କୁ ଏମ୍‌ଇଏସ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏକ ସୁଚିତ୍ରିତ ଯୋଜନା ନଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି, ପ୍ରକଳ୍ପର କୌଣସି ବୈଷୟିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଓ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିନଥିଲା । ଏତଦ୍ୱାରା ଖଣିଗୁଡ଼ିକରେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ନିଷ୍କାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜମି ରହିଥିଲା ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା । ଉଭୟ ଖଣିରେ 165.06 କୋଟି ଟଙ୍କାର 34.01 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଅବରୋଧ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ ଜିଓଏର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଯୋଗୁଁ ଓଏମ୍‌ସି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ନେଇ ଆଉ ଅଗ୍ରସର ନହେବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି (ଫେବୃୟାରୀ 2015) ନେଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞପ୍ତିଟି ଓଏମ୍‌ସିକୁ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ଲିଙ୍କେଜ୍ (ଏଲ୍‌ଟିଏଲ୍)⁴⁸ କ୍ଲେତାମାନଙ୍କ ଛତା ଅନ୍ୟ କ୍ଲେତାମାନଙ୍କୁ ଲୁହାପଥର ବିକ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ଜଟିଳତା ଜାରି କରିଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଏମ୍‌ଇଏସ୍ ନିମନ୍ତେ ରୁକ୍ଷି ସାକ୍ଷରିତ (ଅଗଷ୍ଟ 2011) ହେବାର ଅନେକ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଏଲ୍‌ଟିଏଲ୍ କ୍ଲେତାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ମାତ୍ରାରେ ଗୁଣ୍ଡ କ୍ଷୁଦ୍ର ରହିଥିଲା ।

⁴⁸ ଏଲ୍‌ଟିଏଲ୍ କ୍ଲେତାମାନେ ହେଲେ ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣି ଆଧାରିତ ଶିଳ୍ପ, ଯେଉଁମାନେ ଓଏମ୍‌ସିରୁ ଧାରୁପଥର କିଣିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ଏମ୍‌ଓୟୁ ଦସ୍ତଖତ କରିଛନ୍ତି

ସହଯୋଗୀ ଏବଂ ଯୌଥ ଉଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କରେ ନିବେଶ

2.35 ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 12ଟି ଜେଭି⁴⁹, ଗୌଣ ଏବଂ ସହଯୋଗୀ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ସାଧାରଣ ଅଂଶ/ଅଧିକାଂଶ ଅଂଶ ବାବଦରେ 408.81 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିବେଶ କରିଥିଲା । ବର୍ଷଭିତ୍ତିକ ନିବେଶ ନିମ୍ନାନ୍ୱୟରେ ଥିଲା:

ସାରଣୀ 2.10: ଯୌଥ ଏବଂ ସହଯୋଗୀ ଉଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କରେ ବର୍ଷଭିତ୍ତିକ ନିବେଶ

ବର୍ଷ	ନିବେଶ କରାଯାଇଥିବା ରୋକଡ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)
2012-13 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	147.76
2013-14	230.96
2014-15	10.00
2016-17	20.09
ମୋଟ	408.81

(ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଖାତା)

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଅକ୍ଟୋବର 2017 ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ଜେଭି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ଚୁକ୍ତି ରୂପାନ୍ତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ, ଜମ୍‌ଲ ଅନୁମତି ହାସଲ କରିବାରେ ବିଫଳତା ଏବଂ ଯୌଥ ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପ୍ରଚାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା । ଏହା ଫଳରେ ଓଏମ୍‌ସି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମତବ୍ୟ ଦିଆଗଲା:

କୋଇଲା ପ୍ରକଳ୍ପ

2.35.1 ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2012-13 ସୁଦ୍ଧା କୋଇଲା ଖଣି ଗୁଲୁ କରିବା ପାଇଁ ତିନୋଟି ଜେଭିରେ 3 କୋଟି ଟଙ୍କା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ହିସାବରେ ନିବେଶ କରିଥିଲା । ସମାକ୍ଷା ଏହାର ପୂର୍ବ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ⁵⁰ରେ ତିନୋଟି ଜେଭି ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ଜେଭିରେ ଅନିୟମିତତା/ ଅଭାବ ଉପରେ ମତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲା । ତୃତୀୟ ଜେଭି ବାବଦରେ⁵¹, କୋଇଲା ମହଣାଳୟ (ଏମ୍‌ଓସି), ଅଗଷ୍ଟ 2006ରେ ଏହି ବୁକ୍‌ଟି ଓଏମ୍‌ସି ଏବଂ ଏପିଏମ୍‌ଡିସିଏଲ୍⁵²ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଆବଶ୍ୟକ କରିଥିଲେ । ଯୌଥ ସହଯୋଗୀମାନେ କୋଇଲା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଓଡ଼ିଶା ଓ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶର ତାପଜ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଯୋଗ କରିଥାନ୍ତେ । ଓଏମ୍‌ସି ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ବାବଦରେ 1.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶ କରିଥିଲା ଏବଂ ଜେଭି କମ୍ପାନୀ ଗଠନରେ 9.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ତିପିଆର୍ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ବିଳମ୍ବ, ଜମି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ଖଣି ଯୋଜନା ରୂପାନ୍ତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ କୋଇଲା ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଏମ୍‌ଓସି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014ରେ କୋଇଲା ବୁକ୍ ଆବଶ୍ୟକକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ 9.64 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ନିଷ୍ଠଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଓଏମ୍‌ସି ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା ।

⁴⁹ **ଯୌଥ ଉଦ୍ୟୋଗ:** ରିଓ ଟିଷୋ ଓଡ଼ିଶା ମାଇନିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଓଡ଼ିଶା ତାପଜ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ନୂଆଗାଁ କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍, କଲିଙ୍ଗ କୋଇଲା ମାଇନିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ନିଳାଚଳ ଇସ୍ପାତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, କେନ୍ଦୁଝର ଭିରିଭୁମି ଉନ୍ନୟନ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍, ଅନୁଗୁଳ ସୁକ୍ରିୟା ରେଳବାଇ ଲିମିଟେଡ୍, ହରିଦାସପୁର ପାରାଦୀପ ରେଳବାଇ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍
ସହଯୋଗୀ: ଲାଞ୍ଜିଗଡ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପାଣ୍ଠି, ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ବକ୍ସାଇଟ୍ ମାଇନିଙ୍ଗ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ପୂର୍ବତଟ ବକ୍ସାଇଟ୍ ମାଇନିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ମନ୍ଦାକିନା ଖା କୋଇଲା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
ସହାୟକ: ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

⁵⁰ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିବେଦନ (ପିଏସ୍‌ୟୁ)ର ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରତିବେଦନ(ପିଏସ୍‌ୟୁ)ର ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4

⁵¹ ନୂଆଗାଁ ଡେଲିସାହି କୋଇଲା ବୁକ୍

⁵² ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଖଣିଜ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ

2.35.2 ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓ ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ମିଳିତ ଭାବରେ ଜାନୁଆରୀ 2007ରେ ଓଡିଶା ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଡିପିସିଏଲ୍) ନାମରେ ଏକ ଜେଭି କମ୍ପାନୀକୁ ପ୍ରେସ୍‌ହାହିତ କରିଥିଲେ । 3,200 ମେଗାଓ୍ଵାଟ୍‌ର ଗୋଟିଏ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଓଡିଶାକୁ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ କରିବା ପାଇଁ ଜେଭି କମ୍ପାନୀଟି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ବାବଦରେ 134.20 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶ କରିଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଅପ୍ରେଲ 2006ଠାରୁ 48 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଘରୋଇ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବ ଓ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କୋଇଲା ଖଣି ରୂଡାନ୍ତ ନହୋଇ ପାରିବା ଯୋଗୁଁ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ ଫଳରେ 2,043.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସିର 134.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଳକା ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗରୁ କୌଣସି ଲାଭ ମିଳି ନଥିଲା ।

ସରକାର ନଭେମ୍ବର 2017ରେ ତଥ୍ୟ ସାକାର କରିଥିଲେ ।

ନିଗମ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ଵ

2.36 ନିଗମ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ଵ (ସିଏସ୍‌ଆର୍) ହେଉଛି କମ୍ପାନୀର ଏକ ମିତବ୍ୟୟିତା, ସାମାଜିକତା ଏବଂ ପରିବେଶ ସହନୀୟ ରୀତିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି । କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013ର ଧାରା 135 ଅନୁସାରେ ଓଏମ୍‌ସିକୁ ବିଗତ ତିନି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ହାରାହାରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅତିକମ୍‌ରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ସିଏସ୍‌ଆର୍ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ କରିବାର ଥିଲା ।

ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013 ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014ରେ ଓଏମ୍‌ସିର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ସିଏସ୍‌ଆର୍ ନୀତି ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷର ହାରାହାରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ (ଏଏନ୍‌ପି)ର ଅତିକମ୍‌ରେ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଅତିବେଶାରେ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ବାର୍ଷିକ ବ୍ୟୟ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ନୀତି ମନନ କରିଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସିର 2010-11ରୁ 2013-14 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଏସ୍‌ଆର୍ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ନମ୍ବର 2(ସିଏସ୍‌ୟୁ)ର ଅନୁକ୍ଳେଦ 4.8ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । 2014-15ଠାରୁ 2016-17 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଏସ୍‌ଆର୍ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା:

ଓଏମ୍‌ସିର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷର ଏଏନ୍‌ପି ଏବଂ ସିଏସ୍‌ଆର୍ ବ୍ୟୟ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା:

ସାରଣୀ 2.11: ହାରାହାରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏବଂ ସିଏସ୍‌ଆର୍ ବ୍ୟୟ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ଏଏନ୍‌ପି	ଏଏନ୍‌ପିର ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ	ସିଏସ୍‌ଆରରେ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ	ଏଏନ୍‌ପି ତୁଳନାରେ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟୟର ପ୍ରତିଶତ
2014-15	1571.33	31.43	16.88	1.07
2015-16	1440.17	28.80	44.51	3.09
2016-17	1308.34	26.17	29.19	2.23
ମୋଟ	4319.84	86.40	90.58	2.10

(ଉତ୍ସ: ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଖାତା)

ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ, ଓଏମ୍‌ସି ସିଏସ୍‌ଆର୍ ବାବଦରେ 90.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ଯାହା ଏଏନ୍‌ପିର 2.10 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, 2014-15ରେ ସିଏସ୍‌ଆର୍ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ଏଏନ୍‌ପିର ମାତ୍ର 1.07 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ସିଏସଆର୍ ନିୟମ 2014 ଅନୁସାରେ ସହନାୟ ସହରାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳ ସାର୍ବଜନୀନ ଗମନାଗମନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟୟ ସିଏସଆର୍ ବ୍ୟୟ ହିସାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ନାହିଁ । ଏହାର ବିପରୀତରେ ଓଏମ୍‌ସି 2014-15ରେ ପୁରୀ ସହରରେ ନବକଳେବର ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ ଜମି ଉନ୍ନୟନ ଓ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ 5 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ମଧ୍ୟ 2016-17ରେ ରଥଯାତ୍ରା ପର୍ବ ସମୟରେ ପୁରୀ ସହରରେ ଏଲ୍‌ଇଡି ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରଣାଳୀ ପାଇଁ 2.10 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ ଏହି ପ୍ରକାରର ବ୍ୟୟକୁ କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ କହିଲେ ଯେ ଏହି ବ୍ୟୟଗୁଡ଼ିକ ଜିଓଆଇ ଦ୍ୱାରା ଫେବୃୟାରୀ 2014ରେ ଜାରି ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଧାରା (VII)ରେ ମୋଟାମୋଟି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ଜିଓଆଇ ଜୁନ୍ 2014ରେ ଏହିପରି ବ୍ୟୟ ସବୁକୁ ସତର୍କ ଭାବରେ ସିଏସଆର୍ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରୁ ବାଦ୍ ଦେଇଥିଲେ ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

2.37 କମ୍ପାନୀର ଭୌତିକ/ଆର୍ଥିକ ବିକାଶକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରାକ୍ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଟେ । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ପରିଚାଳନା ବର୍ଗକୁ ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ ଭାବରେ ହାସଲ ହୋଇପାରିଲା ବୋଲି ଯଥୋଚିତ ଭରସା ଯୋଗାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ସମାକ୍ଷାରୁ ଓଏମ୍‌ସିର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଣାଳୀରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା:

- ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ପରିସରରେ ସଂସ୍କାର ସମସ୍ତ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଓଏମ୍‌ସିର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ଏକ ଋଗର୍ଡ୍ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ ଫାର୍ମ୍ ସଞ୍ଚାଳନ କରୁଥିଲା । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବେଦନକୁ ସମାକ୍ଷା ସମିତି ସମାକ୍ଷାନୁକ୍ରମରେ ପୁନର୍ବିଲୋକନ କରିଥିଲେ । ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ପରିସରରେ ଅଗ୍ରାମ ଓ ବକେୟା ଦେୟର ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ସମାକ୍ଷା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ଏହାର 2016-17 ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଖାତାରେ ମିଳାମିଶା ନକରି 71.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେୟ ପୁନଃଯୋଗ କରିଥିଲା ଓ 39.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରାମ ହିସାବରୁ ବାଦ୍ ଦେଇଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସି ପୁନଃଯୋଗ ଓ ହିସାବରୁ ବାଦ୍ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ମିଳାମିଶା କରିନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ପରିସରରେ ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଅଗ୍ରାମ ଓ ବକେୟା ଦେୟ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ଓଏମ୍‌ସି ଅଗ୍ରାମ ଓ ବକେୟା ସ୍ଥିତି ମିଳାମିଶା କରିବା ପାଇଁ ଅଲଗା ସମାକ୍ଷକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲା ।

- ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ନିୟମ ବହି, କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପଗୁଡ଼ିକୁ ପଛତିଗତ ଏବଂ ପ୍ରାଧିକୃତ ଭାବରେ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଓଏମ୍‌ସି ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ କୌଣସି ନିୟମ ବହି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିନଥିଲା । ଏହି ନିୟମ ବହିମାନଙ୍କରେ ରୁକ୍ଷି/ ଉତ୍ପାଦନ ନିୟମ ବହି, ବିକ୍ରୟ ଓ ବିପଣନ ନିୟମ ବହି, ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବକେଟ୍ ନିୟମ ବହି ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ନିୟମ ବହି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ଏପରି ନିୟମ ବହିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଓଏମ୍‌ସିର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏହାର ବାର୍ଷିକ ନୀତି ଓ ସମାକ୍ଷାନୁକ୍ରମରେ ଜାରି କରାଯାଉଥିବା ପରିପତ୍ର ଓ ଅନୁଦେଶ ଅନୁସାରେ ସମ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ଆର୍ଥିକ ଓ ଅଣଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଣାଳୀବଦ୍ଧ ନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଧିକୃତ ନଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟ ସାକାର (ନଭେମ୍ବର 2017) କଲେ ଏବଂ କହିଲେ ଯେ ସମାକ୍ଷାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ନିୟମ ବହି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଅଗତିଶାଳ, ସଙ୍କ୍ଷ ଗତିଶାଳ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ଏବଂ ନିକାସ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରଣାଳୀ ନଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓଏମ୍‌ସି 2016-17 ବାର୍ଷିକ

ହିସାବ ଖାତାରେ 8.19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱଳ୍ପ ଗତିଶୀଳ/ ଅଗତିଶୀଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ କରିଥିଲା । ଏହି ପ୍ରାବଧାନ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏଗୁଡ଼ିକର ପୁନଶ୍ଚ ବ୍ୟବହାରକୁ ନିରୂପଣ ନକରି କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2017) ଯେ ଭଣ୍ଡାରରେ ଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଗଚ୍ଛିତ ସମୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ପ୍ରାବଧାନ ଓ ହିସାବ ଖାତାରୁ ବାଦ୍ ଦେବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ସ୍ୱଳ୍ପ ଗତିଶୀଳ/ ଅଗତିଶୀଳ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ତାହାର ବ୍ୟବହାର/ନିକାସ ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନଥିଲା ।

ଉପସଂହାର

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିଗମ ଶାସନ ନୀତି ନିୟମ ବହିର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ନିଗମ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 34ଟି ଖଣିରୁ 26ଟି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନଥିଲା । ଖଣିଗୁଡ଼ିକର ଅନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନକରିବା ଓ ବୈଧାନିକ ଅନୁମତି ହାସଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ବୈଧାନିକ ନିକାସର ଅଭାବ, ଖଣିଜ ପଥର ନିକାସ ପାଇଁ ଅପ୍ରଚୁର ଭିତ୍ତିଭୂମି ଯୋଗୁ ପ୍ରଚଳିତ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଖଣିଗୁଡ଼ିକରୁ ଖଣିଜ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ବିକ୍ରୟ ସୀମିତ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ପ୍ରଚଳିତ ଖଣିଜ ପଥର ପରିଚଳନା କାରଖାନା ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ସ୍ୱଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 2012-17 ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଶେଷ କରିପାରିନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏହାର ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ପଞ୍ଜିତରତ ଓ ପ୍ରାଧିକୃତ ଭାବରେ ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟାଗତ ନିୟମ ବହି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିନଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିଗମ ଶାସନ ନୀତି ବିୟମ ବହିର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଦୀର୍ଘମିୟାଦି ନିଗମ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାର କରିବା କଥା;
- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏହାର ପ୍ରଚଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନଥିବା ଖଣିଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ବୈଧାନିକ ଅନୁମତି ହାସଲ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦୂରାନ୍ୱିତ କରିବା ଉଚିତ୍;
- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏହାର ପ୍ରଚଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଖଣିଗୁଡ଼ିକୁ ଅତ୍ୟୁତମ ଭାବରେ ଉପଯୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଫଳରେ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଲାଭ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ;
- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ସମାପ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଭିତ୍ତିରେ ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଜାରି ରହିବ; ଏବଂ
- ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏହାର ବ୍ୟବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନିୟମ ବହି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବାକୁ ବିଚାର କରିପାରିବ ।

ଅଧ୍ୟାୟ -III

3. ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷାର ମନ୍ତବ୍ୟ

ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍

3.1 ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଉପକ୍ରମ

3.1.1 ଓଡ଼ିଶାରେ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର ସରପ୍ତ ତତ୍କାଳୀନ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ମଣ୍ଡଳୀ (ଓଏସ୍‌ଇବି) ବିଭାଜିତ ହୋଇଥିଲା । ସଞ୍ଚାରଣ ଏବଂ ବିତରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ସବୁ କମ୍ପାନୀ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ନ୍ୟସ୍ତ (ଅପ୍ରେଲ 1996) କରାଗଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିତରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗ୍ରୀଡ଼କୋର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନା ସବୁ ଗୌଣ କମ୍ପାନୀ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତକରଣ ହୋଇଥିବା ଋରୋଟି⁵³ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀ (ଡିଏକମ୍‌ସ୍) କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର (ନଭେମ୍ବର 1998) କରାଯାଇଥିଲା । ତାହା ପରେ 51 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶଧନ ଘରୋଇ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କାଢ଼ିନେଇ ଡିଏକମ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଘରୋଇକରଣ (ଅପ୍ରେଲ/ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1999) ହୋଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବିତରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ରାଜ୍ୟ ମାଲିକାନା ସବୁ ଥାଇ ନୂତନ କରି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସଂସ୍ଥା ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌(ଓପିଟିସିଏଲ୍)କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର (1 ଅପ୍ରେଲ 2005) କରାଯାଇଥିଲା । ଗ୍ରୀଡ଼କୋକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କ୍ରୟ ଏବଂ ସୁଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସାୟରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବିତରଣ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଘରୋଇକରଣ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ନେଟ୍‌ୱାର୍କ 30ରୁ 35 ବର୍ଷ ପୁରୁଣା ଥିଲା । ବିଦ୍ୟୁତ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର ଏବଂ ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓଏସ୍‌ଇବିକୁ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରତ୍ୟାହତ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କିମ୍ବା ନିଜସ୍ୱ ପରିଚାଳିତ ଡିଏକମ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ବିତରଣ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 1999ରୁ 2008-09 ମଧ୍ୟରେ 13 ଲକ୍ଷରୁ 26 ଲକ୍ଷକୁ ବୃଦ୍ଧି ହେବା ଯୋଗୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ଋହିତ ବହୁତ ପରିମାତ୍ରରେ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ବର୍ଦ୍ଧିତ ଋହିତ ଅନୁଯାୟୀ ବିତରଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ଉନ୍ନତିକରଣ ଏବଂ ପରିବର୍ଦ୍ଧନ ଖୁବ କମ୍ ମାତ୍ରାରେ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ପରିଚାଳିତ ଡିଏକମ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟର ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣର ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ ଆବଶ୍ୟକ କରିଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସମୂହ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ (ଏଟିସି) କ୍ଷତିର⁵⁴ ହ୍ରାସ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବିତରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁମୋଦନ (ଅକ୍ଟୋବର 2010) କରିଥିଲେ । ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏହାର ସମ୍ପାଦନ ସମୟରେ ବର୍ଷକୁ 3 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଏଟିସି କ୍ଷତି ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ଖାଉଟିମାନଙ୍କୁ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିଥାନ୍ତା । ପ୍ରଚଳିତ ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ଆଧୁନିକୀକରଣ ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ନୂତନ ବିତରଣ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଶକ୍ତି ବିଭାଗର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

⁵³ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ସଂସ୍ଥା (ସେସ୍), ଓଡ଼ିଶା ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (ନେସ୍କୋ), ଓଡ଼ିଶା ପଶ୍ଚିମ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓସ୍କୋ) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଦକ୍ଷିଣ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (ସୋଥ୍କୋ)
⁵⁴ ସଂଘରଣ, ବିତରଣ, ଟିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଆରାୟ କ୍ଷତିର ମୋଟ ସମଷ୍ଟି

ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଗ୍ରୀଡ଼କୋକୁ ନୋଡାଲ ଏଜେନ୍ଟ ଭାବେ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପାଦନାର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଗୋଟିଏ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତି ମଧ୍ୟ ଗଠନ (ନଭେମ୍ବର 2010) କରିଥିଲେ । ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦୁଇଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ⁵⁵ ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ଡାକ୍ତା ଅନୁସାରେ 2,400 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା:

- ଭାରତ ସରକାର(ଜିଓଆଇ)ଙ୍କ ତ୍ରୟୋଦଶ ଅର୍ଥ କମିଶନଠାରୁ 500 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁଦାନ;
- ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବଜେଟ୍‌ରେ 700 କୋଟି⁵⁶ ଟଙ୍କା ସହାୟତା; ଏବଂ
- ଡିଭକମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା 1,200 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତିପକ୍ଷ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ।

ଅପ୍ରେଲରୁ ଜୁନ୍ 2017 ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରୀଡ଼କୋର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଋରୋଟି ଡିଭକମ୍‌ରେ ସମାକ୍ଷା ସମ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଥିଲା ଯେ ଏତିସି କ୍ଷତିରେ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଖାଉଟିମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ମାନରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ।

ଅଭାବୀ ଯୋଜନା

କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଫଳ ସମ୍ପାଦନା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରିବା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ । ସମାକ୍ଷାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଯୋଜନାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତୁଟିଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା:

ପ୍ରକଳ୍ପର ସବିଶେଷ ବିବୃତି ପ୍ରସ୍ତୁତି

3.1.2 ପ୍ରକଳ୍ପର ସବିଶେଷ ବିବୃତି (ଡିପିଆର୍) କୌଣସି ନିବେଶ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା, ଯୋଜନା ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ କରିବାର ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତାବିଜ । ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ପାଇଁ ଡିପିଆର୍ ମୂଳ ଦସ୍ତାବିଜ ଅଟେ । ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା, ଏତିସି କ୍ଷତି ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ଥିଲା ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପରିସର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ ଏହା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଯେ:

- ପ୍ରଚଳିତ ବିତରଣ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ରର ପୁନରୁଦ୍ଧାର/ ଆଧୁନିକୀକରଣ ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକ ବିତରଣ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ କରିବା,
- ରେଭି ପ୍ରବଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ପୁନଃ ଲାଇନ୍ ଟାଣିବା,
- ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଓ ତୁମ୍ଭାକାୟ ଗୁଣ ବିଶିଷ୍ଟ ମିଟର ସ୍ଥାନରେ ହେଉଥିବା ବିହୀନ ଡିଜିଟାଲ ମିଟର ଲଗାଇବା,
- ଶକ୍ତି ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ଥାପନ କରିବା,
- ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳର ପରିବେଷ୍ଟନ ଇତ୍ୟାଦି କରିବା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅକ୍ଟୋବର 2010ରେ ନିବେଶ ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ଡିପିଆର୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ । ସରକାର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଡିପିଆର୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟ ଡିଭକମ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ନ୍ୟସ୍ତ (ନଭେମ୍ବର 2010) କରିଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତିର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଭକମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଡିପିଆର୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ।

⁵⁵ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I (2011-14): 960.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-II (2014-16): 1439.17 କୋଟି ଟଙ୍କା
⁵⁶ ଶୂନ୍ୟ ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ସହିତ 166.67 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜ୍ୟର ଅନୁରୂପ ଭାଗ, ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ତରଫରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବିଭ ଆୟୋଗଙ୍କ ଅନୁଦାନର ପ୍ରତିପକ୍ଷ ପାଣ୍ଠି ହିସାବରେ ଋଣ ପ୍ରତିଶତ ସୁଧରେ ଗ୍ରୀଡ଼କୋକୁ 166.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ରଣା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ଋଣ ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ସହିତ ସୁଲଭ ରଣା ଆକାରରେ 366.66 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଜେଟ୍‌ରା ସହାୟତା

ସମାକାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ତିସ୍ତକମ୍ବୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ତିପିଆର୍ କ୍ଷତି କରୁଥିବା ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-Iରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ନିବେଶ କରାଯାଇଥାଆନ୍ତା ତାହା ଚିହ୍ନଟ କରିନଥିଲା । ଏହିପରି ତିସ୍ତକମ୍ବୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାୟ-Iରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତି ତିପିଆର୍ ଅନୁମୋଦନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାନ ମନୋନୀତ କରିବାର ଯଥାର୍ଥତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିନଥିଲେ । ଫଳ ସରୁପ, ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏତିସି କ୍ଷତି ହ୍ରାସ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଯେ, ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହାର କୌଣସି ଲିଖିତ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରଟି ଏହା ସୂଚିତ କରୁଛି ଯେ ଅଗ୍ରାଧିକାରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ଳେଷଣର ଦସ୍ତାବିଜ ତିପିଆର୍ରେ ନଥିଲା ।

3.1.3 ପ୍ରସ୍ତୁତିମୂଳକ ଆୟୋଜନର ଅଭାବ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପୃଷ୍ଠିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଋରି ବର୍ଷ (2010-14) ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁସାରେ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମୟୋଚିତ ସମାପ୍ତି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ତିସ୍ତକମ୍ବୁଡ଼ିକ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସମ୍ପାଦନ ସମୟସୀମା 2011-16କୁ ସଂଶୋଧନ (ଅଗଷ୍ଟ 2013) କରିଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମଧ୍ୟ 2011-14କୁ ସଂଶୋଧନ ହୋଇଥିଲା ।

ସମାକାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତୁତିମୂଳକ ଆୟୋଜନର ଅଭାବ ଯୋଗୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ 2010-14ରୁ 2011-16 କୁ ସଂଶୋଧନ ହୋଇଥିଲା:

- ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକର ବୈଷୟିକ ବିବରଣୀ ରୂପାନ୍ତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ ତିସ୍ତକମ୍ବୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା କୁଲ୍ୟାଦେଶ ଦେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।
- ନିଲାମତକାଳୀମାନଙ୍କର ମନୋନୟନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମାନଦଣ୍ଡ ସ୍ଥିର କରିବା ଏବଂ ଟର୍ଣ୍ଣ-କି ରୁକ୍ଷଗୁଡ଼ିକର ସର୍ଭାବଳୀ ରୂପାନ୍ତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।
- କେବଳ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ଏବଂ ଜୁନ୍ 2012ଠାରୁ ଯଥାକ୍ରମେ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକର ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଯୋଗୁ ପାଣ୍ଡି ଯୋଗାଣ(ମାର୍ଚ୍ଚ 2011)ଠାରୁ 12 ରୁ 15 ମାସ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଫଳସରୁପ, ଏହା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ ଅତିରିକ୍ତ ବିଳମ୍ବ କରିଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପାଦନର ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ସଂଶୋଧନ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ସମାକା ମତ୍ତବ୍ୟକୁ ସାକାର କଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଯେ ପୃଷ୍ଠିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ବିତରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକଳ୍ପ ଥିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚରଣରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅଭାବ ରହିଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା, କାରଣ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିମୂଳକ ଆୟୋଜନର ଅଭାବ ଯୋଗୁ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

3.1.4 ଅଭାବୀ ପାଣ୍ଡି ଯୋଗାଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ପୃଷ୍ଠିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶଦାନ ସହିତ) ଏବଂ ତିସ୍ତକମ୍ବୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ବରାବର ପ୍ରତ୍ୟେକ 1,200 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶର ପରିକଳ୍ପନା କରିଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଣ୍ଡି ଯୋଗାଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ (ଅକ୍ଟୋବର 2010) କରିଥିଲେ:

ସାରଣୀ 3.1: ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠିର ଉତ୍ସ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଉତ୍ସ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	ମୋଟ
	ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I		ପର୍ଯ୍ୟାୟ -II		
ବିଭ ଆୟୋଗ	0	200	150	150	500
ଓଡିଶା ସରକାର	300	200	100	100	700
ଡିସ୍କମ୍	0	200	400	600	1200
ମୋଟ	300	600	650	850	2400

(ଉତ୍ସ: ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି)

ଓଡିଶା ସରକାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ସମ୍ପାଦନ ସମୟସୀମା 2011-16କୁ ସଂଶୋଧନ (ଅଗଷ୍ଟ 2013) କରିଥିଲେ । ସଂଶୋଧିତ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସାରେ ବାର୍ଷିକ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ବାସ୍ତବିକ ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନାନ୍ତରରେ ଥିଲା:

ସାରଣୀ 3.2: ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣର ସଂଶୋଧିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ବାସ୍ତବିକ ସ୍ଥିତି

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଉତ୍ସ		2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	ମୋଟ
		ପର୍ଯ୍ୟାୟ -I			ପର୍ଯ୍ୟାୟ -II		
ବିଭ ଆୟୋଗ (ଜିଓଆଇ)	ଲକ୍ଷ୍ୟ	125	125	125	125	-	500
	ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ	125	125	125	75	-	450
ଓଡିଶା ସରକାର	ଲକ୍ଷ୍ୟ	295.83	10	196.66	197.51	-	700
	ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ	295.83	10	0	0	-	305.83
ଡିସ୍କମ୍	ଲକ୍ଷ୍ୟ	-	-	83.34	216.66	900	1200
	ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ	-	-	0	0	0	0
ମୋଟ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	420.83	135	405	539.17	900	2400
	ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ	420.83	135	125	75	0	755.83
2015-16 ରେ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ ପାଣ୍ଠିରୁ ମିଳିଥିବା ସୁଧ							121.66
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ପାଣ୍ଠିର ପରିମାଣ							877.49

(ଉତ୍ସ: ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଏବଂ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି (ଅକ୍ଟୋବର 2010) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିଲା ଯେ ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-Iରେ 200 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଂଶଦାନ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଓଡିଶା ସରକାର ପର୍ଯ୍ୟାୟ-Iରେ ଡିସ୍କମ୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିପକ୍ଷ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣକୁ 200 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 83.34 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ସଂଶୋଧିତ (ଅଗଷ୍ଟ 2013) କରିଥିଲେ । ଏହି ହ୍ରାସ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପାଦନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚରଣରେ ଡିସ୍କମ୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିପକ୍ଷ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣରେ ଅକ୍ଷମତା କାରଣରୁ ହୋଇଥିଲା । ତଥାପି, ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ସଂଶୋଧିତ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ଡାଆଁକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-Iରେ ମୋଟ 960.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରୁ 83.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । ଏହାଛଡା, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପରିସରକୁ ହ୍ରାସ କରି ଏହାର ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣକୁ କମ୍ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ଓଡିଶା ସରକାର 2014-15 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I ପାଇଁ 877.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି (ମଇ 2015) ନେଇଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟତଃ ଡିସ୍କମ୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିପକ୍ଷ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣରେ ବିଫଳତା ଏବଂ ମଦୁର ଗତିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କାରଣରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣରୁ ବନ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାଛଡା ବିଭ ଆୟୋଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ

ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ନହେବାରୁ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଅବଶିଷ୍ଟ 50 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପୂର୍ବରୁ ବନ୍ଦ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଏଡିସି କ୍ଷତି ହ୍ରାସ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କଲେ । ଆହୁରି କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଯେ ଡିଭିଜନଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଗ୍ରାଡ଼କୋ ସହିତ ପୂର୍ବରୁ ବନ୍ଦକ ରଖିଥିବାରୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ରଣ ଉଠାଇପାରି ନଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା, କାରଣ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି ବନ୍ଦକ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପରେ ଅବଗତ ଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସତ୍ୟତା ଜାଣି ମଧ୍ୟ, ଡିଭିଜନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ସମାନ ଆର୍ଥିକ ଅଂଶଦାନର ଯୋଜନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଡିଭିଜନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଅଂଶଦାନ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପାଦନର ପରିଣାମ ସରୁପ ଡିଭିଜନମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରହିତ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

ସମାକ୍ଷାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

3.1.5 ପାଣ୍ଠିର ସଙ୍କଳନ ଉପଯୋଗ

960.83 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ନିବେଶ ସହିତ ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦିତ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଡିଭିଜନଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ କରିନଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟାୟ-Iର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୟ ଫେବୃୟାରୀ 2018 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ନୋଡାଲ୍ ଏଜେନ୍ଟ୍ ହେତୁ, ଗ୍ରାଡ଼କୋ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ଏବଂ ପାଣ୍ଠିର ଅକ୍ତିମ ଉପଯୋଗର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଡିଭିଜନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତି ସହିତ ସମନ୍ୱୟ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱସମ୍ପନ୍ନ ଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପର୍ଯ୍ୟାୟ-Iରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ବିନିଯୋଗ ନିମ୍ନପ୍ରକାର ଥିଲା:

ସାରଣୀ 3.3: ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I ରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ବିନିଯୋଗ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ପ୍ରାପ୍ତି	ସାମୁହିକ ପ୍ରାପ୍ତି	ବିନିଯୋଗ	ସାମୁହିକ ବିନିଯୋଗ	ଅବଶିଷ୍ଟ ପାଣ୍ଠି	ସାମୁହିକ ବିନିଯୋଗର ପ୍ରତିଶତ
2011-12	420.83	420.83	-	-	-	-
2012-13	135.00	555.83	104.87	104.87	450.96	19
2013-14	125.00	680.83	206.28	311.15	369.68	46
2014-15	75.00	755.83	192.17	503.32	252.51	67
2015-16	-	755.83	129.50	632.82	123.01	84
2016-17	121.66	877.49	48.97	681.79	195.70	78

(ଉତ୍ସ: ଗ୍ରାଡ଼କୋ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ସମାକ୍ଷାରେ ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ଯେ:

- ଡିଭିଜନଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-Iର ସମାପ୍ତି ଯଥା ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠିର ମାତ୍ର 46 ପ୍ରତିଶତ ବିନିଯୋଗ କରିଥିଲେ । ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1.3ରେ ଆଲୋଚନା ଅନୁସାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରସ୍ତୁତିମୂଳକ ଆୟୋଜନର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ କମ୍ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ମାର୍ଚ୍ଚ

2014 ସୁଦ୍ଧା ଏସିସି କ୍ଷତି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନଅ ପ୍ରତିଶତ ଭୂମିରେ କେବଳ 0.4 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ।

- ଡିଭିଜନାଲ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 195.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରିପାରି ନଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ନୋଡାଲ ଏଜେନ୍ସି ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଡିର ଅତିମ ଉପଯୋଗ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିନଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟ ସାକାର କଲେ । ଆହୁରି କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଯେ, ଡିଭିଜନାଲ ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କୌଶଳ ଏବଂ ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା । ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ନୋଡାଲ ଏଜେନ୍ସି ହୋଇଥିବାରୁ ଆବଶ୍ୟକ କୌଶଳ ଏବଂ ବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଡିଭିଜନାଲ ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଡିର ବିନିଯୋଗ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା ।

ବିଲମ୍ବିତ ସମ୍ପାଦନା ଏବଂ ସମୟସୀମା ପାଳନ ନକରିବା

3.1.6 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅଧିକୃତ କରିଥିଲେ ଯେ ଡିଭିଜନାଲ ପ୍ରକଳ୍ପର ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ସମୟୋଚିତ ସମାପ୍ତି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପାଦନ କରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡିଭିଜନାଲରେ ଥିବା ପ୍ରଭାଗ/ ମଣ୍ଡଳ ସଂଖ୍ୟା ଆଧାରରେ ସମସ୍ତ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ 71ଟି ପ୍ୟାକେଜ⁵⁷ ରେ ବିଭାଜିତ କରି ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିଷ୍ପାଦିତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ୟାକେଜରେ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନତି, ପୁନଃ ଲାଭନ୍ ଟାଣିବା, ପରିବାହକର ପୁନଃସ୍ଥାପନ, ମାପକ ସ୍ଥାପନ ଇତ୍ୟାଦି ସାମିଲ ଥିଲା । 71ଟି ପ୍ୟାକେଜ ମଧ୍ୟରୁ 27ଟି ପ୍ୟାକେଜକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ ନିଗମ (ଏନ୍‌ଏସ୍‌ଆଇସି)/ ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ ନିଗମ(ଓଏସ୍‌ଆଇସି)କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପଯୁକ୍ତ ନିଲାମ ଡକାଲିଙ୍ଗ ଅନୁପଲବ୍ଧତା କାରଣରୁ ଏନ୍‌ଏସ୍‌ଆଇସି/ ଓଏସ୍‌ଆଇସିକୁ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । 37ଟି ପ୍ୟାକେଜ ଉପଯୁକ୍ତ ଠିକାପ୍ରସାବ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 7ଟି ପ୍ୟାକେଜ ବିଭାଗୀୟ ସ୍ତରରେ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଅଗଷ୍ଟ 2013ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2017ର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମାପ୍ତ ଅବଧି ସହିତ ସମସ୍ତ 71ଟି ପ୍ୟାକେଜ ଡୁନ୍ 2012ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2015 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ଯେ:

- ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା 20ଟି ପ୍ୟାକେଜ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ୟାକେଜ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 19ଟି ପ୍ୟାକେଜ 104ରୁ 1,158 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
- 51ଟି ପ୍ୟାକେଜ ସମାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2017) ।
- ଡିଭିଜନାଲ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I ସମାପ୍ତ କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ପରେ 71ଟି ପ୍ୟାକେଜ ମଧ୍ୟରୁ 15ଟି ପ୍ୟାକେଜ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ସମୟସୀମାର ପାଳନ ହୋଇନଥିବା ସୂଚିତ ହୋଇଥିଲା ।

ବିଳମ୍ବ ମୁଖ୍ୟତଃ ସାମଗ୍ରୀର ବୈଷୟିକ ମାନଦଣ୍ଡ ସ୍ଥିର କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ନିଲାମ ଡକାଲିଙ୍ଗର ଅପଥେଷ୍ଟ ଜବାବ, ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସର ସଂଗୋଧନ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I ପ୍ରକଳ୍ପ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014ରୁ ଫେବୃୟାରୀ 2018କୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଏସିସି କ୍ଷତିର ହ୍ରାସ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଉପଲକ୍ଷିତରେ ବିଳମ୍ବ କରିଥିଲା ।

⁵⁷ ସେସୁ -22, ନେସ୍କୋ-16, ଡ୍ରେସ୍କୋ-15 ଏବଂ ସାଇଡ଼କୋ-18

ସରକାର ସତ୍ୟତା ସାକାର କଲେ ଏବଂ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଯେ, ଫେବୃୟାରୀ 2018ର ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନ ସହିତ ସାମଗ୍ରୀର କ୍ରୟ ସମକାଳୀନ ହୋଇନଥିଲା

3.1.7 ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତି ସମସ୍ତ ପ୍ରମୁଖ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଅଗ୍ରୀମ ଆକାରରେ କିଣିବା ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚି-କି ରୁକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ଏହା ଗୁଣବତ୍ତା ସୁନିଷ୍ଠିତ କରିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମୟରେ, ଡିଭିଜନଗୁଡ଼ିକ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ ପାଇଁ 525.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ରୟଦେଶ ହେଇଥିଲେ ।

ସମାକାର ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନ ସହିତ ସାମଗ୍ରୀର କ୍ରୟ ସମକାଳୀନ ହୋଇନଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 106.14 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସାମଗ୍ରୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା 83.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପରିବାହକ, ବିତରଣ ଟ୍ରାନ୍ସପୋର୍ଟ ଏବଂ ତାର ଭଳି ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ସମାପ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଏହା ପ୍ରତ୍ୟାଭୂତି ଅବଧିର ସମାପ୍ତି ପରେ ପରିଲକ୍ଷିତ କୌଣସି ତ୍ରୁଟିର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟକୁ ଆବେଦନ କରୁଥିଲା । ସାମଗ୍ରୀର ବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟ ସେହି ଅନୁସାରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।
- ନେସ୍କୋ ଏବଂ ଷ୍ଟେସ୍କୋ ବିସ୍ତୃତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବିନା 139.56 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ, ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ ଅଧିକ କ୍ରୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 31.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାମଗ୍ରୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର ସତ୍ୟତା ସାକାର କଲେ ଏବଂ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଠିକାଦାରଙ୍କର ଅନୁପଲକ୍ଷତା ଯୋଗୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀର ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2012) ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଅନୁପଲକ୍ଷତା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବିଭାଗୀୟ ସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ।

ଡିପିଆର୍ ଅନୁସାରେ ନିଷ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଅନୁପଲକ୍ଷି

3.1.8 କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରଚଳିତ ବିତରଣ ନେଟୱାର୍କର ପୁନରୁଦ୍ଧାର/ ଆଧୁନିକୀକରଣ ସାମିଲ ଥିଲା ଏବଂ ନୂଆ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଲାଇନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଥିଲା । ପ୍ରଣାଳୀର ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଏଟିସି କ୍ଷତି ହ୍ରାସର ବାସ୍ତବିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଡିପିଆର୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଭିତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ମନନ କରିଥିଲା । ଡିପିଆର୍ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୁତାବକ କାର୍ଯ୍ୟର ଭୌତିକ ପ୍ରଗତି ନିମ୍ନାନ୍ୱୟରେ ଥିଲା:

ସାରଣୀ 3.4: କାର୍ଯ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଭୌତିକ ପ୍ରଗତିର ଉପଲକ୍ଷି

କାର୍ଯ୍ୟର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	ଡିପିଆର୍ ଅନୁସାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଉପଲକ୍ଷି (ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I)	ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଉପଲକ୍ଷିର ପ୍ରତିଶତ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଉପଲକ୍ଷି	ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଉପଲକ୍ଷିର ପ୍ରତିଶତ
33/11 କେଭି ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ର (ସଂଖ୍ୟାରେ)	194	102	53	187	96
33 କେଭି ଏବଂ 11 କେଭି ଲାଇନ୍/ ପୁନଃ ତାର ସଂଯୋଗ (କିମିରେ)	7237	610	8	5040	70
ବିତରଣ ଟ୍ରାନ୍ସପୋର୍ଟ (ସଂଖ୍ୟାରେ)	3330	404	12	3054	92
ଏବି ତାର (କିମିରେ)	6983	273	4	4667	67

କାର୍ଯ୍ୟର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	ଡିପିଆର ଅନୁସାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଉପଲବ୍ଧି (ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I)	ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଉପଲବ୍ଧିର ପ୍ରତିଶତ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଉପଲବ୍ଧି	ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଉପଲବ୍ଧିର ପ୍ରତିଶତ
ତ୍ରିସ୍ରରାୟ ମିଟର (ସଂଖ୍ୟାରେ)	26933	1528	6	23168	86
ଏକସ୍ରରାୟ ମିଟର (ସଂଖ୍ୟାରେ)	561094	2800	0.5	502900	90

(ଉତ୍ସ: ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ବିବୃତି)

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଲାଇନ୍ ପୁନଃ ସଂଯୋଗରେ କମ୍ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରୁଣା ଏବଂ ଜାର୍ଣ୍ଟିଶାଣ୍ଟ ପରିବାହକର ପୁନଃ ସ୍ଥାପନ ସାମିଲ ଥାଏ । ଏହା ବୈଷୟିକ କ୍ଷତି ହ୍ରାସ କରିଥାଏ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କ୍ଷମତାରେ 0.5 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ । ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପର୍ଯ୍ୟାୟ-Iର ଆଠ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିପିଆର ଲକ୍ଷ୍ୟର 70 ପ୍ରତିଶତ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା 2014-17 ମଧ୍ୟରେ 13.55 ନିୟୁତ ଯୁନିଟ୍ (ଏମ୍‌ୟୁ) ଶକ୍ତିର କ୍ଷୟ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ 3.69 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।
- କମ୍ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ (ଏଲ୍‌ଟି) ଖୋଲା ପରିବାହକ ରେରି କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପେଦନଶୀଳ ଅଟେ । ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ଷତିକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଖୋଲା ପରିବାହକ ସ୍ଥାନରେ ଏବି ତାରର ପୁନଃ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଡିପିଆରରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଥିଲା । ଏହା ହୁଏତ ଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ରେରିକୁ ବହୁତ ମାତ୍ରାରେ ନିବାରଣ କରିଥାଏ, ଯାହା ଫଳରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ 12,000 ଯୁନିଟ୍ ଶକ୍ତିର ସଞ୍ଚୟ ହୋଇଥାଏ । ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟ-Iର କେବଳ ରେରି ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ପରିବାହକ ପୁନଃ ସ୍ଥାପନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟର 67 ପ୍ରତିଶତ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁ 2014-17 ମଧ୍ୟରେ 195.68 ଏମ୍‌ୟୁ ଶକ୍ତି କ୍ଷୟ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ 53.33 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।
- ଗୋଟିଏ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ରରେ ବିତରଣ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ମର୍ (ଡିଟି) ସ୍ଥାପନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଭୋଲଟେଜରେ ସୁଧାର ଆଣିଥାଏ । ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପର୍ଯ୍ୟାୟ-Iର କେବଳ 12 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଡିଟିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିପିଆର ଲକ୍ଷ୍ୟର 92 ପ୍ରତିଶତ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଭୋଲଟେଜର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ବାଞ୍ଛିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ତୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକସ୍ରରାୟ ଏବଂ ତ୍ରିସ୍ରରାୟ ମିଟରର ପୁନଃସ୍ଥାପନ ଫଳରେ ଯଥାକ୍ରମେ ବର୍ଷକୁ 120 ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ 3600 ଯୁନିଟ୍ ଶକ୍ତିର ସଞ୍ଚୟ ହୋଇଥାଏ । ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I ରେ ଯଥାକ୍ରମେ କେବଳ 0.5 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଛଅ ପ୍ରତିଶତ ଏକସ୍ରରାୟ ଏବଂ ତ୍ରିସ୍ରରାୟ ମିଟର ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଯଥାକ୍ରମେ ଏକସ୍ରରାୟ ଏବଂ ତ୍ରିସ୍ରରାୟ ମିଟରର 90 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 86 ପ୍ରତିଶତ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ମିଟରର ପୁନଃସ୍ଥାପନରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ 2014-17 ମଧ୍ୟରେ 358.17 ଏମ୍‌ୟୁ ଶକ୍ତିର କ୍ଷୟ ହୋଇଥିଲା ଯାହାଫଳରେ 97.48 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।
- ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା (ଆଇଟି)ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପୃଷ୍ଠବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଅଂଶ ଥିଲା । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାନବ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ରୋକିବା ଏବଂ ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କ୍ଷମତା ବଢ଼ାଇବା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଇଟି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଡିପିଆରରେ ଥିବା 92.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାବଧାନ ଅନ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସୁଧାର ଆଣିବା ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ମାନବ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ରୋକିବା ଏବଂ ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କ୍ଷମତା ବଢ଼ାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଯେ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିମ୍ନ କାରଣରୁ ହାସଲ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା:

- ଉପଯୁକ୍ତ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଅନୁପଲବ୍ଧତା;
- ପରିବାହକର ପୁନଃସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସର୍ବ-ଡାଉନ୍ ସମୟ ନମିଳିବା;
- ନୂଆ ଲାଇନ୍ ବିଛାଇବାରେ ରାଇଟ୍ ଅଫ୍ ଡ୍ରେ ସମସ୍ୟା; ଏବଂ
- ଏବି ଡାର ବିଛାଇବାରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତିରୋଧ ।

ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ହୃଦବୋଧଜନକ ନଥିଲା କାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମୟରେ ସରକାର କ୍ଷତ୍ରୀୟ ବାସ୍ତବିକତା ଜାଣିଥିଲେ । ଏହାଛଡା ନୋଡାଲ ଏଜେଣ୍ଟ୍ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତିର ପ୍ରଭାବୀ ଯାଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତରାୟ ଦୂର କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ନହେବା

3.1.9 ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକଟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ନ୍ୟୁନତମ ତିନି ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଏଟିସି କ୍ଷତି ହ୍ରାସ କରିବାର ଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ 2011-16 ମଧ୍ୟରେ ମୋଟାମୋଟି 15 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ କରିବାର ଥିଲା । ଏଟିସି କ୍ଷତିରେ ପ୍ରତି ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ପ୍ରାୟତଃ 50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରତ୍ୟାସିତ ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିଥାନ୍ତା । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନିତ ପ୍ରକଟ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ପରିବେଷ୍ଟନ⁵⁸ କରିବାର ଥିଲା । ଏହା ଦ୍ୱାରା ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାରଣରୁ ହୋଇଥିବା ଏଟିସି କ୍ଷତିର ବାସ୍ତବିକ ହ୍ରାସର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା । ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ମୂଳ ଆଧାରିତ ତଥ୍ୟ⁵⁹ର ସତ୍ୟାପନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମୟରେ ଏଟିସି କ୍ଷତି ହିସାବର ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ସତ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ସତ୍ୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏଜେଣ୍ଟ୍ (ଟିପିଆଇଇଏ) ନିଯୁକ୍ତ କରିବାର ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ପ୍ରକଟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ପରିବେଷ୍ଟନ କରି ନଥିଲେ । ମୂଳ ଆଧାରିତ ତଥ୍ୟର ସତ୍ୟାପନ କରି ଏଟିସି କ୍ଷତିର ଗଣନା ପାଇଁ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ତିନିଜଣ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ଟିପିଆଇଇଏ ହିସାବରେ ନିଯୁକ୍ତ (ଅକ୍ଟୋବର 2011) କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟାପନ ଏବଂ ବିଧିମାନ୍ୟ ପାଇଁ ଟିପିଆଇଇଏ ଦ୍ୱାରା ମୂଳ ଆଧାରିତ ତଥ୍ୟ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏଟିସି କ୍ଷତିର ବାସ୍ତବିକ ହ୍ରାସ ଆକଳନ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ପ୍ରକଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଟିସି କ୍ଷତିର ବିସ୍ତୃତ ବିଶ୍ଳେଷଣର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସମାକ୍ଷାରେ ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ସଂଯୁକ୍ତ ଏଟିସି କ୍ଷତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା । 2011-12ରେ ସମସ୍ତ ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଏଟିସି କ୍ଷତି 39.75 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହା 2016-17ରେ 34.17 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏଟିସି କ୍ଷତି କେବଳ 5.58 ପ୍ରତିଶତ (2011-17) ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଅନୁମାନିତ 15 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଏହା ଯୋଗୁ 471 କୋଟି⁶⁰ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ରୋଜଗାରର ଅବସର ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଅତିରିକ୍ତ ରୋଜଗାର ଡିସ୍କମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସୁଧାର ଆଣି ପ୍ରଣାଳୀର ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ସହାୟକ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର (ଅକ୍ଟୋବର 2017) କଲେ ଯେ ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଣ୍ଠି ନିବେଶ ହୋଇଥିଲେ ଏଟିସି କ୍ଷତିର ହ୍ରାସ ଅଧିକତର ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା ।

⁵⁸ ଯେଉଁ ଲାଇନ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଉଭୟ ପ୍ରକଟ ଅଞ୍ଚଳ ଓ ପ୍ରକଟ ବାହାର ଅଞ୍ଚଳକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଉଛନ୍ତି ସେହି ଲାଇନ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ ରପ୍ତାନୀ/ଆମଦାନୀ ମିଟର ବସାଇ ପ୍ରକଟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥିବା/ଆସୁଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ପରିମାଣ ମାପିବା
⁵⁹ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଅର୍ଜିତ ତଥ୍ୟ ସହିତ ତୁଳନା କରିବା ପାଇଁ ଆଧାର ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ
⁶⁰ (15-5.58) x 50 କୋଟି ଟଙ୍କା

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

3.1.10 ଶକ୍ତି ବିଭାଗର କମିଶନର ତଥା ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ଆଠ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତି ଗଠନ (ନଭେମ୍ବର 2010) ହୋଇଥିଲା । ସମିତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଗତିର ଅନୁଧ୍ୟାନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ମୁତାବକ ବାରମ୍ବାର କିମ୍ବା ମାସକୁ ଅନୁନ୍ୟ ଥରେ ସାକ୍ଷାତ କରିବାର ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଥିବା ଅନ୍ତରାୟକୁ ସମାଧାନ କରିଥାନ୍ତା । ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ନୋଡାଲ ଏଜେନ୍ଟ୍ ହେତୁ ପାଣ୍ଠିର ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱସମ୍ପନ୍ନ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଏବଂ ଡିଭିଜନ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ କରିବାର ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- 2010-17 ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ 77ଟି ବୈଠକ ମଧ୍ୟରୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତି ମାତ୍ର 36 ଥର ସାକ୍ଷାତ କରିଥିଲେ । ସମିତି 2013-14, 2015-16 ଏବଂ 2016-17 ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ର ଆଠ⁶¹ ଥର ସାକ୍ଷାତ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ 2014-15ରେ ଆଦୌ ସାକ୍ଷାତ କରିନଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମୟରେ ଡିଭିଜନ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଯେବେ ବି କୌଣସି ବିଷୟ ଉଠାଗଲେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତିର ସାକ୍ଷାତକାର ହୋଇଥିଲା ।
- ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତି/ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମୟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଳନାରେ ମାଇଲଷ୍ଟୋନ୍ ସ୍ଥିରାକରଣ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧତା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପ୍ରକାରରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତିର ତତ୍ପରତା ପ୍ରଭାବୀ ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର (ଅକ୍ଟୋବର 2017) କଲେ ।

ଉପସଂହାର

ରାଜ୍ୟର ବୈଦ୍ୟୁତିକ ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ମଜବୁତ କରିବା ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜିବ୍ୟୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମୋଟ 2,400 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଶକ୍ତିର ମାନବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ସମୂହ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ଷତି ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ତ୍ରୁଟି ରହିଥିଲା । ବିତରଣ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ନକରିବାରୁ ଓଡିଶା ସରକାର 877.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିବେଶ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ବନ୍ଦ⁶² କରିଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଟି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ 71ଟି ପ୍ୟାକେଜ୍‌ରେ ବିଭାଜନ କରି ସମ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା । 19ଟି ପ୍ୟାକେଜ୍ 104ରୁ 1,158 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 51ଟି ପ୍ୟାକେଜ୍ ସମାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2017) । ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମାକୁ ପାଳନ କରୁନଥିବାର ସୂଚକ ଥିଲା । ସମୂହ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ଷତି ହ୍ରାସ 15 ପ୍ରତିଶତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଳନାରେ କେବଳ 5.58 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 471 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱର ସୁଯୋଗ ହରାଇଥିଲା ।

⁶¹ 5 ଥର (2013-14), 2 ଥର (2015-16) ଏବଂ 1 ଥର (2016-17)

⁶² ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବନ୍ଦ ହେବା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ବଜେଟ୍‌ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ନକରିବା

ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.2 ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ

ସରକାରୀ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସମ୍ପର୍କିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବିଫଳତା ଯୋଗୁ 14.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କମିସନ୍ ଦେୟ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି⁶³ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ଧାରାଗ୍ରହଣ ସଂସ୍ଥା (ବିଆଇ) ଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ସରକାରୀ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିର ଉପଯୋଗ କରିଥିବେ ସେମାନେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କମିସନ୍ (ଜିସି) ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କମିସନ୍ ପ୍ରତିବର୍ଷ 1 ଅପ୍ରେଲ ସୁଦ୍ଧା ଥିବା ଅଧିକତମ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ରାଶି ଉପରେ ବାର୍ଷିକ ଶତକଡା 0.5 ହାରରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଦିଆଯିବାର ଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାରେ ପୁନଶ୍ଚ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ବିଆଇ ଦ୍ୱାରା ରଣର ପରିଶୋଧ ଅଥବା ଅବ୍ୟବହୃତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିର ସମର୍ପଣ ହେତୁ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ହ୍ରାସ/ବନ୍ଦ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ହ୍ରାସ/ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ରଣ ଦେଇଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନର ନିକାଶ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର(ଜିଓଓ)ଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ପୂର୍ବଦର୍ଶୀ ସହମତି ଆବଶ୍ୟକ । ବିଆଇର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ (ଏଡି) ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଠାରୁ ସହମତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏର୍ପିସି) ଏହାର ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ରଣ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ 615.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ହ୍ରାସ⁶⁴ କରିଥିଲା । ଏହା ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ତୁଲନାରେ 557.19 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଚାର୍ଜ⁶⁵ ରଣ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ ବଳକା 57.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଅନୁପଯୋଗୀ ରହିଥିଲା । ଓଏର୍ପିସି ଥରକୁ ଥର ପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ପରିଶୋଧ କରିଥିବା ରଣ ପାଇଁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିବା ଅଶୁଦ୍ଧା ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଆଧାରରେ ଜିସି ପରିଶୋଧ କରୁଥିଲା ।

ଗୋଟିଏ ରଣର⁶⁶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଶୋଧ ହେତୁ ସେହି ରଣ ପାଇଁ ଥିବା ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିର ପରିସମାପ୍ତି ପାଇଁ ଏଫ୍ଡିର ସହମତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଓଏର୍ପିସି ଶକ୍ତି ବିଭାଗ(ଇଡି)କୁ ଅନୁରୋଧ (ଅଗଷ୍ଟ 2007) କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏଫ୍ଡି କହିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2008) ଯେ ଓଏର୍ପିସି ଓ ଇଡି ରଣ ପରିଶୋଧ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କମାଇବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଅଧିକତମ ମଞ୍ଜୁରିପ୍ରାପ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଉପରେ ଜିସି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ହ୍ରାସ/ ରଦ୍ଦ ପାଇଁ ଏଫ୍ଡି ଠାରୁ ସହମତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଓଏର୍ପିସି ଏହି ବିଷୟରେ ଇଡିକୁ ଅବଗତ⁶⁷ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଇଡି ଓଏର୍ପିସି ଦ୍ୱାରା ପରିଶୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଜିସିର ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟୋତ୍ତର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଏଫ୍ଡିକୁ ବିଲମ୍ବିତ ପ୍ରାସ୍ତାବ (ନଭେମ୍ବର 2015) ଦେଇଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାରେ ଏସଂକ୍ରାନ୍ତିୟ କାର୍ଯ୍ୟୋତ୍ତର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରବଧାନ ନଥିବାରୁ ଇଡି ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଏଫ୍ଡି ଖାରଜ କରିଥିଲା । ଏହା ସହିତ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା ଅଶୁଦ୍ଧା ଥିବା 14.03 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜିସି ଓଏର୍ପିସିଠାରୁ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ଏଫ୍ଡି ଇଡିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ନଭେମ୍ବର 2015) ଦେଇଥିଲେ । ଓଏର୍ପିସି ଦାବି ପରିମାଣର 50 ପ୍ରତିଶତ ଯଥା 7.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରତିବାଦରେ ଜମା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2016) କରିଥିଲା ।

⁶³ ଅପ୍ରେଲ 1980/ ନଭେମ୍ବର 2002/ ଜୁନ୍ 2003
⁶⁴ ଜୁଲାଇ 1994-ମଇ 2001
⁶⁵ ହାରାକୁଦ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ୟୁନିଟ୍ -1 ଏବଂ 2) - 76.12 କୋଟି ଟଙ୍କା, ହାରାକୁଦ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ୟୁନିଟ୍- 3 ଏବଂ 4) - 65.15 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଅପର ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ - 320.00 କୋଟି ଟଙ୍କା, ବାଲିମେଳା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ - 95.92 କୋଟି ଟଙ୍କା
⁶⁶ ହାରାକୁଦ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଜନା (ୟୁନିଟ୍ -1 ଏବଂ 2) - 76.12 କୋଟି ଟଙ୍କା
⁶⁷ ଅପ୍ରେଲ ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2008, ଫେବୃୟାରୀ 2011, ଜୁନ୍ 2012, ମଇ 2013, ଜୁଲାଇ 2014, ମାର୍ଚ୍ଚ 2015

ଓଏର୍‌ପିସି 1 ଅପ୍ରେଲ 2016ଠାରୁ ପତ୍ୟାଶିତ ଆଧାରରେ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଇଡିକୁ ସାନି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା (ଅପ୍ରେଲ 2016) । ଏଫ୍‌ଡି ଏହି ସର୍ତ୍ତ ସହ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ସହମତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଓଏର୍‌ପିସି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2016 ସୁଦ୍ଧା ଜିସି ବାବଦରେ ଅଣ୍ଟୁଝା ଥିବା 7.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦାଖଲ କରିବ । ଓଏର୍‌ପିସି ଦାବି ହୋଇଥିବା ଜିସି ଜମା (ଫେବୃୟାରୀ 2017) କରିଥିଲେ । ଓଏର୍‌ପିସି ଏହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଜିସିକୁ ଟାରିଫ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସର୍ବମୋଟ ରାଜସ୍ୱରେ ଦାବି କରି ଅସ୍ତୁଲ କରିଥିଲା ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସମାକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ଦେଖାଗଲା:

- ଶକ୍ତି ବିଭାଗ, ଓଏର୍‌ପିସିର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ହୋଇଥିବାରୁ ଜିସିର ହ୍ରାସ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟଠାରୁ ସହମତି ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏହା ପ୍ରତିବର୍ଷ ଆଧାରରେ ସରକାରୀ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ହ୍ରାସ ପାଇଁ ଏଫ୍‌ଡିକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇନଥିଲା । ଯଦ୍ୱାରା ଓଏର୍‌ପିସିକୁ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁରୀପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକତମ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଉପରେ ଜିସି ଦେବାକୁ ପଡିଥିଲା ।
- ଅବ୍ୟବହୃତ 57.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ସମର୍ପଣ ପାଇଁ ଓଏର୍‌ପିସି, ଇଡିକୁ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ନଥିଲା । ଏହା ରଣର ସମର୍ପଣ ଏବଂ ପରିଶୋଧ ଅନୁସାରେ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ହ୍ରାସ ପାଇଥିବାର କଞ୍ଚନା କରି କମ୍ପଟି ବକେୟା ରଣ ଉପରେ ଜିସିର ହିସାବ କରିଥିଲା ।

ଏହିପରି, ଓଏର୍‌ପିସି/ ଇଡି ଦ୍ୱାରା ଏଫ୍‌ଡିଠାରୁ ସହମତି ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ସମଯୋଗିତ ପଦକ୍ଷେପର ଅଭାବ ଯୋଗୁ ଜିସି ବାବଦରେ 14.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ଟାରିଫ୍ ବୋଧ ହୋଇଥିଲା କାରଣ ଓଏର୍‌ପିସି ପରିଶୋଧ କରିଥିବା ଜିସିକୁ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସର୍ବମୋଟ ରାଜସ୍ୱ ମାଧ୍ୟମରେ ଅସ୍ତୁଲ କରିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଯେ ଶକ୍ତି ବିଭାଗ ଓ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବରୁ ଏଥିରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ତେବେବି ସରକାର ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏପରି ବିଳମ୍ବ ଏତାଇବା ପାଇଁ ଇଡି ସତର୍କ ରହିବେ ବୋଲି ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଥିଲେ ।

ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପୋଲିସ ଗୃହନିର୍ମାଣ ଏବଂ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.3 ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ

ଅନୁମୋଦିତ ଯୋଜନାରୁ ବିରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଅନଧିକୃତ ନିର୍ମାଣ ଯୋଗୁ 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ

ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମାର୍ଚ୍ଚ 2008ରେ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲାର ଜାମୁଝୋରି ଠାରେ ଏକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏକାଡେମୀ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । କାରାଗାର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । କାରାଗାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ (ଡିଓପି) ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 12.73 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ⁶⁸ କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପୋଲିସ ଗୃହନିର୍ମାଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍(ଓଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଡିଏସ୍‌ସି)କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା, ଯାହାକୁ ଜୁନ୍ 2013 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ କରିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଫେବୃୟାରୀ 2017 ସୁଦ୍ଧା 11.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନ୍ୟକାମ ସହିତ 2.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ମହିଳା ଛାତ୍ରାବାସ ନିର୍ମାଣ (ପ୍ରଥମ ମହଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ସାମିଲ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଓଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଡିଏସ୍‌ସି 2.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି ଦ୍ୱିତୀୟ ମହଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲା । ପୁରୁଣା ଯୋଜନା ଓ ପରିକଳ୍ପନା ଯେଉଁଥିରେ ତିନୋଟି ମହଲାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା, ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ମାଣ କରିବାରୁ ବିରୁଦ୍ଧି ଘଟିଥିଲା । ଆବଶିତ ପୁଞ୍ଜି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବାରୁ ଓଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ଡିଏସ୍‌ସି ଅଗଷ୍ଟ 2012ରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିଥିଲା । ତାହାପରେ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟର ଖର୍ଚ୍ଚ

⁶⁸ ଅପ୍ରେଲ 2009ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011

ଅଟଳକୁ 19.04 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଛାତ୍ରାବାସର ଦ୍ୱିତୀୟ ମହଲା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରାବଧାନ ରହିଥିଲା । ଓଏସ୍ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି, ଡିଓପିକୁ ଅତିରିକ୍ତ 6.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ (ଜୁନ୍, 2014) କରିଥିଲା । ଅପ୍ରେଲ 2017 ସୁଦ୍ଧା ଡିଓପିର ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ଓଏସ୍ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି ଏପରି ଅନଧିକୃତ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ କୌଣସି ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ସ୍ଥିର କରିନଥିଲା । ଯେହେତୁ ଓଏସ୍ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି ଯୋଗୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, ଏହା ଦ୍ୱାରା ତାହାକୁ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ଏହିପରି ଅନୁମୋଦିତ ଯୋଜନାରୁ ବିରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଅନଧିକୃତ ନିର୍ମାଣ କରିଥିବାରୁ 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କରିଥିଲା । କାରାଗାର ଏକାଡେମୀ ସ୍ଥାପନ କରି କାରାଗାର କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସଫଳ ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି କହିଲେ (ଜୁଲାଇ 2017) ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତରେ ହୋଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଓଏସ୍ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସିକୁ ଦାୟୀ କରାଯିବ ।

3.4 ପରିହାସ୍ୟ ବ୍ୟୟ

ଅନୁମୋଦିତ ନକ୍ସାରୁ ବିରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଅଭାବ ଯୋଗୁ 0.64 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାସ୍ୟ ବ୍ୟୟ

ଭାରତ ସରକାର 2009-13 ମଧ୍ୟରେ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରୟୋଜିତ ଯୋଜନା⁶⁹ ରେ ଏକ ବେସାମରିକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥାନର ନିର୍ମାଣ ସହିତ ଉପକରଣ ଓ ବାହନ କିଣିବା ପାଇଁ 1.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବେସାମରିକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ 1.56 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2013) ଏବଂ ଓଏସ୍ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସିକୁ 1.46 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ (ଜାନୁଆରୀ 2014) କରିଥିଲେ ।

ଅନୁମୋଦିତ ଯୋଜନା ଓ ନକ୍ସା ପ୍ରଥମ ମହଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମାଣ ସହିତ ପଞ୍ଚମ ମହଲା (ଜି+4) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଭିଡିପ୍ରସ୍ତର ସ୍ଥାପନ କରିବାର ମନନ କରିଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୋଜନା ଓ ନକ୍ସାରେ 48ଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ମାଣର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ଓଏସ୍ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି ଫେବୃୟାରୀ 2014ରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା ଯାହାକି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଫେବୃୟାରୀ 2015 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହେବାର ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା (ଅକ୍ଟୋବର-ନଭେମ୍ବର 2016) ଯେ ଓଏସ୍ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯତ୍ନ ପ୍ରାବଧାନରେ ଥିବା 48ଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜାଗାରେ 64ଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯତ୍ନ ବିରୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଯତ୍ନ (ସିଇ) କିମ୍ବା ବେସାମରିକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ମଧ୍ୟ ନେଇ ନଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, କାର୍ଯ୍ୟର ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଜିଏମ୍ (ବୈଷୟିକ) ବିରୁଦ୍ଧିକୁ ସୂଚିତ କରିନଥିଲେ । 1.22 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା କରିବା

⁶⁹ ଦେଶରେ ବେସାମରିକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ନୂଆ ରୂପ ଦେବା

ପରେ ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି ପାଣ୍ଡିର ଅନୁପଲବ୍ଧତା ଦର୍ଶାଇ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ବନ୍ଦ (ମଇ 2015) କରିଥିଲା । ଫଳରେ, ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ⁷⁰ କୁ ସମ୍ପାଦନ କରିପାରି ନଥିଲା ।

ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି ଜାନୁଆରୀ 2017ରେ ବେସାମରିକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ 2.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ବେସାମରିକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସିକୁ କହିଲେ (ଫେବୃୟାରୀ 2017) ଯେହେତୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଥିଲା । ଏହିପରି, ଅନୁମୋଦିତ ଯୋଜନାରୁ ବିରୁଦ୍ଧ ହେବା ଫଳରେ ମଇ 2015ରୁ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିବା ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସକାଶେ 0.64 କୋଟି⁷¹ ଟଙ୍କାର ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୃହ ମଧ୍ୟ ପାଣିପାଗ ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ, ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି ସେପରି ବିରୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2017) । ବେସାମରିକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥାନ ନିର୍ମାଣ କରି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସଫଳ ହୋଇନଥିଲା ।

ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସିର ସଂଯୁକ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧକ କହିଲେ ଯେ, ସମ୍ପ୍ର ସଂଖ୍ୟାରେ ବୃଦ୍ଧି ଓ ନକ୍ସା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଗ୍ନି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅଧିକାର ପରାମର୍ଶ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଅଗ୍ନି ସେବା, ବେସାମରିକ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଓ ଗୃହ ରକ୍ଷା) ଏହାକୁ ଖଣ୍ଡନ କରି କହିଲେ ଯେ ଏସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସେମାନେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିନଥିଲେ ।

ଗୃହ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁଲାଇ 2017) ଯେ ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବ ଏବଂ ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସିର ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ଅବହେଳା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

3.5 ଅଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା

ଉତ୍ସାରଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବୀ ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁ 0.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସାମଗ୍ରୀର ଚୋରି ଓ କ୍ଷତି ଏବଂ ଯୋଜନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନହେବା

ଭାରତ ସରକାର (ଜିଓଆଇ) 2009-12 ମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶସସ୍ତ୍ର ପୋଲିସ ବାହିନୀ (ସିଏପିଏଫ୍) ପାଇଁ ସୋରଡାଠାରେ 250 ଜଣିଆ ସେନା ନିବାସ ଓ ଚତୁସ୍ରମନ୍ଦୀର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧାର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 6.68 କୋଟି⁷² ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଗୃହ ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟଟି ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସମସ୍ତ 6.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସିକୁ ପ୍ରଦାନ (2009-12) କରିଥିଲା । ଡିସେମ୍ବର 2014ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2015 ମଧ୍ୟରେ ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି 5.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ 100 ଜଣିଆ ସେନା ନିବାସ ଓ ଚତୁସ୍ରମନ୍ଦୀର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧାର ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲା । ଡିସେମ୍ବର 2016 ସୁଦ୍ଧା 150 ଜଣିଆ ସେନା ନିବାସ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ଦେଖାଗଲା:

- ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମାର୍ଚ୍ଚ 2013ରେ ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସିକୁ ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥାନ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ସ୍‌ସି ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥାନ ହସ୍ତାନ୍ତରର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2010ରେ 150 ଜଣିଆ ସେନା ନିବାସ ପାଇଁ ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧିତ ସଂରଚନାତ୍ମକ ସାମଗ୍ରୀ⁷³ ପାଇଁ ବରାଦ୍ ଦେଇଥିଲା । ଏହା ମଇ ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2010ରେ ସାମଗ୍ରୀ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଓ ଯୋଗାଣକାରୀକୁ 0.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

⁷⁰ ଚଟାଣ ବସାଇବା, ପଲସ୍ତରା କରିବା, ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ, ସଜ୍ଜକର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରବେଶ ପଥ
⁷¹ ପ୍ରଶାସନିକ ଭାବେ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ (1.56 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟ (2.20 କୋଟି ଟଙ୍କା) ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ
⁷² 2009-10: 150 ଜଣିଆ ସେନା ନିବାସ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 1.53 କୋଟି ଟଙ୍କା; 2010-12: 100 ଜଣିଆ ସେନା ନିବାସ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 5.15 କୋଟି ଟଙ୍କା
⁷³ ଛାତ, ଜିସିଆଇ ସିଟ୍, କବାଟ, ଝରକା ଏବଂ ବାତାୟନ

ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଡକ୍ଟରାଳୀନ ସହାୟକ ଯୋଜନା ପରିଚାଳନା ଜିମାରେ ମୋହନା ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନ ପରିସରରେ ଗଠିତ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସହାୟକ ଯୋଜନା ପରିଚାଳନା କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ସମୟ ସମୟରେ ଭଣ୍ଡାର ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲେ । ଫଳରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ କିଛି ସାମଗ୍ରୀ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କିଛି ଚୋରି ହୋଇଥିଲା । ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ବ୍ଲ୍ୟୁସିଏସି ସଂଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା ନିଖୋଜ ସାମଗ୍ରୀ ବିଷୟରେ ଅଗଷ୍ଟ ଓ ଅକ୍ଟୋବର 2015ରେ ଜଣାଇଥିଲେ । ସାମଗ୍ରୀ ନିଖୋଜ ହେବା କାରଣରୁ ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ବ୍ଲ୍ୟୁସିଏସି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016ରେ 150 ଜଣିଆ ସେନା ନିବାସ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିଥିଲା । ଓଏସ୍‌ପିଏଚ୍‌ଡ୍‌ବ୍ଲ୍ୟୁସିଏସି ବହୁ ବିଳମ୍ବରେ ଜାନୁଆରୀ 2017ରେ ସମାକ୍ଷା ମତ୍ତବ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଏଫ୍‌ଆଇଆର୍ ଦେଇଥିଲା ।

- ଯଦିଓ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ⁷⁴ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା, ଉପଯୋଗକାରୀ ସଂସ୍ଥା ସିଏପିଏଫ୍ 150 ଜଣିଆ ସେନା ନିବାସ କାର୍ଯ୍ୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବାରୁ ନିର୍ମିତ ସମ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବାପାଇଁ ମନା କରିଦେଇଥିଲା ।

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକର ସଂଗ୍ରହ କରିବା ବିଧିମାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା । ଭଣ୍ଡାର ଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବୀ ପରିଚାଳନା ଯୋଗୁ 0.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସାମଗ୍ରୀର କ୍ଷତି ଏବଂ ଚୋରି ହୋଇଥିଲା । ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ସିଏପିଏଫ୍ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ ଶିବିର ସ୍ଥାପନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା ।

ସରକାର ମତ୍ତବ୍ୟଟିକୁ ସାକାର କଲେ ଏବଂ କହିଲେ (ମଇ 2017) ଯେ ବହୁ ସମୟ ଧରି ଗଠିତ ହେବାରୁ କିଛି ସାମଗ୍ରୀ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କିଛି ସାଜ ସରଞ୍ଜାମ ଓ ସଂଲଗ୍ନ ଉପକରଣ ଚୋରି ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଏହି ମାମଲାର ବିସ୍ତୃତ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଏଫ୍‌ଆଇଆର୍ (ଜାନୁଆରୀ 2017) ଦେଇଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.6 ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ

ସଞ୍ଚାରଣ ଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସମୟୋଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁ 0.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ପୁରୀର ସମଙ୍ଗରା ଠାରେ ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଠିକା ପ୍ରଦାନ (ମଇ 2013) କରିଥିଲା । ଜୁଲାଇ 2015ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ନବକଳେବର ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ପୁରୀ ସହରକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ପାଞ୍ଚାବ୍ ଗ୍ରୀଡ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ପିଜିସିଆଇଏଲ୍) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପାଣ୍ଡିଆବିଲ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଗୋଟିଏ ସଞ୍ଚାରଣ ଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ କରି ଏହି ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଇବାର ଥିଲା ।

ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଅଗଷ୍ଟ/ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014ରେ ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ସହିତ ବୈଠକ କରିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ତାର ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଲାଇନ୍‌ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଗତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ କରିଥିଲା । ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଗତିକୁ ଆଧାର କରି ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଆଶଙ୍କା କରିଥିଲା ଯେ ନବକଳେବର ଯାତ୍ରା ପୂର୍ବରୁ ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ତାହାର ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ, ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଅନ୍ୟ ଏକ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ର ଅଟ୍ଟିରୁ ଏକ ବିକଳ୍ପ ସଞ୍ଚାରଣ ଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ କରି ସମଙ୍ଗରା ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି⁷⁵ ନେଇଥିଲା ।

ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଅଟ୍ଟିରୁ ପାଣ୍ଡିଆବିଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଞ୍ଚାରଣ ଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଟେଣ୍ଡର ଆମନ୍ତ୍ରଣ (ନଭେମ୍ବର 2014) କରିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଟେଣ୍ଡର ଆସିଥିଲା । ଉଚ୍ଚତ ମୂଲ୍ୟ(26.94 କୋଟି ଟଙ୍କା)ଟି

⁷⁴ 100 ଜଣିଆ ସେନା ନିବାସ ଏବଂ ଡକ୍ଟରାଳୀନ ସହାୟକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା
⁷⁵ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014

ଆନୁମାନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ (16.39 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଠାରୁ 64.37 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ଥିଲା । ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଟେଣ୍ଡରକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିଲା ଓ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ବିଭାଗୀୟ ସୂଚୀଭୁକ୍ତ ରେଟ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ୍‌ଧାରୀ(ଆରସିଏର୍)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି (ଡିସେମ୍ବର 2014) ନେଇଥିଲା । ଓପିଟିସିଏଲ୍ ମଧ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସାଭାବିକ ରେଟ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ୍ ଦରଠାରୁ 50 ପ୍ରତିଶତ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି (ଡିସେମ୍ବର 2014) ନେଇଥିଲା । ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଦେବାର ଆଧାର ଏହା ଥିଲା ଯେ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ କମ୍ ସମୟ ଭିତରେ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ସମୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଓପିଟିସିଏଲ୍ ପାଞ୍ଚଜଣ ଆରସିଏର୍‌ଙ୍କୁ ସାଭାବିକ ଠିକା ମୂଲ୍ୟରୁ 50 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି (ଜାନୁଆରୀ/ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) କରିଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟଟି 4.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା (ଜୁନ୍ 2015) ଓ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ସାଭାବିକ ରେଟ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ୍ ଦରଠାରୁ 1.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ଏହାର ପାଣ୍ଡିଆବିଲ ଠାରେ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014ରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲା ଯାହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015 ରେ ସମାପ୍ତ ହେବାପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ରଟି ନବକଳେବର ଯାତ୍ରାର ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ପରେ ସମାପ୍ତ (ଜୁଲାଇ 2016) ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ ନବକଳେବର ଯାତ୍ରା ସହିତ ସମୟାନୁକ୍ରମିକ ହୋଇ ନଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି ସମୟରେ (ମଇ 2013), ଓପିଟିସିଏଲ୍ ପିଜିସିଆଇଏଲ୍‌ଠାରୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ରଟି ଯାତ୍ରା ପୂର୍ବରୁ ଉପଲବ୍ଧ ହେବାର ଦୃଢ଼ୀକରଣ ପ୍ରାପ୍ତ କରିନଥିଲା । ଏହା ବହୁ ବିଳମ୍ବରେ ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ସହିତ ବୈଠକ ଆୟୋଜନ (ଅଗଷ୍ଟ/ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) କରିଥିଲା ଯେଉଁଠି ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଏହାର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ର ସମାପ୍ତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ସୂଚିତ କରିଥିଲା । ଫଳରେ ଓପିଟିସିଏଲ୍‌କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ବିକଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଆପାତକାଳୀନ ଭିତ୍ତିରେ ଜରୁରୀ ରେଟ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ୍ ଦରଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା । ଫଳସରୂପ 0.71 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହା ଲାଭନ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସମୟୋଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ପରିଚ୍ଛଳନାଗତ ବିଫଳତା ଦର୍ଶାଉଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଯେ ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ତାଙ୍କ ସରବରାହ କେନ୍ଦ୍ରର ଅନୁପଲବ୍ଧତା ବିଷୟରେ ଅଗଷ୍ଟ 2014ରେ ପୁଞ୍ଜି କରିଥିଲା । ଫଳରେ ଆପାତକାଳୀନ ଭିତ୍ତିରେ ବିକଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା । ସରକାର ପୁନଃ କହିଥିଲେ ଯେ ମୋଟ୍ ବ୍ୟୟ ଟେଣ୍ଡରରେ ଉଦ୍ଭୂତ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା ।

ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପିଜିସିଆଇଏଲ୍ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଗତି ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁସରଣ କରିନଥିଲା । ଫଳସରୂପ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ଆପାତକାଳୀନ ଭିତ୍ତିରେ ସମ୍ପାଦନ କରାଗଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଟେଣ୍ଡରରେ ଉଦ୍ଭୂତ ମୂଲ୍ୟଟି ଅଧିକ ରହିଥିଲା କାରଣ ଆପାତକାଳୀନ ଭିତ୍ତିରେ କମ୍ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ସମ୍ପାଦନ କରିବାର ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ମୂଲ୍ୟ ତୁଳନୀୟ ନଥିଲା । ବିକଳ ଭାବରେ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଜରୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ଦରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରି 0.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଏତାଇ ଦେଇପାରିଥାନ୍ତା ।

3.7 ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା

ରେଟ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ୍ ମୂଲ୍ୟର ଅପରିଣାମଦର୍ଶୀ ସ୍ଥିତିକରଣ ଯୋଗୁ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ 0.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା

ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓପିଟିସିଏଲ୍) ସାଭାବିକ ଏବଂ ଜରୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟସବୁକୁ ଖୋଲା ଟେଣ୍ଡର⁷⁶ରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା ରେଟ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପାଦନ କରେ । ଜୁଲାଇ 2012ରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବା ରେଟ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ୍ ଦର (ଆରସିଏପି) ଜୁଲାଇ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା । ସାନି ରେଟ୍

⁷⁶ ଏକ ନିଲାମ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯାହା ସମସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ନିଲାମ ତକାଳୀକ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ମୁଦ୍ଦିଆ ନିଲାମ କାଗଜ ସର୍ବସମ୍ମୁଖରେ ତଦାରଖ ପାଇଁ ଖୋଲା ଯାଏ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ଓ ଗୁଣବତ୍ତା ଆଧାରରେ ବନ୍ଧା ଯାଇଥାଏ

କଷ୍ଟାକୃତ୍ୟାଗାଙ୍କୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଟେକ୍ସର ଆହ୍ୱାନ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) କରିଥିଲା । ଚୁକ୍ତି ପରୀକ୍ଷା ସମିତି (ସିଏସ୍‌ସି) ଅବଲୋକନ କଲେ ଯେ ନିମ୍ନରୂପ ନିଲାମତକାଳୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚତ ମୂଲ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା । ସିଏସ୍‌ସି (ନଭେମ୍ବର 2014) ପ୍ରତିଶତ ଆରସିପିକୁ ପାଇକାରୀ ମୂଲ୍ୟ ସୂଚକାଙ୍କ(ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇ)ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଧାରରେ 11.58 ପ୍ରତିଶତ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରି ନୂତନ ଆରସିପି ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ସୁପାରିଶଟି ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇର ଜୁଲାଇ 2012ର ସୁନ ସୂଚକାଙ୍କ (165.80) ତୁଳନାରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014(185)ରେ ହୋଇଥିବା ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ ମୂଲ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ସମିତି (ସିଏସ୍‌ସି) ଆରସିପିରେ 12.91⁷⁷ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସୁପାରିଶ (ଡିସେମ୍ବର 2014) କରିଥିଲେ । ସୁପାରିଶଟି ଡିସେମ୍ବର 2014ର ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇ ଉପଲକ୍ଷ ନଥିବାରୁ, ଜୁଲାଇ 2012ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2014 ମଧ୍ୟରେ ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇର ସମାନୁପାତକ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇର ସମାନୁପାତକ ବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ଡିସେମ୍ବର 2014ରେ ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇର ପ୍ରକୃତ ସୂଚକାଙ୍କ 179.80 ପରିବର୍ତ୍ତେ 187.20⁷⁸ ଧରାଯାଇଥିଲା । ସିଏସ୍‌ସି ଦ୍ୱାରା ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ଆରସିପିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ (ବିଓଡି) ଅନୁମୋଦନ (ଡିସେମ୍ବର 2014) କରିଥିଲେ । ବିଓଡି ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଆରସିପି ସ୍ଥିର ରହିବ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ଆରସିପି ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ଚୁକ୍ତି ସମୟରେ ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇରେ ହୋଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଧାରରେ ବଦାଯିବ । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆରସିପି 3 ଫେବୃୟାରୀ 2015ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆରସିପି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କଲାବେଳେ ସିଏସ୍‌ସି ଚାଲୁ ଆରସିପିରେ 0.91 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ସୁପାରିଶ (ଅପ୍ରେଲ 2016) କରିଥିଲେ । ସୁପାରିଶଟି ଫେବୃୟାରୀ 2015ର ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇ(175.6)ରୁ ଫେବୃୟାରୀ 2016ର ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇ(174)ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ କରାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ପାଇଁ ନୂତନ ଆରସିପିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଅନୁମୋଦିତ (ଜୁନ୍ 2016) କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା 16 ଜୁନ୍ 2016ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ଆରସିପି ଜୁଲାଇ 2012ଠାରୁ ଡିସେମ୍ବର 2014 ମଧ୍ୟରେ ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇର ବୃଦ୍ଧିକୁ ବିଚାର କରି ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ଆରସିପି ଫେବୃୟାରୀ 2015ରୁ ଫେବୃୟାରୀ 2016 ମଧ୍ୟରେ ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇର ବୃଦ୍ଧି ଆଧାରରେ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । ଏହା ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷର ଆରସିପି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲାବେଳେ ଡିସେମ୍ବର 2014ଠାରୁ ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇରେ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ନଥିଲା ।
- ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷର ଆରସିପି ଫେବୃୟାରୀ 2016 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇର ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ବିଚାର କରି ସ୍ଥିର କରାଗଲା, ଯଦିଓ ଏହା 16 ଜୁନ୍ 2016ଠାରୁ ଲାଗୁ ହେଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷର ଆରସିପି ଲାଗୁ କଲାବେଳେ ମଇ 2016 ର ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇ ଉପଲକ୍ଷ ଥିଲା । ତେଣୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷର ଆରସିପି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲାବେଳେ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଫେବୃୟାରୀ 2016ର ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇ ପରିବର୍ତ୍ତେ ମଇ 2016ର ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଫେବୃୟାରୀ 2015ର ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇ(175.6)ଠାରୁ ଫେବୃୟାରୀ 2016ର ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇ(174) ପରିବର୍ତ୍ତେ ଡିସେମ୍ବର 2014ର ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇ(187.20)ଠାରୁ ମଇ 2016ର ତତ୍ତ୍ୱପିଆଇ (179.40)ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ବିଚାର କରି ଆରସିପି ଗଣନା କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ଆରସିପିରେ 0.91 ପ୍ରତିଶତ ବଦଳରେ 4.17⁷⁹ ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ କରାଯିବାର ଥିଲା । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଆରସିପି 3.26 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ

⁷⁷ $11.58 \text{ ପ୍ରତିଶତ} \times 29 \text{ ମାସ (ଜୁଲାଇ 2012 - ଡିସେମ୍ବର 2014)} / 26 \text{ ମାସ (ଜୁଲାଇ 2012 - ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014)}$

⁷⁸ $[(165.8 \times 12.91) + (165.8 * 100)] / 100$

⁷⁹ $(187.20 - 179.40) / 187.20 * 100$

ଦରରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ଜୁନ୍ 2016ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2016 ମଧ୍ୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା 18.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର 48ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ନଥିର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଆରସିପି ଉଚ୍ଚ ଦରରେ ସ୍ଥିର କରିବା ଯୋଗୁଁ ଓପିଡିସିଏଲ୍ ଦ୍ଵାରା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ 0.59⁸⁰ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର ଅନୁକ୍ଷେପ ଆଲୋଚନା କରିବା ସମୟରେ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଯେ, ଆରସିପିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିବା ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଛି । ସେମାନେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ରେଟ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରୁ ତାହାକୁ ଲାଗୁ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.8 ରାଜସ୍ଵ କ୍ଷତି

ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ଭଡା ଦେବାରେ ସମୟକ୍ଷେପ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁ ଭଡା ଆୟ ବାବଦରେ 0.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ଵ କ୍ଷତି

ରାଜ୍ୟରେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଶିଳ୍ପର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସଂସ୍ଥା ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏ) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିକତ୍ଵ ସହାର ଆଂଶିକ ବା ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କର ପଟ୍ଟା କିମ୍ବା ବନ୍ଧକ ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏର ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ସମ୍ପର୍କିତ ପଟ୍ଟା ଆୟ ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏ ରାଜସ୍ଵର ଦ୍ଵିତୀୟ ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ ଥିଲା ।

ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଚାନ୍ଦିନୀ ମହଲକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ମହଲା ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏ ଅଧୀନସ୍ଥ ଥିଲା । ଖାଲି ସ୍ଥାନର ଉପଯୋଗରୁ ରାଜସ୍ଵ ଉପାର୍ଜନ କରିବାକୁ ଅନ୍ୟ ମହଲାଗୁଡ଼ିକ ପଟ୍ଟାରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଦ୍ଵିତୀୟ ମହଲା କମ୍ପାନୀ ନିବନ୍ଧକ (ଆର୍‌ଓସି) କ୍ଵା ଦ୍ଵାରା ଅଧିକୃତ ଥିଲା । ଆର୍‌ଓସି ପୂର୍ବ ସୂଚନା ଦେଇ ପରିସରକୁ ଖାଲି (ଜୁଲାଇ 2011) କରିଥିଲା । ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ପଟ୍ଟାରେ ଦେବାପାଇଁ ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନୀୟ ସମାଦପତ୍ରରେ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011) ଯାହା ବିଷୟରେ କୌଣସି ଜବାବ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ପରପର୍ତ୍ତୀ ବିଜ୍ଞାପନ (ଜାନୁଆରୀ 2012) ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଜବାବ ପାଇନଥିଲା । ପୂର୍ବ ବିଜ୍ଞାପନରେ କୌଣସି ଜବାବ ନମିଳିବାରୁ ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏ ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ଭଡାରେ ଦେବାପାଇଁ ପୁନଃ ପ୍ରୟାସ କଲା ନାହିଁ ।

ପରେ କରଜ ଅସୁଲି ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ (ଡିଆରଟି) ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ଭଡାରେ ନେବାପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଆଗ୍ରହ ବିଷୟରେ ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏକୁ ଜଣାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2013) । ଦଖଲ ନେବା ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ସେମାନେ ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ବିଳମ୍ବରେ 16.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟରେ ଓଏସ୍‌ଆଇସିକୁ ନିଯୁକ୍ତ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓଏସ୍‌ଆଇସି ଫେବୃୟାରୀ 2015 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟର କେବଳ କିଛି ଅଂଶ କରିପାରିଲା । ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏ ଓଏସ୍‌ଆଇସିଠାରୁ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହତ କରିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଇଡ୍‌କୋ⁸¹କୁ ନିଯୁକ୍ତ ଦେଇଥିଲା । ଇଡ୍‌କୋ ବାକି ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟକୁ 20.24 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ସମାପ୍ତ (ଜୁନ୍ 2015) କରିଥିଲା । ମାସକୁ 0.86 ଲକ୍ଷ ଆୟ ହରାଇଥିବାରୁ ଖାଲି ସ୍ଥାନର ଦଖଲ ନେବା ପାଇଁ ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏ ଡିଆରଟିକୁ (ଜୁନ୍/ ଅକ୍ଟୋବର 2015) ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ଉପରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଜାରି (ମଇ 2015) କରିଥିବାରୁ ଡିଆରଟି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ଦଖଲ ନେବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ (ଅକ୍ଟୋବର 2015) କରିଥିଲା । ଓଏଫ୍‌ଡିସିଏ ଘଟଣାକୁ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଦର୍ଶାଇ ନବାକୃତ ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ପଟ୍ଟାରେ ଦେବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲା ।

⁸⁰ 18.01 କୋଟି ଟଙ୍କା *3.26/100)
⁸¹ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ପଟ୍ଟାରେ ଦେବାପାଇଁ ଓଏଫ୍‌ଡିସି କେବଳ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନୀୟ ସମାଦପତ୍ରରେ ଦୁଇଥର ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ନିଲାମ ତକାଳାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ ବହୁଳ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ଭିତରେ ଦେବାପାଇଁ ଜାନୁଆରୀ 2012 ପରଠାରୁ ଓଏଫ୍‌ଡିସି ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- ଡିଆରଟିଠାରୁ ଅନୁରୋଧ ପାଇବାର 12 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ଓଏଫ୍‌ଡିସି ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲା । ଓଏସ୍‌ଆଇସି ଦ୍ୱାରା ଗୃହଣ କରାଯାଇଥିବା ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଗତିକୁ ଓଏଫ୍‌ଡିସି ତଦାରଖ କରିନଥିଲା । ଯଦ୍ୱାରା ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ହୋଇ ଜୁନ୍ 2015ରେ ଶେଷ ହୋଇପାରିଥିଲା ।
- ଡିଆରଟିର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଓଏଫ୍‌ଡିସି ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ପଟ୍ଟାରେ ଦେବାପାଇଁ ଡିଆରଟି ସହ କୌଣସି ରାଜିନାମା ସାକ୍ଷର କରିନଥିଲା । ଏପରିକି, ଡିଆରଟି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଓଏଫ୍‌ଡିସି ପରିସରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ବିରୁଦ୍ଧାଧୀନ ମକଦ୍ଦମାରେ ଓଏଫ୍‌ଡିସି ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ଡିଆରଟି ପାଇଁ ଖାଲି ସ୍ଥାନ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିବାପାଇଁ ଓଏଫ୍‌ଡିସିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇନଥିଲେ । ତଥାପି ଓଏଫ୍‌ଡିସି ଘଟଣାକୁ ବିରୁଦ୍ଧାଧୀନ ଦର୍ଶାଇ ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ଭିତରେ ଦେବାପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲା ।

ଏହିପରି ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ଭିତା ଦେବାରେ ସମୟୋଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁ ଭିତା ବାବଦକୁ 0.63⁸² କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017) ଯେ, ଓଏଫ୍‌ଡିସି ବେସରକାରୀ ଭିତାକୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ଏବଂ ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ଖାଲି ସ୍ଥାନ ଭିତରେ ଦେବାକୁ ଚଢ଼ୁଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରୀ ଗୃହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଓଏଫ୍‌ଡିସିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ସମ୍ପତ୍ତି କେବଳ ସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ଭିତରେ ଦେବାପାଇଁ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇନଥିଲେ । ଉତ୍ତରୀ ଏହା ମଧ୍ୟ ସୂଚିତ କରୁଥିଲା ଯେ ଛଅବର୍ଷ ଧରି ଏହା ଖାଲି ରହିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଓଏଫ୍‌ଡିସି ଖାଲି ସ୍ଥାନକୁ ଭିତରେ ଦେବା ପାଇଁ ଗମ୍ଭୀର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିନଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.9 ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି

ପ୍ରସ୍ତାବର ବୈଧତା ମଧ୍ୟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ବିଫଳତା ହେତୁ କମ୍ ଦରରେ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ବିକ୍ରି ଏବଂ 0.46 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି

ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଇଡ୍‌କଲ୍) ଗୋଟିଏ ଲୁହାପଥର ଓ ଗୋଟିଏ କ୍ଲୋମ୍ ପଥର ଖଣିର ଖଣି ପଟ୍ଟାଧାରକ ଥିଲା । ଇଡ୍‌କଲ୍ 20,000 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ (ଏମ୍‌ଟି) ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ଚେଣ୍ଡର ଆମନ୍ତ୍ରଣ (3 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) କରିଥିଲା । ଚେଣ୍ଡରର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ 11 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015ରେ ଖୋଲାଯାଇଥିଲା । 795 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଏମ୍‌ଟି (ରାଜଭାଗକୁ ଛାଡ଼ି) ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ରିଭର ପେଲେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ବିଆରପିଏଲ୍) ଉଚ୍ଚତମ (ଏଚ୍‌1) ନିଲାମତକାଳୀ ହୋଇଥିଲା । ଚେଣ୍ଡରର ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଖୋଲାଯିବାର 30 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ 10 ଅପ୍ରେଲ 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ବୈଧ ଥିଲା ।

⁸² 7776.90 ବର୍ଗ ଫୁଟ୍ (ଖାଲିଥିବା ଚଟାଣର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ) x 11 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ବର୍ଗ ଫୁଟ୍ x 74 ମାସ (ଅଗଷ୍ଟ 2011 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017)

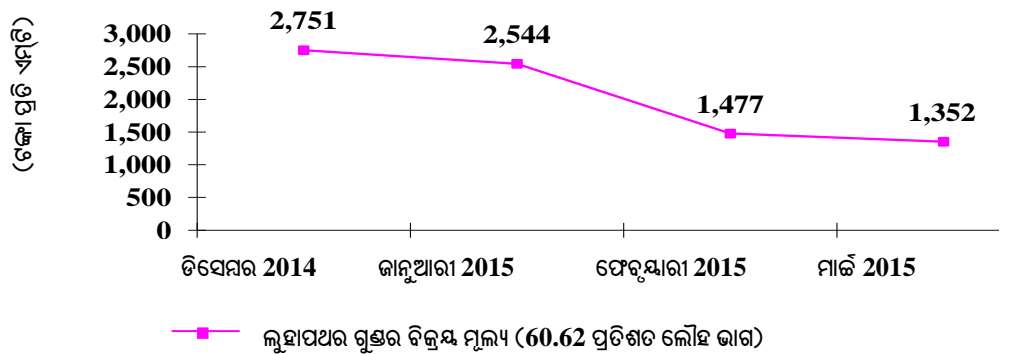
ଟେଣ୍ଡର କମିଟି ନିଲାମତକାଳୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଟେଣ୍ଡର ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ ଆବଶ୍ୟକ କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ (13 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) କରିଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ, ଇଡିଏଲର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ସିଏମ୍‌ଡି) ଟେଣ୍ଡର ସମିତିର ସୁପାରିଶକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିନଥିଲେ । ସିଏମ୍‌ଡି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମୂଲ୍ୟର ଯାଥାର୍ଥତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବିଷୟଟିକୁ ଓଏମ୍‌ସିର ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ପଠାଇବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି (21 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) ନେଇଥିଲେ । ଯେହେତୁ, ଓଏମ୍‌ସି ମଧ୍ୟ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ବିକ୍ରୟକୁ, ଘଟଣାଟିକୁ ଏହା ନିକଟକୁ ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା (26 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) । ବଦଳରେ ଓଏମ୍‌ସି ଇଡିଏଲକୁ ଜଣାଇଲା (9 ଅପ୍ରେଲ 2015) ଯେ ସେମାନେ ଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ବିକ୍ରୟଲେ । ଓଏମ୍‌ସିର ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ରାଜଭାଗ ସହିତ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ପ୍ରତି 1,500 ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଓଏମ୍‌ସିରେ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ରାଜଭାଗକୁ ଆଧାର କରି ଟେଣ୍ଡର ସମିତି ନିଜର ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (15 ଅପ୍ରେଲ 2015) କରିଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ 830 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ହେଲା ଯାହାକି ଏର୍-1 ଦରଠାରୁ 35 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଅଧିକ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଇଡିଏଲର ସିଏମ୍‌ଡି ଟେଣ୍ଡର ସମିତି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣକୁ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ପାଇଁ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଇସ୍ତାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗକୁ ପଠାଇବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ (16 ଅପ୍ରେଲ 2015) । ସେହି ବିଷୟରେ ଇଡିଏଲ ଖଣି ବିଭାଗଠାରୁ କୌଣସି ଉତ୍ତର ପାଇନଥିଲା ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଯେହେତୁ ବିଆର୍‌ପିଏଲ୍‌ର ପ୍ରସ୍ତାବର ବୈଧତା 11 ଅପ୍ରେଲ 2015ରେ ସରିଯାଇଥିଲା, ଇଡିଏଲ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ବିକ୍ରୟ କରିବାପାଇଁ ସାନି ଟେଣ୍ଡର ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର (13 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) କରିଥିଲା । ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିବା ଏର୍-1 ଦର ଅତ୍ୟଧିକ କମ୍ ଥିବାରୁ ଏହା ମାର୍ଚ୍ଚ 2015ରେ କରିଥିବା ଦୁଇଟି ଟେଣ୍ଡର ବାତିଲ କରିଥିଲା । ସର୍ବଶେଷରେ ଇଡିଏଲ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ରାଜଭାଗକୁ ବାଦ ଦେଇ 565 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଏମ୍‌ଟି ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ (ଜୁଲାଇ 2015) କରିଥିଲା । ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ, ବିଆର୍‌ପିଏଲ୍‌ର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଦରଠାରୁ 230 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଏମ୍‌ଟି କମ୍ ଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା 0.46⁸³ କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ରାଜ୍ୟରେ ଡିସେମ୍ବର 2014ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ମଧ୍ୟରେ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ହାରାହାରି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ 50 ପ୍ରତିଶତ କମିଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନ ରେଖାଚିତ୍ରରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହେଲା:

ଖର୍ଚ୍ଚ 3.1: ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ହାରାହାରି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ

ଓଏମ୍‌ସି ଇଡିଏଲଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ଆକାରର ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ବିକ୍ରୟ କରୁଥିବା ଏବଂ ଓଡିଶାରେ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନମୁଖୀ ଥିବା ବିଷୟରେ ଇଡିଏଲ ଅବଗତ ଥିଲା । ସିଏମ୍‌ଡି, ଇଡିଏଲ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ

⁸³ 20000 ଏମ୍‌ଟି * 230 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଏମ୍‌ଟି (795 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଏମ୍‌ଟି - 565 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଏମ୍‌ଟି)

ଜାଣିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏଚ୍‌1 ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ମତାମତ ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ସି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଘଟଣାଟିକୁ ଓଏମ୍‌ସି ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଲା ବେଳେ ଇଡ୍‌କଲ୍ ପ୍ରସ୍ତାବର ବୈଧତା ମଧ୍ୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିନଥିଲା । ସରକାର/ ଓଏମ୍‌ସିଠାରୁ ସୂଚନା ପାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଇଡ୍‌କଲ୍ ବିଆରପିଏଲ୍‌ଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବର ବୈଧତା ଅବଧି ବୃଦ୍ଧି କରିନଥିଲା ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ପରିଚ୍ଛଳନାବର୍ତ୍ତକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବର ବୈଧତା ମଧ୍ୟରେ ଏଚ୍‌1 ମୂଲ୍ୟର ଯଥାର୍ଥତା ସ୍ଥିର କରିବାରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁ 0.46 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତାବର ବୈଧତା ମଧ୍ୟରେ ଓଏମ୍‌ସି/ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ସୂଚନା ନମିଳିପାରିବାର ସତ୍ୟତାକୁ ସରକାର ସାକାର (ଜୁଲାଇ 2017) କଲେ । ସରକାର କହିଲେ ଯେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପୂର୍ବାନୁମାନ କରାଯାଇ ନପାରିବା ଯୋଗୁ ପୂର୍ବ ଚେଷ୍ଟର ମୂଲ୍ୟ ସହ ତୁଳନା କଲେ ସର୍ବଦା ଲାଭ କିମ୍ବା କ୍ଷତି ହୋଇଥାଏ ।

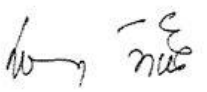
ଉତ୍ତରୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ହାରାହାରି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଡିସେମ୍ବର 2014 ଠାରୁ ନିମ୍ନମୁଖୀ ଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବେ ଏହି ସମୟରେ ବଜାର ଦର ପୂର୍ବାନୁମାନଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବର ବୈଧ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଇଡ୍‌କଲ୍ ଓଏମ୍‌ସି/ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ତଥ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଏଚ୍‌1 ନିଲାମତକାଳୀଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବର ବୈଧତା ଅବଧି ବୃଦ୍ଧି କରିନଥିଲା ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର
ତାରିଖ : 16 ଫେବୃୟାରୀ 2018

(ଯଶୋଧାରା ରାୟ ଚୌଧୁରୀ)
ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର
(ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା), ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରତିସ୍ପାଷରିତ

ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ
ତାରିଖ: 20 ଫେବୃୟାରୀ 2018

(ରାଜୀବ ମୋହନ୍ତୀ)
ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ

ପରିଶିଷ୍ଟ

ପରିଶିଷ୍ଟ-1

ହିସାବ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହେବାକୁ ବାକିଥିବା ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ (ଅନୁଲେଖ 1.11 ରେ ସୂଚିତ)

(କ୍ରମ 4 ଏବଂ 6ରୁ 8 ରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର. ସଂ.	ପିଏସ୍‌ସ୍‌ର ନାମ	କେଉଁ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହୋଇଅଛି	ସର୍ବଶେଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଯାୟୀ ସମାଦର ପୁଞ୍ଜି	ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହେବାକୁ ବାକିଥିବା ହିସାବର ସମୟସୀମା	ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ବାକିଥିବା ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ		
					ଅଂଶଧନ	ରଣ	ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି
1	2	3	4	5	6	7	8
କ. କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ							
1	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	1.10	2015-16 2016-17			0.50 0.50
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢୁ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	1.55	2016-17			8.52
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	2.63	2013-14 2014-15 2015-16 2016-17			0.62 18.00
4	ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	74.73	2016-17			48.94
5	ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	5.40	2015-16 2016-17			2.37 1.00
6	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	57.11	2016-17			1.00
7	ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	576.71	2016-17		121.66	
8	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	638.65	2016-17	55.00		
9	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	490.22	2016-17	247.35		
10	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	410.07	2016-17	50.00		
11	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	11.03	2016-17			890.67
12	ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ସହରୀ ପରିବହନ ସେବା ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	1.00	2016-17			5.00
ମୋଟ କ			2270.20		352.35	121.66	977.12
ଖ. କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ							
1	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସତକ ପରିବହନ ନିଗମ	2015-16	162.44	2016-17	20.00		20.00
ମୋଟ ଖ			162.44		20.00	0.00	20.00
ମୋଟ (କ + ଖ)			2432.64		372.35	121.66	997.12
ଗ. ନିଷ୍ପିନ୍ଧ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ							
1	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପରିବହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2000-01	2.34	2015-16 2016-17			0.03 0.03
ମୋଟ ଗ			2.34				0.06
ସର୍ବ ମୋଟ (କ+ ଖ+ ଗ)			2434.98		372.35	121.66	997.18

ପରିଶିଷ୍ଟ-2

ସର୍ବଶେଷ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣ ଏବଂ ହିସାବ ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଫଳାଫଳର ସଂକ୍ଷିପ୍ତସାର

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.15ରେ ସୂଚିତ)

(ସମ୍ପ 5 ରୁ 12 ରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର. ସ.	କ୍ଷେତ୍ର/ କର୍ମଚାରୀ ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁ ବର୍ଷ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ସମାପ୍ତ ପୃଷ୍ଠା*	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରଶ୍ମି ^	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	କାରବାରର ପରିମାଣ	ନିର୍ମ ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି(-)	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ନିର୍ମ ପ୍ରଭାବ	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା®	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ଉପରେ ମୋର୍ ପ୍ରତିଫଳ \$	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ	ମାନବ ସମ୍ପଳ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
କ. କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ସମୂହ													
କୃଷି ଓ ସମକାତୀୟ													
1	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	2016-17	1.10	0.00	0.66	0.28	0.10	-1.68	6.91	0.10	1.45	33
2	ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଶିକ୍ଷା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	2017-18	7.15	0.00	10.63	493.53	25.87	-1.47	17.96	26.39	146.94	181
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2017-18	1.55	0.00	23.26	15.41	3.07	-0.08	42.07	3.07	7.30	363
4	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	5.00	0.00	-135.45	175.78	22.81	-34.57	-98.42	25.40		1945
5	ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	2016-17	74.73	0.49	0.91	537.85	0.43	6.67	519.01	0.43	0.08	1032
		2015-16	2017-18	74.73	0.42	3.29	529.64	0.62	-67.95	571.72	0.62	0.11	
6	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	2015-16	2.63	40.01	23.82	183.36	2.11	-1.55	99.32	4.07	4.10	125
7	ଓଡ଼ିଶା ମତ୍ସ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	2016-17	2.21	5.08	-2.81	71.91	0.09	0.15	9.71	0.14	1.44	166
କ୍ଷେତ୍ରସ୍ତରୀୟ ମୋର୍				94.37	45.51	-76.60	1469.91	54.67	-107.15	649.27	59.79	9.21	3845
ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ													
8	ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2016-17	2017-18	89.69	0.00	12.51	27.75	9.47	-1.47	108.12	9.47	8.76	82

କ୍ର. ସ.	କ୍ଷେତ୍ର/ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁ ବର୍ଷ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ସମାପ୍ତ ପୃଷ୍ଠା*	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରଶୀ ^	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	କାରବାରର ପରିମାଣ	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (+)/କ୍ଷତି (-)	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରଭାବ	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା®	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳନ §	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳନ ପ୍ରତିଶତ	ମାନବ ସମ୍ପଦ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
9	ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	2017-18	5.40	2.64	0.56	0.64	-0.15	-5.05	11.00	-0.15		18
10	ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2008-09	2016-17	48.16	467.74	-146.05	5.11	-42.93	0.00	371.00	-16.18		34
11	ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	2016-17	26.06	1.19	10.16	612.77	13.69	-0.76	49.32	14.18	28.75	212
12	ପାରାଦୀପ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ କ୍ଷେତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	2017-18	0.05	0.00	0.03	0.00	0.02	0.00	0.08	0.02	25.00	8
କ୍ଷେତ୍ରଭାରୀ ମୋଟ				169.36	471.57	-122.79	646.27	-19.90	-7.28	539.52	7.34	1.36	354
ଭିତ୍ତିଭୂମି													
13	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	57.12	128.20	24.41	15.55	-20.64	10.73	209.73	-18.36		75
14	ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	17.50	439.88	34.53	678.92	41.28	3.86	492.20	41.32	8.39	466
		2016-17	2017-18	17.50	557.21	57.01	867.46	54.22	-0.99	632.02	54.26	8.59	
15	ଓଡ଼ିଶା ସେରୁ ଓ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	15.00	0.00	3.55	70.06	4.41	0.00	18.95	4.41	23.27	212
16	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଆରକ୍ଷା ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	5.63	0.00	86.63	325.00	24.09	-16.97	92.26	24.09	26.11	292
		2016-17	2017-18	5.63	0.00	98.06	385.31	26.14	-5.16	103.69	26.14	25.21	
17	ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ରେଳବାଇ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	21.00	0.00	-1.51	0.00	0.89	0.00	19.49	0.89	4.57	4
18	ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	0.01	0.00	90.95	0.00	77.02	0.00	90.96	77.02	84.67	0
19	ଇଡ଼କୋ ଏସ୍‌ଇଡେଡ୍ ଉନ୍ନୟନ ଲିମିଟେଡ୍												
20	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	0.56	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.05	0.00	0.00	4
		2016-17	2017-18	0.97	0.00	-0.06	0.00	-0.05	0.00	1.41	-0.05		
21	ରାଉରକେଲା ସ୍ପାର୍ଟ୍ସ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍	2016-17	2017-18	135.50	0.00	0.00	0.37	0.00	0.00	154.54	0.00	0.00	4
22	ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ପାର୍ଟ୍ସ ସିଟି ଲିମିଟେଡ୍	2016-17	2017-18	250.00	0.00	-9.06	0.12	-9.06		393.21	-9.06		16
23	ଓଡ଼ିଶା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ପାର୍କ ଲିମିଟେଡ୍												0

ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 5 (ପିଏସ୍‌ସୁ)

କ୍ର. ସ.	କ୍ଷେତ୍ର/ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁ ବର୍ଷ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ସମାପ୍ତ ପୃଷ୍ଠା*	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରଶୀ ^	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	କାରବାରର ପରିମାଣ	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (+)/କ୍ଷତି (-)	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରଭାବ	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି®	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳନ §	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳନ ପ୍ରତିଶତ	ମାନବ ସମ୍ପଦ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	କ୍ଷେତ୍ରଭିତ୍ତି ମୋଟ			502.73	685.41	263.35	1338.87	132.93	4.58	1624.00	135.25	8.33	1073
ମ୍ୟାନୁଫ୍ୟାକ୍ଚରୀଂ													
24	ବୈତରଣୀ ପଶ୍ଚିମ କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	2016-17	2017-18	30.00	0.00	-0.18	0.00	-0.05	0.00	29.82	-0.05		9
25	ଇଡକଲ୍ ଫେରୋକ୍ସାଇଡ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲ୍ୟୁମିନା ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.- କ-13ର ସହାୟକ)	2015-16	2016-17	18.81	0.00	21.17	87.85	-4.02	0.11	39.98	-2.76		1368
26	ଇଡକଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ୍ଵାର୍କସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.- କ-12ର ସହାୟକ)	2015-16	2016-17	150.10	0.00	-146.75	38.10	-21.18	-4.66	3.35	-20.87		292
27	କୋଣାର୍କ ଷ୍ଟେଲ ଲିମିଟେଡ୍	2016-17	2017-18	5.94	11.99	-38.09	0.00	-0.11	0.00	-20.16	-0.11		6
28	ମହାକିନୀ-ବି କୋଇଲା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2017-18	8.31	0.00	0.00	0.00	0.48	0.00	8.31	0.48	5.78	0
29	ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	31.45	0.00	3441.64	1546.42	988.00	-36.52	5709.66	1020.95	17.88	2642
		2016-17	2017-18	31.45	0.00	3541.40	2331.43	1320.51	-53.18	5898.59	1329.34	22.54	
30	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2016-17	2017-18	1.00	0.00	33.11	3241.42	39.33	-12.49	282.54	39.33	13.92	277
31	ନୂଆଗାଁ କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	2016-17	2.00	0.00	0.22	0.00	0.10	0.00	2.22	0.10	4.50	0
32	ପାରାଦୀପ ପ୍ଲ୍ୟୁମ୍ବିକ୍ ପାକ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	2016-17	0.05	23.29	-0.05	0.00	0.09	-0.72	31.29	0.09	0.29	4
33	ଅନୁଗୋଳ ଆଲୁମିନିୟମ୍ ପାକ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	2016-17	2.00	0.00	0.26	0.00	0.13	0.00	2.26	0.13	5.75	2
		2015-16	2017-18	2.00	9.94	0.44	0.00	0.27	0.00	22.58	0.27	1.20	
		2016-17	2017-18	2.00	9.94	0.84	0.00	0.44	0.00	37.13	0.44	1.19	
34	ଓଡିଶା ଖଣିଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2016-17	2017-18	0.17	0.00	-0.02	0.00	-0.02	0.00	0.15	-0.02		0
	କ୍ଷେତ୍ରଭିତ୍ତି ମୋଟ			249.83	45.22	3411.65	5698.80	1335.57	-70.94	6313.22	1345.97	21.32	4600
ଶକ୍ତି													
35	ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	576.71	3616.75	-3732.01	6806.91	-406.66	-221.47	461.45	115.43	25.01	61
36	ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	638.65	1253.88	478.98	419.98	137.97	-33.18	2471.51	219.69	8.89	2099

କ୍ର. ସ.	କ୍ଷେତ୍ର/ କର୍ମାନ୍ତର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁ ବର୍ଷ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ସମାପ୍ତ ପୃଷ୍ଠା*	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରଶୀ ^	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	କାରବାରର ପରିମାଣ	ନିର୍ଲ ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ନିର୍ଲ ପ୍ରଭାବ	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା®	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ଉପରେ ମୋର୍ ପ୍ରତିଫଳନ*	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳନ ପ୍ରତିଶତ	ମାନବ ସମ୍ପଳ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
37	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	490.22	1625.70	968.41	627.53	178.16	-5.83	3199.27	182.81	5.71	664
38	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସମ୍ପାଦନା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	410.07	884.35	-90.94	661.58	38.19	-0.48	2423.20	110.50	4.56	3118
39	ଓଡ଼ିଶା ଡାମ୍ପ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2016-17	2017-18	268.41	0.00	-6.97	0.00	0.48	0.00	261.44	0.48	0.18	7
40	କଳିଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରସାରଣ ନିଗମ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	2016-17	2017-18	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	0
41	ଓଡ଼ିଶା ସବୁଜ ଶକ୍ତି ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2016-17	2017-18	50.32	15.00	5.09	14.83	6.84	15.85	70.41	10.22	14.51	9
42	ଓଡ଼ିଶା କୋଇଲା ଓ ଶକ୍ତି ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	0.05	0.00	-0.80	0.00	-0.80	0.00	-0.75	-0.80		73
କ୍ଷେତ୍ର ଖୁରା ମୋର୍				2434.44	7395.68	-2378.24	8530.83	-45.82	-245.11	8886.54	638.33	7.18	6031
ସେବା													
43	ଇଡ଼କଲ୍ ସଫ୍ଟୱେର ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.କ- 13ର ସହାୟକ)	2015-16	2016-17	1.00	0.00	1.10	7.26	0.37	0.02	2.11	0.37	17.54	5
		2016-17	2017-18	1.00	0.00	1.27	7.38	0.24	0.00	2.27	0.24	10.57	
44	ଲାଞ୍ଜିଗତ ପରିଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	2014-15	2016-17	0.05	0.00	0.00	0.00	10.80	-12.30	73.80	10.80	14.63	0
45	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2014-15	2016-17	11.03	0.00	3.00	3658.77	0.00	-37.78	19.70	559.37	2839.44	2204
		2015-16	2017-18	11.03	0.00	3.00	3674.87	0.00	-37.77	19.27	597.05	3098.34	
46	ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2016-17	2017-18	9.62	0.00	26.20	25.96	7.50	-4.49	35.82	18.80	52.48	613
47	ଭୁବନେଶ୍ୱର ପୁରୀ ପରିବହନ ସେବା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	1.00	0.00	4.67	1.69	2.01	0.00	5.67	2.03	35.80	5
48	ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ସହରୀ ପରିବହନ ସେବା ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	1.00	0.00	0.68	0.08	0.15	0.00	1.68	0.15	8.93	3

ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ବୃଦ୍ଧୀ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 5 (ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର/ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁ ବର୍ଷ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ସମାପ୍ତ ପୃଷ୍ଠା*	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରାଶି ^	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	କାରବାରର ପରିମାଣ	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (+)/କ୍ଷତି (-)	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି®	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳନ§	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳନ ପ୍ରତିଶତ	ମାନବ ସମ୍ପଦ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
49	ଗଞ୍ଜାମ ସହରୀ ପରିବହନ ସେବା ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	1.00	0.00	-0.04	1.72	-0.01	0.00	0.96	-0.01		2	
50	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2015-16	2016-17	10.00	0.00	12.63	1.34	18.64	0.00	22.63	18.64	82.37	89	
51	ଓଡ଼ିଶା ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ଜଳପଥ ସଙ୍ଘଠନ ଲିମିଟେଡ୍												0	
କ୍ଷେତ୍ରସ୍ତରୀୟ ମୋଟ					34.70	0.00	48.41	3713.04	39.33	-54.56	162.10	647.70	399.57	2921
ବିବିଧ														
52	କଳିଙ୍ଗ ଷ୍ଟୁଡିଓଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.କ-9ର ସହାୟକ)	2013-14	2016-17	2.54	0.63	-3.26	0.18	-0.03	0.00	0.10	0.00	0.00	0	
53	ଓଡ଼ିଶା ଜୁଆଡା ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କମ୍ପାନୀ	2013-14	2016-17	0.25	0.00	0.79	8.52	0.79	-2.75	7.04	0.79	11.22	4	
		2014-15	2017-18	0.25	0.00	9.86	23.64	9.07	0.00	16.11	9.07	56.30		
କ୍ଷେତ୍ରସ୍ତରୀୟ ମୋଟ					2.79	0.63	6.60	23.82	9.04	0.00	16.21	9.07	55.95	4
ମୋଟ କ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ)					3488.22	8644.02	1152.38	21421.54	1505.82	-480.46	18190.86	2843.45	15.63	18828
ଖ. କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ														
ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ														
1	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	2015-16	2016-17	415.34	99.89	-478.56	3.01	-1.65	-1.07	541.33	-1.65		143	
କ୍ଷେତ୍ରସ୍ତରୀୟ ମୋଟ					415.34	99.89	-478.56	3.01	-1.65	-1.07	541.33	-1.65	143	
ସେବା														
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ	2015-16	2016-17	162.44	10.27	-169.99	78.46	5.00	-5.00	45.37	6.11	13.47	1651	
କ୍ଷେତ୍ରସ୍ତରୀୟ ମୋଟ					162.44	10.27	-169.99	78.46	5.00	-5.00	45.37	6.11	13.47	1651
ବିବିଧ														
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ	2015-16	2016-17	3.60	0.00	0.00	93.53	11.70	-1.19	113.51	13.10	11.54	299	

କ୍ର. ସ.	କ୍ଷେତ୍ର/ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁ ବର୍ଷ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ସମାପତ ପୃଷ୍ଠା*	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରଶୀ ^	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	କାରବାରର ପରିମାଣ	ନିର୍ଲ ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ନିର୍ଲ ପ୍ରଭାବ	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା®	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ଉପରେ ମୋର୍ ପ୍ରତିଫଳନ*	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳନ ପ୍ରତିଶତ	ମାନବ ସମ୍ପଳ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	କ୍ଷେତ୍ରଭାରୀ ମୋଟ			3.60	0.00	0.00	93.53	11.70	-1.19	113.51	13.10	11.54	299
	ମୋଟ ଖ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରଭାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ)			581.38	110.16	-648.55	175.00	15.05	-7.26	700.21	17.56	2.51	2093
	ସର୍ବ ମୋଟ (କ + ଖ)			4069.60	8754.18	503.83	21596.54	1520.87	-487.72	18891.07	2861.01	15.14	20921
ଗ. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀସମୂହ													
କୃଷି ଓ ସମାଜତାୟ													
1	ଇଷ୍ଟ ଆକ୍ରାନ୍ତିକ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (22 ଫେବୃୟାରୀ 1978ଠାରୁ ସେକ୍ଟାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1972-73	1975-76	0.01									0
2	ଓଡିଶା ମତ୍ସ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1982-83	1983-84	0.35				-0.04		0.20	-0.03		0
	କ୍ଷେତ୍ର ଭାରୀ ମୋଟ			0.36		0.00	0.00	-0.04	0.00	0.20	-0.03		0
ମ୍ୟାନୁଫ୍ୟାକ୍ଚରର୍													
3	ଏବିଏସ୍ ସ୍ପିନ୍ ଓଡିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.କ- 13ର ସହାୟକ) (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	2006-07	2010-11	3.00	1.40	-48.89		12.24		-7.69	12.48		0
4	ଗଜପତି ଷ୍ଟିଲ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି ଲିମିଟେଡ୍ (କମ୍ପାନୀ 1969-70ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 01 ମାର୍ଚ୍ଚ 1974 ଠାରୁ ସେକ୍ଟାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1968-69	1974-75	0.04						0.02	0.00		0
5	ହୀରା ଷ୍ଟିଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲୟ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 13ର ସହାୟକ) (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1975-76	1976-77	0.12						0.27	0.00		0

ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 5 (ପିଏସ୍‌ସ୍)

କ୍ର. ସ.	କ୍ଷେତ୍ର/ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁ ବର୍ଷ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ସମାପତ ପୂଞ୍ଜି*	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରଶୀ ^	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	କାରବାରର ପରିମାଣ	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (+)/କ୍ଷତି (-)	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରଭାବ	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୂଞ୍ଜି®	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୂଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳନ §	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୂଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳନ ପ୍ରତିଶତ	ମାନବ ସମ୍ପଦ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	ଇପିପ୍ରନ୍ ଟାଇମ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23ର ସହାୟକ) (1998ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1997-98	2005-06	0.81	1.68	-9.47		-0.92		-2.07	-0.92		0
7	କାନ୍ତି ଶର୍ମା ରିପ୍ରୋଡ୍ୟୁସିଭ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 11ର ସହାୟକ) (5 ଡିସେମ୍ବର 1998 ଠାରୁ ବନ୍ଦ)	1996-97	2008-09	0.75		-1.26		-0.81		1.92	-0.53		0
8	କୋଣାର୍କ ଡିଟେଲେକ୍ଟ ଆଣ୍ଡ ସୋସାଲିଟି ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 11ର ସହାୟକ)	1981-82	1996-97	0.06						0.05	0.00		0
9	କୋଣାର୍କ ଟେଲିଭିଜନ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (1999-2000ଠାରୁ ଅବଳ)	1991-92	1998-99	1.20	2.01	-6.04	14.05	-0.95		6.00	0.36	6.00	0
10	ମାନୁଫ୍ୟାକ୍ଚର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଆସ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯାଇଛି)	1965-66	1982-83	0.01						0.00	0.00		0
11	ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଟେଲୁରାଇଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	1970-71	1976-77	0.04		0.00				0.00	0.00		0
12	ମତର୍ଣ୍ଣ ମ୍ୟାଲିଏରଲ୍ କାଷ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (1968 ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 09 ମାର୍ଚ୍ଚ 1976ଠାରୁ ସେକ୍ସାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1972-73	1975-76	0.04		0.00				0.03	0.00		0
13	ନିୟୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଟେଲୁରାଇଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	1981-82	2003-04	0.02		0.03		0.03		0.05	0.03	60.00	0
14	ଓଡିଶା ବୋର୍ଡ୍ ବିଲ୍ଡିଂ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1970-71	1997-98	0.05		0.00				0.01	0.00		0
15	ଓଡିଶା ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ମାନୁଫ୍ୟାକ୍ଚରର୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	1966-67	1973-74	0.05		0.00				0.05	0.00		0
16	ଓଡିଶା ଇନ୍‌ଷ୍ଟ୍ରୁମେଣ୍ଟ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	1987-88	2000-01	0.09		0.00	0.00	-0.06	0.00	0.36	-0.04		0

କ୍ର. ସ.	କ୍ଷେତ୍ର/ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁ ବର୍ଷ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ସମାପ୍ତ ପୂଞ୍ଜି*	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରଶୀ ^	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	କାରବାରର ପରିମାଣ	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (+)/କ୍ଷତି (-)	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରଭାବ	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୂଞ୍ଜି®	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୂଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ \$	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୂଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ	ମାନବ ସମ୍ପଦ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
17	ଓଡ଼ିଶା ଚମଡ଼ା ଶିଳ୍ପ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 25ର ସହାୟକ)	1991-92	1995-96	0.65	1.77	0.00			0.00	1.92	0.00		0
18	ଓଡ଼ିଶା ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ମିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (2001ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1997-98	1998-99	24.70	14.68	-53.41		-10.24		5.17	-7.66		0
19	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2004-05	2008-09	20.03	0.19	-2.80		-0.26	-	0.00	-0.26		0
20	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ହସ୍ତତନ୍ତ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	2003-04	2011-12	3.53	1.58	-20.77	0.03	-0.59	0.00	-5.60	-0.36		0
21	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଚମଡ଼ା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (18 ଜୁନ୍ 1998ଠାରୁ ବନ୍ଦ)	1988-89	2004-05	1.85	0.37	-2.46		-0.23		1.71	-0.17		0
22	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବସ୍ତାନି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1993-94	2003-04	2.62	1.62	-15.95	3.52	-3.10		-5.45	-1.80		0
23	ଓଡ଼ିଶା ଗୁଳ୍ମ ଆଣ୍ଡ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ବି)	1982-83		0.44		-0.43				0.00	0.00		0
24	ପ୍ରିମିୟର ବୋଲ୍ସ ଆଣ୍ଡ ନର୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଆସ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯାଇଛି)	1966	1973-74	0.02		0.00				0.00	0.00		0
କ୍ଷେତ୍ରଭାରୀ ମୋଟ				60.12	25.30	-161.45	17.60	-4.89	0.00	-3.25	1.13		0
ସେବା													
25	ଏଲ୍‌କମ୍‌ସ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23ର ସହାୟକ)	1997-98	2005-06	1.58	2.00	-6.87		-0.50		1.76	-0.50		0
26	ଏଲ୍‌କୋ କମ୍ପ୍ୟୁନିକେସନ୍ ଆଣ୍ଡ ସିଷ୍ଟମ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23ର ସହାୟକ, 1998ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1997-98	2005-06	0.64	0.72					-1.46	0.00		0

ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 5 (ପିଏସ୍‌ସୁ)

କ୍ର. ସ.	କ୍ଷେତ୍ର/ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁ ବର୍ଷ ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା	ସମାପତ ପୃଷ୍ଠା*	ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବକେୟା ରଶୀ ^	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ (+)/ କ୍ଷତି (-)	କାରବାରର ପରିମାଣ	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରଭାବ	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି®	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ \$	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ	ମାନବ ସମ୍ପଦ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
27	ଏଲ୍‌ମାର୍କ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23ର ସହାୟକ)	2000-01	2006-07	1.02	0.57	-2.25	0.77	-0.07		-0.56	-0.07		0
28	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପରିବହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2000-01	2016-17	2.34	2.07	-25.03	0.00	-0.16	0.00	-3.66	0.04		0
କ୍ଷେତ୍ରଭାରୀ ମୋଟ				5.58	5.36	-34.15	0.77	-0.73	0.00	-3.92	-0.53		0
	ମୋଟ ଗ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରଭାରୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ)			66.06	30.66	-195.60	18.37	-5.66	0.00	-6.97	0.57	0.00	0
	ସର୍ବ ମୋଟ (କ+ଖ+ଗ)			4135.66	8784.84	308.23	21614.91	1515.21	-487.72	18884.10	2861.58	15.15	20921

ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକ ଏବଂ ସିଏଜିକ୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ (+) ଲାଭରେ ବୃଦ୍ଧି/ କ୍ଷତିରେ ହ୍ରାସ ଓ (-) ଲାଭରେ ହ୍ରାସ/ କ୍ଷତିରେ ବୃଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ ।
 @ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ପର୍କ (ନିର୍ମାଣାଧୁନ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ) ଓ କାମଚଳା ପୁଞ୍ଜିର ସମୀକ୍ଷା, ମାତ୍ର ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣା କମ୍ପାନୀ/ ନିଗମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ସମାପତ ପୁଞ୍ଜି, ମୁକ୍ତ ଆରକ୍ଷଣ, ବଣ୍ଟ, କମା ଓ କରକ(ପୁନଃ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣା ସହିତ)ର ବର୍ଷର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଓ ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷର ସମୀକ୍ଷାର ହାରାହାରି ମୂଲ୍ୟ ଅଟେ ।
 \$ ଲାଭ ଏବଂ ଲାଭ କ୍ଷତି ହିସାବ ଉପରେ ସୁଧକୁ ମିଶାଇ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି ।
 * ସମାପତ ପୁଞ୍ଜିରେ ଅଂଶଧନ ପାଇଁ ଆବେଦିତ ଅର୍ଥ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।
 ^ ବକେୟା ରଶୀ ଦୀର୍ଘମିୟାଦି ରଖି ବୃଦ୍ଧି ।

ପରିଶିଷ୍ଟ-3

ଖଣିଜ ପଥର, କ୍ଷେତ୍ରଫଳ, ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନାର ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଉଥିବା ଖଣି ପଙ୍କାର ବିବରଣ

(ଅନୁଲେଖ 2.1ରେ ସୂଚିତ)

କ୍ର. ସଂ.	ଖଣି ପଟାର ନାମ	ଖଣିଜ	ପଟା ସମ୍ପାଦନ ତାରିଖ	ଖଣି ପଟା କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (ହେକ୍ଟରରେ)	ଜଙ୍ଗଲ ଜମି (ହେକ୍ଟରରେ)	ଅଣ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି (ହେକ୍ଟରରେ)	କେବେଠାରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତ	ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନହେବାର କାରଣ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଖଣି								
1	ସାଉଥ୍ କାଳିଆପାଣି	କ୍ରୋମାଇଟ୍	22.01.1980	552.457	416.499	135.958	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ	-
2	ସୁନ୍ଦରାଞ୍ଜି	କ୍ରୋମାଇଟ୍	20.09.1980	382.709	177.760	204.949	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ	-
3	ବାଙ୍ଗୁର	କ୍ରୋମାଇଟ୍	02.09.1975	139.940	0.000	139.940	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ	-
4	ଗନ୍ଧମାର୍ଜନ-ଖ	ଲୁହାପଥର	11.07.1970	1590.867	1409.649	181.218	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ	-
5	ଦଇତାଗା	ଲୁହାପଥର	27.01.1966	1018.309	825.280	193.029	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ	-
6	କୁରମିତାର	ଲୁହାପଥର ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	29.04.1965	651.000	651.000	0.000	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ	-
ମୋଟ୍				4335.282	3480.188	855.094		
ଆଇଡିସିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ								
7	ରୋଇତା ଗ	ଲୁହାପଥର ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	30.12.1985	192.810	192.810	0.000	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ	-
ମୋଟ୍				192.810	192.810	0.000		
ଅଚଳ ଖଣି								
8	କଳାରାଞ୍ଜି	କ୍ରୋମାଇଟ୍	09.12.1966	936.220	700.120	236.100	04.12.1998	ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତିର ଅଭାବ । ମିଳିତ ଜାତିସଙ୍ଘ ଡାଆ ବର୍ଗୀକରଣ (ୟୁଏନ୍ଏଫ୍‌ସି) ଅନୁଯାୟୀ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
9	କାଳିଆପାଣି	କ୍ରୋମାଇଟ୍	08.07.1967	971.245	749.995	221.250	07.07.2007	
10	ବିରାସଳ	କ୍ରୋମାଇଟ୍	04.11.1976	583.021	504.300	78.721	1995-96	
11	କାଠପାଳ	କ୍ରୋମାଇଟ୍	10.02.1969	264.466	176.690	87.776	01.02.2009	
12	ମାହାଗିରି ପାଦଦେଶ	କ୍ରୋମାଇଟ୍	09.09.1970	185.810	185.810	0.000	କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ	ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ ବିବିଧୀକରଣ ପ୍ରସ୍ତାବ (ଏଫ୍‌ଡିପି) ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇନାହିଁ । ୟୁଏନ୍ଏଫ୍‌ସି ଅନୁଯାୟୀ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
13	ସାରୁବାଲି-ସୁନ୍ଦରାଞ୍ଜି	କ୍ରୋମାଇଟ୍	29.01.1981	23.243	23.243	0.000	କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ	ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତିର ଅଭାବ । ୟୁଏନ୍ଏଫ୍‌ସି ଅନୁଯାୟୀ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
14	ରଣିଆପଙ୍କ	କ୍ରୋମାଇଟ୍	15.01.1986	1582.833	295.389	1287.444	କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ	ଏଫ୍‌ଡିପି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବେଦନ କରାଯାଇନାହିଁ । ୟୁଏନ୍ଏଫ୍‌ସି ଅନୁଯାୟୀ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
15	ବଉଳା	କ୍ରୋମାଇଟ୍	07.08.1965	207.360	207.360	0.000	1989-90	ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତିର ଅଭାବ । ୟୁଏନ୍ଏଫ୍‌ସି ଅନୁଯାୟୀ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
16	ଗନ୍ଧମାର୍ଜନ -କ	ଲୁହାପଥର	21.05.1963	618.576	519.747	98.829	01.04.2009	

ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ବୃଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 5 (ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍)

କ୍ର. ସଂ.	ଖଣି ପତ୍ର ନାମ	ଖଣିଜ	ପଞ୍ଜୀକୃତ ତାରିଖ	ଖଣି ପତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (ହେକ୍ଟରରେ)	ଜଙ୍ଗଲ ଜମି (ହେକ୍ଟରରେ)	ଅଣ ଜଙ୍ଗଲ ଜମି (ହେକ୍ଟରରେ)	କେବେଠାରୁ ନିଷ୍କ୍ରିୟ	ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କାରଣ
17	ବାଂସପାଣି	ଲୁହାପଥର	21.05.1966	380.400	188.717	191.683	30.06.2004	
18	ଖଣ୍ଡବନ୍ଧ	ଲୁହାପଥର	30.11.1963	366.311	294.530	71.781	05.01.2010	
19	ତିରିଂ ପାହାଡ	ଲୁହାପଥର	24.08.1964	79.300	79.300	0.000	1979-80	
20	ବିପିନେ	ଲୁହାପଥର	27.02.1970	836.688	359.280	477.408	07.10.2008	
21	ମହାପର୍ବତ	ଲୁହାପଥର	09.06.2008	68.000	68.000	0.000	କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ	ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତିର ଅଭାବ ।
22	ସାକ୍ରତିହି ଏବଂ ଦୁବନା	ଲୁହାପଥର ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	28.12.1959 08.09.1971	1332.019	1141.697	190.322	ଅପ୍ରେଲ 2006	ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତିର ଅଭାବ । ସ୍ଵାଧୀନ-ସଂସ୍ଥି ଅନୁଯାୟୀ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
23	ଦଲକି	ଲୁହାପଥର ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	19.11.1988	265.290	246.524	18.766	1997-98	
24	ସେରେମଦା-ଭଦ୍ରସାହି	ଲୁହାପଥର ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	30.08.1986	1734.570	1086.756	647.814	31.12.2009	
25	ରତିଆ-78	ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	25.04.1981	78.711	78.711	0.000	କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ	
26	ପଲିପଡା	ଲୁହାପଥର ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	25.04.1981	104.860	84.188	20.672	କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ	ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଫ୍‌ଡିପି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇନାହିଁ । ସ୍ଵାଧୀନ-ସଂସ୍ଥି ଅନୁଯାୟୀ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
27	କୋଇତା-ଭଞ୍ଜପାଲି	ଲୁହାପଥର	06.04.1987	141.235	99.963	41.272	09.09.2007	ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତିର ଅଭାବ । ସ୍ଵାଧୀନ-ସଂସ୍ଥି ଅନୁଯାୟୀ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
28	କୋଇତା-କାସିରା	ଲୁହାପଥର	13.10.1976	418.355	231.670	186.685	09.09.2007	
29	ରନ୍ଧୁ	ଲୁହାପଥର	31.12.1968	268.873	268.873	0.000	1997	
30	ନିଶିଖାଲ	ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	28.06.1964	501.670	454.790	46.880	1997-98	
31	ଉମ୍ପାଭାଲି	ରତ୍ନପଥର	20.08.1975	859.990	215.790	644.200	2001-02	ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଫ୍‌ଡିପି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇନାହିଁ । ସ୍ଵାଧୀନ-ସଂସ୍ଥି ଅନୁଯାୟୀ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
32	ମଲିପଡା	ରତ୍ନପଥର	07.09.2002	27.655	0.000	27.655	କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ	ଖଣିଜ ପଥରର ବିଶିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ନଥିବା ଦର୍ଶାଇ 12 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତିଯିବା ପରେ ଓଏମ୍‌ସି ଖଣି ପତ୍ରର ସମର୍ପଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା (ଜୁନ୍ 2015)।
33	ରୁଧପଡା	ରତ୍ନପଥର	14.06.1993	33.950	0.000	33.950	କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନ	ଖଣିଜ ପଥରର ବିଶିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ନଥିବା ଦର୍ଶାଇ 22 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତିଯିବା ପରେ ଓଏମ୍‌ସି ଖଣି ପତ୍ରର ସମର୍ପଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା (ଜୁନ୍ 2015)।
ମୋଟ				12870.651	8261.443	4609.208		
ନୂଆ ଖଣି								
34	କୋଡିଙ୍ଗାମାଳି	ବକ୍ସାଇଟ୍	10.01.2017	428.075	428.075	0.000	ନୂଆ ଖଣି	
ମୋଟ				428.075	428.075	0.000		
ସର୍ବ ମୋଟ				17826.818	12362.516	5464.302		

ସଂକ୍ଷେପଣ ଶବ୍ଦର ପରିଭାଷା

କ୍ର. ସଂ.	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ଶବ୍ଦ
1	ଏଡି	ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ
2	ଏଏନ୍‌ପି	ହାରାହାରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ
3	ଏଟିସି	ସମୂହ ବୈଷୟିକ ଏବଂ ଚାଣିଜ୍ୟିକ
4	ଏଟିଏନ୍	କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନୋଟ୍
5	ବିଓଡି	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ
6	ବିଆରପିଏଲ୍	ଦ୍ରାଘ୍ମଣା ରିଭର ପେଲେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍
7	ବିଏସ୍‌ଫ୍ରେଇ	ବଳିପବିତ ଭଣ୍ଡାର
8	ସିଏ	କ୍ଷତିପୂରକ ବନାକରଣ
9	ସିଏଜି	ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାପକ
10	କ୍ୟାପେକ୍ସ	ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟ
11	ସେସୁ	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ସଂସ୍ଥା
12	ସିଜିଏମ୍	ନିଗମ ଶାସନ ନୀତି ନିୟମ ବହି
13	ସିଏଲ୍	ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ
14	ସିଏଲ୍‌ଓ	ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆକାରର ଖଣିଜ ପଥର ଖଣ୍ଡ
15	ସିଓବିପି	କ୍ରୋମ୍‌ପଥର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କାରଖାନା
16	କୋପୁ	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି
17	ସିପିପି	ବ୍ୟାପକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା
18	ସିଏସ୍‌ସି	ଚୁକ୍ତି ପରୀକ୍ଷା ସମିତି
19	ସିଏସ୍‌ଆର୍	ନିଗମ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱ
20	ଡିଆଇଓଏମ୍	ବଇଚାରୀ ଲୁହାପଥର ଖଣି
21	ଡିଆଇଏସ୍‌ସିଓଏମ୍	ବିତରଣ କମ୍ପାନୀ
22	ଡିପିଆର୍	ପ୍ରକଳ୍ପର ସବିଶେଷ ବିବୃତି
23	ଡିଆର୍‌ଟି	କରଜ ଅସୁଲି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ
24	ଇଡି	ଶକ୍ତି ବିଭାଗ
25	ଏଫ୍‌ଡିପି	ଜଙ୍ଗଲ ବିବିଧାକରଣ ପ୍ରସାର
26	ଇପି	ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା
27	ଏଫ୍‌ବିଭିଏଲ୍	ମେସର୍ସ ଫିର୍ଡ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଭେଞ୍ଚର୍ ଲିମିଟେଡ୍
28	ଏଫ୍‌ସି	ବିଭାଜନ
29	ଏଫ୍‌ସି	ଜଙ୍ଗଲ ଅନୁମତି
30	ଏଫ୍‌ସିଏ	ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ
31	ଏଫ୍‌ଡି	ବିଭାଜନ
32	ଜିସି	ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କମ୍ପାନୀ
33	ଜିଡିପି	ମୋର୍ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦ
34	ଜିଆଇଓଏମ୍	ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ଲୁହାପଥର ଖଣି
35	ଜିଓଓ	ଓଡିଶା ସରକାର
36	ଜିଓଆଇ	ଭାରତ ସରକାର
37	ଆଇବିଏମ୍	ଭାରତୀୟ ଖନନ ସଂସ୍ଥା
38	ଆଇଡିସିଓଏଲ୍	ଓଡିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
39	ଆଇଆର୍	ନିରୀକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନ
40	ଜେଭି	ଯୋଥ ଉଦ୍ୟୋଗ

କ୍ର. ସଂ.	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ଶବ୍ଦ
41	ଏମସି	ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସମିତି
42	ଏମସିଡିଆର୍	ଖଣିଜ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିୟମ
43	ଏମଡି	ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
44	ଏମଇଏସ୍	ଯାନ୍ତ୍ରିକ ନିଷ୍ପାଦନ ପଦ୍ଧତି
45	ଏମଏଲ୍	ଖଣି ପତ୍ତା
46	ଏମଏମଡିଆର୍	ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ (ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ)
47	ଏମଓସି	କୋଇଲା ମହଣାଳୟ
48	ଏମଓଇଏଫ୍‌ସିସି	ପରିବେଶ, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମହଣାଳୟ
49	ଏମଟି	ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍
50	ଏମସ୍	ନିୟୁତ ସ୍ପୁନିଟ୍
51	ଏନ୍‌ପିଭି	ମୋଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ
52	ଏନ୍‌ଏସ୍‌ଆଇସି	ଜାତୀୟ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ
53	ଓଇଆର୍	ଓଡିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂସ୍ଥାନ
54	ଓଇଆର୍‌ସି	ଓଡିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟାମକ କମିଶନ
55	ଓଏଫ୍‌ଡିସି	ଓଡିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
56	ଓଏର୍‌ପି	ଖଣିଜ ପଥର ପରିଚାଳନା କାରଖାନା
57	ଓଏର୍‌ପିସି	ଓଡିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
58	ଓଏମସି	ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
59	ଓପିଟିସିଏଲ୍	ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
60	ଓଏସ୍‌ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଭେଷଜ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
61	ଓଏସ୍‌ଆର୍‌ଟିସି	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ସତକ ପରିବହନ ନିଗମ
62	ଓଏସ୍‌ଇଟି	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ
63	ଓଏସ୍‌ଆଇସି	ଓଡିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
64	ପିଏଜି	ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର
65	ପିଏସ୍‌ସି	ମୂଲ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ସମିତି
66	ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
67	ଆର୍‌ସି	ରେଟ୍ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍
68	ଆର୍‌ସିପି	ରେଟ୍ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଦର
69	ଆର୍‌ଓସି	କମ୍ପାନୀ ନିବନ୍ଧକ
70	ଏସ୍‌ଏଆର୍	ପୃଥକ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ
71	ଏସ୍‌ଡିଜି	ସହନୀୟ ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ
72	ଏସ୍‌ଜିବିକେ	ସିଲଜୋଡା ଗୁରୁତା ବଲ୍‌ଡା କାଳିମାଟି
73	ଏସ୍‌କେସିଏମ୍	ଦକ୍ଷିଣ କାଳିଆପାଣି କ୍ଲୋମାଇଟ୍ ଖଣି
74	ଏସ୍‌ପିସିବି	ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ
75	ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍	ତାରକା ମୂଲ୍ୟାୟନ ପଦ୍ଧତି
76	ଟିସି	ଟେଣ୍ଡର ସମିତି
77	ଟିପିଆଇଇଏ	ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ସତକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏଜେଣ୍ଟ୍
78	ୟୁଏନ୍	ମିଳିତ ଜାତିସଙ୍ଘ
79	ୟୁଏନ୍‌ଏଫ୍‌ସି	ମିଳିତ ଜାତିସଙ୍ଘ ଡାଆଁ ବର୍ଗୀକରଣ
80	ଡବ୍ଲ୍ୟୁପିଆଇ	ପାଇକାରା ମୂଲ୍ୟ ସୂଚକାଙ୍କ

© ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଓଥା ମହାସମାକ୍ଷକ
www.cag.gov.in

www.agodisha.gov.in